

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/770, 20. mai 2019, digisisu üleandmise ja digiteenuste osutamise lepingute teatavate aspektide kohta ⁽¹⁾ 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/771, 20. mai 2019, kaupade müügilepingute teatavate aspektide kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ja direktiivi 2009/22/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/44/EÜ ⁽¹⁾ 28

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2019/770,

20. mai 2019,

digisisu üleandmise ja digiteenuste osutamise lepingute teatavate aspektide kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu e-kaubanduse kasvupotentsiaali ei ole veel täielikult ära kasutatud. Euroopa digitaalse ühtse turu strateegias käsitletakse terviklikult peamisi tõkkeid, mis takistavad piiriülese e-kaubanduse arengut liidus, et selle pakutavat potentsiaali täielikult ära kasutada. Tarbijate jaoks digisisule ja digiteenustele parema juurdepääsu tagamine ning digisisu üleandmise ja digiteenuste osutamise ettevõtjate jaoks lihtsamaks muutmine võib aidata liidu digimajandust hoogustada ja üldist majanduskasvu ergutada.
- (2) Euroopa Liidu toimimise lepingu („ELi toimimise leping“) artikli 26 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud, et liit võtab meetmeid, mille eesmärk on luua siseturg, mis hõlmab sisepiirideta ala, mille ulatuses on tagatud kaupade ja teenuste vaba liikumine, või tagada siseturu toimimine. ELi toimimise lepingu artikli 169 lõikes 1 ja lõike 2 punktis a on sätestatud, et liit aitab kaasa kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamisele meetmetega, mis on võetud ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel seoses siseturu väljakujundamisega. Käesoleva direktiivi eesmärk on saavutada õige tasakaal kõrgetasemelise tarbijakaitse ja ettevõtete konkurentsivõime edendamise vahel, tagades samal ajal subsidiaarsuse põhimõtte järgimise.
- (3) Tuleks ühtlustada digisisu üleandmise või digiteenuste osutamise lepingute teatavad aspektid, võttes aluseks tarbijakaitse kõrge taseme, et saavutada tõeline digitaalne ühtne turg, suurendada õiguskindlust ja vähendada tehingukulusid, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) jaoks.
- (4) Ettevõtjad, eriti VKEd peavad digisisu või digiteenuste piiriülesel pakkumisel sageli kandma liikmesriikide tarbijalepinguõiguse kohustuslike normide erinevusest tulenevaid kulusid ja seisma silmitsi õiguskindlusetusega. Samuti kannavad ettevõtjad kulusid oma lepingute kohandamisel, sest mitmes liikmesriigis juba kohaldatakse digisisu üleandmist või digiteenuste osutamist käsitlevaid kohustuslikke erinorme, luues kõnealuseid lepinguid reguleerivate liikmesriikide erinevate kohaldamisalade ja sisu erinevusi.

⁽¹⁾ ELT C 264, 20.7.2016, lk 57.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 15. aprilli 2019. aasta otsus.

- (5) Tarbijad ei tunne end piiriüleseid oste tehes alati kindlalt ja seda eriti ostlemisel internetis. Üks peamisi tarbijate ebakindlust põhjustavaid tegureid on asjaolu, et nad on ebakindlad oma põhiliste lepinguliste õiguste suhtes ja digisisu või digiteenuste jaoks puudub selge lepinguline raamistik. Paljudel tarbijatel on probleeme seoses digisisu või digiteenuste kvaliteedi või neile juurdepääsuga. Näiteks saavad nad vale või puudusega digisisu või digiteenuse või ei ole neil võimalik kõnealusele digisisule või digiteenusele juurde pääseda. Selle tagajärjel kannatavad tarbijad nii rahalist kui ka muud kahju.
- (6) Nende probleemide leevendamiseks peaksid nii ettevõtjad kui ka tarbijad saama teatavates põhivaldkondades tugineda digisisu üleandmist või digiteenuste osutamist käsitlevatele täielikult ühtlustatud lepingulistele õigustele. Mõne peamise regulatiivse aspekti täielik ühtlustamine suurendaks tunduvalt nii tarbijate kui ka ettevõtjate õiguskindlust.
- (7) Tarbijalepinguõiguse normide ühtlustamine kõigis liikmesriikides lihtsustaks ettevõtjate, eelkõige VKEde jaoks digisisu üleandmist ja digiteenuste osutamist kogu liidus. Need normid annaksid ettevõtjatele digisisu üleandmisel ja digiteenuste osutamisel teistes liikmesriikides stabiilse lepinguõiguse keskkonna. Samuti ennetaksid need õiguslikku killustatust, mida spetsiaalselt digisisu ja digiteenuseid reguleerivad uued liikmesriikide õigusaktid vastasel juhul põhjustaksid.
- (8) Tarbijad peaksid saama kasu digisisu üleandmise ja digiteenuste osutamisega seotud ühtlustatud õigustest, mis pakuvad väga head kaitset. Neil peaksid olema selged õigused, millest ei saa lepinguga kõrvale kalduda, sõltumata sellest, millises liidu osas nad digisisu või digiteenused vastu võtavad või neile juurde pääsevad. Kõnealused õigused peaksid suurendama nende kindlustunnet digisisu ja digiteenuste omandamisel. Samuti peaks see vähendama tarbijate praegu kantavat kahju, sest neil oleks tulevikus kogum selgeid õigusi, mis võimaldavad neil lahendada digisisu ja digiteenustega seoses tekkinud probleeme.
- (9) Käesolevas direktiivis tuleks täielikult ühtlustada teatavad peamised normid, mis ei ole seni olnud ei liidu ega ka liikmesriikide tasandil reguleeritud.
- (10) Käesolevas direktiivis tuleks selgelt ja üheselt määrata kindlaks selle kohaldamisala ning sätestada selle kohaldamisalasse kuuluva digisisu ja selle kohaldamisalasse kuuluvate digiteenuste kohta selged materiaalõiguse normid. Nii käesoleva direktiivi kohaldamisala kui ka selle materiaalõiguse normid peaksid olema tehnoloogianeutraalsed ja tulevikukindlad.
- (11) Käesoleva direktiiviga tuleks kehtestada ühised õigusnormid teatavate nõuete kohta, mis käsitlevad kauplejate ja tarbijate vahelisi digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lepinguid. Selleks tuleks täielikult ühtlustada digisisu ja digiteenuse nõuetele vastavuse normid, õiguskaitsevahendid, mida kohaldatakse mittevastavuse või üleandmata või osutamata jätmise korral, õiguskaitsevahendite kasutamise tingimused, samuti digisisu või digiteenuse muutmist käsitlevad normid. Normide täielik ühtlustamine tarbijalepinguõiguse mõnes olulises aspektis hõlbustaks ettevõtjatel, eelkõige VKEdel oma kauba pakkumist teistes liikmesriikides. Peamiste normide täielik ühtlustamine tagaks kõrgetasemelise tarbijakaitse ja suurendaks heaolu. Käesoleva direktiivi kohaldamisala piires ei või liikmesriigid kehtestada täiendavaid formaalseid või sisulisi nõudeid. Näiteks ei tohiks liikmesriigid kehtestada käesolevas direktiivis sätestatud erinevaid norme tõendamiskoormise ümberpööramise kohta ega tarbija kohustust teatada kauplejale mittevastavusest kindla aja jooksul.
- (12) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriigi õigust küsimustes, mida käesoleva direktiiviga ei reguleerita, näiteks lepingute sõlmimist, kehtivust, tühisust või õiguslikke tagajärgi või digisisu või digiteenuse seaduslikkust käsitlevaid liikmesriigi norme. Samuti ei tohiks käesoleva direktiiviga kindlaks määrata digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lepingute õiguslikku olemust, ning küsimus, kas sellised lepingud kujutavad endast näiteks müügi-, teenus-, rendi- või *sui generis* lepingut, tuleks jätta liikmesriigi õiguse reguleerida. Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada ka neid liikmesriigi õigusnorme, mis ei käsitle konkreetset tarbijalepinguid, ent millega nähakse ette konkreetset õiguskaitsevahendit teatavat liiki puuduste korral, mis ei olnud ilmsed lepingu sõlmimise ajal, nimelt liikmesriigi erinormid, millega sätestatakse kaupleja vastutus varjatud puuduste korral. Käesolev direktiiv

ei tohiks mõjutada ka liikmesriigi õigust, milles sätestatakse digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse puhuks tarbija lepinguvälised õiguskaitsevahendid, mida ta võib kasutada tehinguahela varasemates etappides osalenud isikute või teiste nende kohustusi täitvate isikute vastu.

- (13) Samuti jääb liikmesriikidele õigus reguleerida näiteks tarbija kahjunõudeid kolmandatele isikutele, kes ei ole digisisu üle andvad või digiteenust osutavad või selleks kohustunud kauplejad, näiteks arendajad, kes ei ole samal ajal käesoleva direktiivi tähenduses kauplejad.
- (14) Liikmesriikidele peaks jääma ka õigus reguleerida näiteks digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata jätmisest või nõuetele mittevastavusest tulenevaid tagajärgi, kui üle andmata või osutamata jätmine on toimunud või nõuetele mittevastavus on tekkinud kaupleja kontrolli alt välja jäävate takistuste tõttu ja kui kauplejalt ei saanud eeldada takistuse, näiteks vääramatu jõu, või selle tagajärgede ärahoidmist või kõrvaldamist.
- (15) Liikmesriikidele peaks samuti jääma õigus reguleerida poolte õigusi hoiduda oma kohustuste või nende mõne osa täitmisest, kuni teine pool on täitnud oma kohustused. Näiteks peaks liikmesriikidel olema õigus reguleerida, kas tarbijal on nõuetele mittevastavuse korral õigus viivitada hinna või selle osa tasumisega, kuni kaupleja on digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viinud, või kas kauplejal on lepingu lõpetamise korral õigus tarbijale tagasimaksmisele kuuluvat summat kinni pidada, kuni tarbija täidab käesoleva direktiivi kohase kohustuse tagastada kauplejale füüsiline andmekandja.
- (16) Liikmesriikidele peaks jääma õigus laiendada käesoleva direktiivi õigusnormide kohaldamist lepingutele, mis ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, või reguleerida selliseid lepinguid muul viisil. Näiteks peaks liikmesriikidele jääma õigus laiendada käesoleva direktiiviga tarbijatele ette nähtud kaitset ka füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes ei ole käesoleva direktiivi tähenduses tarbijad, nagu valitsusvälised organisatsioonid, iduettevõtjad või VKEd.
- (17) Tarbija määratlus peaks hõlmama füüsilisi isikuid, kes tegutsevad väljaspool oma kaubandus-, majandus-, ameti- või kutsetegevust. Siiski peaks liikmesriikidele jääma õigus otsustada kahesuguse eesmärgiga lepingute puhul, mis on osaliselt seotud isiku kaubandustegevusega ning mille kaubanduslik eesmärk on nii piiratud, et see ei ole lepingu üldises kontekstis ülekaalus, kas ja millistel tingimustel tuleks kõnealust isikut lugeda ka tarbijaks.
- (18) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada lepingute suhtes, mille alusel kaupleja annab tarbijale digisisu üle või osutab talle digiteenust või kohustub seda tegema. Platvormiteenuse pakkujaid võib käsitada kauplejatena käesoleva direktiivi tähenduses, kui nad tegutsevad oma majandustegevusega seotud eesmärkidel tarbija otsese lepingupartnerina digisisu üleandmiseks või digiteenuse osutamiseks. Liikmesriikidele peaks jääma õigus laiendada käesoleva direktiivi kohaldamist platvormiteenuse pakkujatele, kes ei vasta nõuetele, mis võimaldaksid neid käsitada kauplejatena käesoleva direktiivi tähenduses.
- (19) Käesoleva direktiiviga tuleks käsitleda probleeme, mis on seotud erinevate digisisu ja digiteenuste kategooriate ning nende üleandmise või osutamise. Selleks et võtta arvesse tehnoloogia kiiret arengut ning tagada digisisu ja digiteenuse mõiste tulevikukindlus, peaks käesolev direktiiv hõlmama muu hulgas arvutiprogramme, rakendusi, video-, heli- ja muusikafäile, digimänge, e-raamatuid või muid e-väljaandeid, samuti digiteenuseid, mis võimaldavad andmeid luua, töödelda, neile juurde pääseda või neid salvestada digitaalsel kujul, sealhulgas teenusena pakutav tarkvara, nagu video- ja helifailide jagamine ja muu failide majutamine, tekstitöötlus ja mängud, mida pakutakse pilvandmetöötluse keskkonnas ja sotsiaalmeedias. Kuna digisisu üleandmiseks ja digiteenuste osutamiseks on mitmeid viise, sealhulgas edastamine füüsilisel andmekandjal, tarbijapoolne allalaadimine oma seadmesse, voogedastus veebis, juurdepääsu lubamine digisisu salvestamise võimalustele või juurdepääs sotsiaalmeedia kasutamisele, tuleks käesolevat direktiivi kohaldada olenemata vahendist, mida on kasutatud andmete edastamiseks või digisisule või digiteenusele juurdepääsu andmiseks. Käesolevat direktiivi ei tuleks aga kohaldada internetiühenduse teenuste suhtes.

(20) Käesolev direktiiv ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/771⁽³⁾ peaksid teineteist täiendama. Kui käesoleva direktiiviga sätestatakse normid teatud nõuete kohta seoses digisisu üleandmise või digiteenuste osutamise lepingutega, siis direktiiviga (EL) 2019/771 sätestatakse normid teatud nõuete kohta seoses kaupade müügilepingutega. Seetõttu, et vastata tarbijate ootustele ning tagada digisisuga kauplejatele selge ja lihtne õigusraamistik, tuleks käesolevat direktiivi kohaldada ka digisisu suhtes, mis antakse üle füüsilisel andmekandjal, näiteks DVDdel, CDdel, mälupulkadel ja mälukaartidel, samuti füüsilisele andmekandjale endale, tingimusel et füüsiline andmekandja toimib üksnes digisisu kandjana. Käesoleva direktiivi sätete asemel, mis käsitlevad kaupleja üleandmiskohustust ning tarbija õiguskaitsevahendeid üle andmata jätmise korral, tuleks siiski kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL⁽⁴⁾ kauba kättetoimetamisega seotud kohustuste suhtes ja kohustuste täitmata jätmise korral kasutatavate õiguskaitsevahendite suhtes. Lisaks peaksid direktiivi 2011/83/EL sätteid, näiteks taganemisõiguse ja selle lepingu olemuse kohta, mille alusel kõnealust kaupa tarnitakse, endiselt kehtima ka füüsilise andmekandja ja sellele üle antud digisisu suhtes. Samuti ei piirata käesoleva direktiiviga nende kaupade autoriõiguse normide kohast levitamise õigust.

(21) Direktiivi (EL) 2019/771 tuleks kohaldada kaupade (sh digielementidega kaubad) müügilepingute suhtes. Mõiste „digielementidega kaup“ peaks viitama kaupadele, mis sisaldavad digisisu või digiteenust või millega on ühendatud digisisu või digiteenus sellisel viisil, et digisisu või digiteenuse puudumise korral ei täidaks kaup oma otstarvet. Sel viisil kaubas sisalduv või sellega ühendatud digisisu või digiteenus peaks kuuluma direktiivi (EL) 2019/771 kohaldamisalasse, kui see antakse üle või seda osutatakse koos kaubaga kõnealuse kauba müügilepingu alusel. See, kas kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine on osa müüjaga sõlmitavast müügilepingust, peaks sõltuma kõnealuse lepingu sisust. See peaks hõlmama kaubas sisalduvat või sellega ühendatud digisisu või digiteenuseid, mille üleandmine või osutamine on lepingus sõnaselgelt ette nähtud. Samuti peaks see hõlmama müügilepinguid, mida saab käsitada nii, et need hõlmavad spetsiifilise digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist, kuna need on sama liiki kauba puhul tavalised ja tarbija võib nende olemasolu mõistlikult eeldada, tulenevalt kauba laadist ning võttes arvesse müüja või muude isikute, sealhulgas tootja poolt tehinguahela varasemates etappides tehtud või nende nimel tehtud avalikke teadaandeid. Näiteks kui nutiteleri reklaamis oli öeldud, et see sisaldab konkreetset videorakendust, loetakse see videorakendus müügilepingu osaks. See peaks kehtima hoolimata sellest, kas digisisu või digiteenus on kaupa endasse eelpaigaldatud või tuleb see teise seadmesse alla laadida ning on kaubaga üksnes ühendatud.

Näiteks nutitelefoni võib olla standardne eelpaigaldatud rakendus, mis antakse üle müügilepingu alusel, näiteks äratuskell või kaamerarakendus. Teine näide on nutikell. Sellisel juhul peetakse kella enmast digielementidega kaubaks, mis saab täita oma otstarvet üksnes rakenduse abil, mis antakse üle müügilepingu alusel, kuid mille tarbija peab nutitelefoni alla laadima; seega kujutaks rakendus endast ühendatud digielementi. See peaks kehtima ka juhul, kui kaubas sisalduvat või sellega ühendatud digisisu ei anna üle või digiteenust ei osuta müüja ise, vaid seda teeb müügilepingu kohaselt kolmas isik. Et mitte põhjustada kauplejatele ega tarbijatele ebakindlust, tuleks kahtluse korral, kas digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine on müügilepingu osa, kohaldada direktiivi (EL) 2019/771. Lisaks ei tohiks müüja ja tarbija vahelise sellise lepingulise suhte määramist, mille osaks on kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine, mõjutada pelk asjaolu, et tarbija peab digisisu või digiteenuse kasutamiseks nõustuma kolmanda isikuga sõlmitava litsentsilepinguga.

(22) Seevastu juhul, kui kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu või digiteenuse puudumine ei takista kaubal oma otstarvet täitmast, või kui tarbija sõlmib lepingu sellise digisisu üleandmiseks või digiteenuse osutamiseks, mis ei ole digielementidega kauba müügilepingu osa, siis tuleks kauba müügilepingut pidada eraldiseisvaks lepinguks, isegi kui müüja tegutseb kolmandast isikust kauplejaga sõlmitava lepingu vahendajana, ning see võib kuuluda käesoleva direktiivi kohaldamisalasse. Näiteks kui tarbija laadib rakendustepoest oma nutitelefoni mängurakenduse, on mängurakenduse üleandmise leping nutitelefoni enda müügilepingust eraldiseisev leping. Seetõttu

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/771 (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 28).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

tuleks direktiivi (EL) 2019/771 kohaldada üksnes nutitelefonide müügilepingu suhtes, samas kui mängurakenduse üleandmine võib kuuluda käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, kui käesolevas direktiivis sätestatud tingimused on täidetud. Veel üks näide on juhtum, kus sõnaselgelt lepatakse kokku, et tarbija ostab nutitelefonide ilma konkreetse operatsioonisüsteemita ning sõlmib seejärel operatsioonisüsteemi üleandmise lepingu kolmanda isikuga. Sellisel juhul ei oleks eraldi ostetud operatsioonisüsteem müügilepingu osa ning seega ei kuuluks see mitte direktiivi (EL) 2019/771 kohaldamisalasse, vaid võib kuuluda käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, kui käesolevas direktiivis sätestatud tingimused on täidetud.

- (23) Tarbijad kasutavad digitaalsel ühtsel turul kaupade ja teenuste eest maksmiseks digitaalsel kujul esitatud väärtust, nagu elektroonilised vautserid või e-kupongid. Selline digitaalsel kujul esitatud väärtus muutub digisisu üleandmisel ja digiteenuste osutamisel üha olulisemaks ning seda tuleks seetõttu käesoleva direktiivi tähenduses käsitada maksevahendina. Digitaalsel kujul esitatud väärtust tuleks käsitada nii, et see hõlmab ka virtuaalvääringsid, nii-võrd kui need on liikmesriigi õiguse kohaselt tunnustatud. Maksevahendil põhinev eristamine võib põhjustada diskrimineerimist ja kujuneda ettevõtjatele põhjendamatuks stiimuliks pakkuda digisisu või digiteenuseid üha enam digitaalsel kujul esitatud väärtuse eest. Kuna aga digitaalsel kujul esitatud väärtusel ei ole muud eesmärki kui olla maksevahend, ei tuleks seda ennast käsitada käesoleva direktiivi tähenduses digisisu ega digiteenusena.
- (24) Digisisu antakse üle ja digiteenuseid osutatakse sageli ka nii, et tarbija ei tasu nõutud hinda, vaid esitab kauplajale isikuandmeid. Selliste ärimudelite eri vormid on turul juba laialdaselt kasutusel. Täielikult tunnistades, et isikuandmete kaitse on põhiõigus ja seetõttu ei saa isikuandmeid käsitada millegi kaubeldavana, tuleks käesoleva direktiiviga tagada, et tarbijatel on selliste ärimudelite raames õigus lepingulistele õiguskaitsevahenditele. Seetõttu tuleks käesolevat direktiivi kohaldada lepingute suhtes, mille alusel kauplaja annab digisisu tarbijale üle või osutab tarbijale digiteenust või kohustub seda tegema ning tarbija esitab vastutasuks isikuandmeid või kohustub seda tegema. Isikuandmed võidakse kauplajale esitada kas lepingu sõlmimise ajal või hiljem, näiteks kui tarbija annab nõusoleku, et ta lubab kauplajal kasutada isikuandmeid, mida tarbija võib digisisu või digiteenuse kasutamisel üles laadida või luua. Isikuandmete kaitset käsitlevas liidu õiguses on sätestatud isikuandmete seadusliku töötlemise õiguslike aluste täielik loetelu. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada kõigi lepingute suhtes, mille alusel tarbija esitab kauplajale isikuandmeid või kohustub seda tegema. Näiteks tuleks käesolevat direktiivi kohaldada siis, kui tarbija avab sotsiaalmeediakonto ning annab seejuures nime ja e-posti aadressi, mida ei kasutata ainuüksi digisisu üleandmiseks või digiteenuse osutamiseks või õigusaktidest tulenevate nõuete täitmiseks. Samuti tuleks käesolevat direktiivi kohaldada juhul, kui tarbija lubab kauplajal turustamise eesmärgil töödelda materjali, mida tarbija üles laadib ja mis kujutab endast isikuandmeid, nt fotod või postitused. Liikmesriigid peaksid siiski saama vabalt otsustada, kas liikmesriigi õiguse alusel sõlmitud lepingu sõlmimise, olemasolu ja kehtivuse nõuded on täidetud.
- (25) Kui digisisu ei anta üle või digiteenuseid ei osutata hinna eest, ei tuleks käesolevat direktiivi kohaldada olukordades, kus kauplaja kogub isikuandmeid üksnes digisisu üleandmiseks või digiteenuse osutamiseks või üksnes eesmärgil täita õigusaktidest tulenevaid nõudeid. Sellised olukorrad võivad hõlmata näiteks juhtumeid, mil kohaldatava õigusega nõutakse tarbijalt registreerumist turvalisuse ja tuvastamise eesmärgil. Samuti ei peaks käesolevat direktiivi kohaldama olukorras, kus kauplaja kogub üksnes metaandmeid, näiteks teavet tarbija seadme või veebisirvimise kohta, välja arvatud juhul, kui seda olukorda loetakse liikmesriigi õiguse kohaselt lepinguks. Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada ka olukorras, kus tarbijale, ilma et ta oleks kauplajaga lepingut sõlminud, näidatakse reklaame üksnes selleks, et saada juurdepääsu digisisule või digiteenusele. Siiski peaks liikmesriikidele jääma õigus laiendada käesoleva direktiivi kohaldamist olukordadele, mis ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, või selliseid olukordi muul viisil reguleerida.
- (26) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada ka nende lepingute suhtes, mille alusel töötatakse välja tarbija erinõuetele kohandatud digisisu, sealhulgas kohandatud tarkvara. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada ka kaupade 3D-printimisega seoses vajalike elektrooniliste failide üleandmise suhtes, kui need failid kuuluvad käesoleva direktiivi tähenduses digisisu või digiteenuste määratluse alla. Käesoleva direktiiviga ei tuleks aga reguleerida ühtki õigust ega kohustust, mis on seotud 3D-printimise tehnoloogia abil valmistatud kaupadega.

- (27) Kuna käesolevat direktiivi tuleks kohaldada lepingute suhtes, mille esemeks on tarbijale digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine, ei tuleks seda kohaldada lepingute suhtes, mille esemeks on erialateenuse, nagu tõlke- või arhitektuuriteenuste, õigus- või muude erialaste nõustamisteenuste osutamine, mida kaupleja osutab sageli isiklikult, olenemata sellest, kas kaupleja kasutab teenuse tulemuse loomiseks või tarbijale toimetamiseks või edastamiseks digitaalsete vahendeid. Samuti ei tuleks käesolevat direktiivi kohaldada avalike teenuste suhtes, nagu sotsiaalkindlustusteenused või avalikud registrid, kus digivahendeid kasutatakse üksnes teenuse edastamiseks tarbijale või tarbija teavitamiseks teenusest. Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada ka autentsete dokumentide ega muude notariaalaktide suhtes, olenemata sellest, kas neid tehakse, salvestatakse, taasesitatakse või edastatakse digivahendite abil.
- (28) Numbrivaba isikutevahelise side teenused, mis ei võimalda luua ühendust avalikult eraldatud numeratsiooniresurssidega, arenevad kiiresti ja nende turg laieneb. Viimastel aastatel on turule ilmunud uued digiteenused, mis võimaldavad isikutevahelist sidet interneti kaudu, nagu veebipõhine e-post ja sõnumivahetus, ning see on ajendanud üha arvukamaid tarbijaid neid kasutama. Seetõttu on vaja ette näha nende uute teenustega seotud tõhus tarbijakaitse. Seepärast tuleks käesolevat direktiivi kohaldada ka numbrivaba isikutevahelise side teenuste suhtes.
- (29) Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/24/EL⁽⁵⁾ määratletud tervishoiuteenuste suhtes. Tervishoiuteenuste väljajätmine käesoleva direktiivi kohaldamisalast peaks kehtima ka digisisu või digiteenuse puhul, mis kujutab endast nõukogu direktiivides 93/42/EMÜ⁽⁶⁾ või 90/385/EMÜ⁽⁷⁾ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 98/79/EÜ⁽⁸⁾ määratletud meditsiiniseadet, kui sellise meditsiiniseadme on välja kirjutanud või seda pakub direktiivis 2011/24/EL määratletud tervishoiutöötaja. Käesolevat direktiivi tuleks siiski kohaldada digisisu või digiteenuse suhtes, mis kujutab endast meditsiiniseadet, näiteks terviserakendused, millele tarbija võib saada ilma tervishoiutöötaja väljakirjutuse või vahenduseta.
- (30) Liidu finantsteenuste valdkonna õigus sisaldab arvukalt tarbijakaitse norme. Selles valdkonnas kohaldatavas õiguses, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2002/65/EÜ⁽⁹⁾ määratletud finantsteenused hõlmavad ka digisisu ja digiteenuseid, mis on finantsteenustega seotud või annavad neile juurdepääsu ning mida seega hõlmab liidu finantsteenuseid käsitlevast õigusest tulenev kaitse. Lepingud, mis on seotud digisisu või digiteenustega, mis kujutavad endast finantsteenust, tuleks seega käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta.
- (31) Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada sellise digisisu ja digiteenuse suhtes, mida pakutakse üldsusele kunstilise või muu sündmuse osana, nagu kinematograafiline projektsioon või audiovisuaalne teatrietendus. Käesolevat direktiivi tuleks siiski kohaldada juhul, kui üldsusele pakutakse digisisu või digiteenust signaali edastamise teel, näiteks digitelevisioniteenused.
- (32) Vaba ja avatud lähtekoodiga tarkvara, millele kasutajad vabalt juurde pääsevad, saades seda ja selle muudetud versioone vabalt kasutada, muuta ja ümber jagada, võib soodustada teadus- ja uuendustegevust digisisu ja digiteenuste turul. Et sellise turu arengut mitte takistada, ei tuleks käesolevat direktiivi kohaldada ka tasuta ja avatud lähtekoodiga tarkvara suhtes, tingimusel et seda ei anta üle hinna eest ja et tarbija isikuandmeid kasutatakse üksnes tarkvara turvalisuse, ühilduvuse või koostalitlusvõime parandamiseks.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta direktiiv 2011/24/EL patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleises tervishoius (ELT L 88, 4.4.2011, lk 45).

⁽⁶⁾ Nõukogu 14. juuni 1993. aasta direktiiv 93/42/EMÜ meditsiiniseadmete kohta (EÜT L 169, 12.7.1993, lk 1).

⁽⁷⁾ Nõukogu 20. juuni 1990. aasta direktiiv 90/385/EMÜ aktiivseid siirdatavaid meditsiiniseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 189, 20.7.1990, lk 17).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 1998. aasta direktiiv 98/79/EÜ meditsiiniliste *in vitro* diagnostikavahendite kohta (EÜT L 331, 7.12.1998, lk 1).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiiv 2002/65/EÜ, milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturustust ja millega muudetakse nõukogu direktiivi 90/619/EMÜ ning direktiive 97/7/EÜ ja 98/27/EÜ (EÜT L 271, 9.10.2002, lk 16).

- (33) Digisisu ja digiteenused on tihti seotud kaupade või muude teenuste pakkumisega ning neid pakutakse tarbijale sama lepingu alusel, mis hõlmab eri elementide paketti, näiteks digiteleviseiooni teenuse pakkumine ja elektroonikaseadme ost. Sellisel juhul sisaldab tarbija ja kaupleja vaheline leping digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lepingu elemente, aga ka muude lepinguliikide, näiteks müügilepingu või teenuste osutamise lepingu elemente. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada üksnes üldise lepingu nende osade suhtes, mis käsitlevad digisisu üleandmist või digiteenuste osutamist. Lepingu muud elemendid peaksid olema reguleeritavad liikmesriigi õiguse kohaselt vastavatele lepingutele kohaldatavate normidega või, kui see on asjakohane, muu liidu õigusega, mis käsitleb konkreetset sektorit või teemat. Mõju, mida pakettilepingu ühe elemendi lõpetamine võib avaldada pakettilepingu muudele elementidele, tuleks samuti reguleerida liikmesriigi õigusega. Kuid selleks, et tagada kooskõla Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/1972⁽¹⁰⁾ valdkonnapõhiste sätetega, millega reguleeritakse pakettilepinguid, ei tohiks juhul, kui kaupleja pakub kõnealuse direktiivi tähenduses digisisu või digiteenust kombinatsioonis numbripõhise isikutevahelise side teenusega või internetiühenduse teenusega, käesoleva direktiivi sätteid digisisu muutmise kohta siiski kohaldada paketi digisisu või digiteenuste elemendi suhtes. Selle asemel tuleks paketi kõigi elementide, sealhulgas digisisu või digiteenuste suhtes kohaldada direktiivi (EL) 2018/1972 asjaomaseid sätteid.
- (34) Käesoleva direktiivi pakettilepinguid käsitlevaid sätteid tuleks kohaldada üksnes juhul, kui üks ja sama kaupleja pakub paketi eri elemente ühe lepingu alusel ühele ja samale tarbijale. Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriigi õigust, millega reguleeritakse tingimusi, mille kohaselt digisisu üleandmise või digiteenuste osutamise lepingut võidakse lugeda seotuks muu lepinguga, mille tarbija on sama või muu kauplejaga sõlminud, või seda lepingut täiendavaks, samuti ei tohiks see mõjutada nende lepingute raames kasutada olevaid õiguskaitsevahendeid ega mõju, mida ühe lepingu lõpetamine võib teisele lepingule avaldada.
- (35) Äritava suhtes, mille kohaselt digisisu või digiteenuste pakkumised seostatakse kaupade tarnimise või muude teenuste osutamise, kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/29/EÜ,⁽¹¹⁾ mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul. Direktiivi 2005/29/EÜ kohaselt ei ole selline seostamine iseenesest keelatud. See on siiski keelatud, kui seda kõnealuses direktiivis sätestatud kriteeriumidele vastava juhtumipõhise hindamise alusel loetakse ebaausaks. Liidu konkurentsioigus võimaldab käsitleda ka seos- ja komplektina müüki, kui see mõjutab konkurentsi ja kahjustab tarbijaid.
- (36) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata muu liidu õiguse kohaldamist, millega reguleeritakse teatavat sektorit või valdkonda, näiteks telekommunikatsioon, e-kaubandus ja tarbijakaitse. Samuti ei tohiks see piirata autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi käsitleva liidu ega liikmesriikide õigusnormide kohaldamist, sealhulgas veebisisuteenuste kaasaskantavust.
- (37) Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluv tegevus võib hõlmata isikuandmete töötlemist. Liidu õiguses on sätestatud ulatuslik isikuandmete kaitse raamistik. Eelkõige ei mõjuta käesolev direktiiv Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679⁽¹²⁾ ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/58/EÜ⁽¹³⁾ kohaldamist. See raamistik on kohaldatav kõigile isikuandmetele, mida käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingutega seoses töödeldakse. Seega tuleks isikuandmeid koguda või muul viisil töödelda üksnes kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 ja direktiiviga 2002/58/EÜ. Kui käesoleva direktiivi sätted on vastuolus isikuandmete kaitset käsitleva liidu õigusega, peaks olema ülimuslik viimane.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (ELT L 321, 17.12.2018, lk 36).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ebaausate kaubandustavade direktiiv) (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatus ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

- (38) Käesoleva direktiiviga ei tohiks reguleerida isikuandmete seadusliku töötlemise tingimusi, sest seda reguleeritakse eeskätt määrusega (EL) 2016/679. Sellest tulenevalt on isikuandmete töötlemine seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluva lepinguga seaduslik üksnes juhul, kui see vastab määruse (EL) 2016/679 sätetele isikuandmete töötlemise õigusliku aluse kohta. Kui isikuandmete töötlemine põhineb nõusolekul, eelkõige kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punktiga a, kohaldatakse nimetatud määruse erisätteid, sealhulgas neid, mis reguleerivad tingimusi, millest lähtuvalt hinnata, kas nõusolek on antud vabatahtlikult. Käesoleva direktiiviga ei tuleks reguleerida antud nõusoleku kehtivust. Määrus (EL) 2016/679 sisaldab ka ulatuslikke õigusi andmete kustutamise ja ülekantavuse kohta. Käesolev direktiiv ei tohiks piirata kõnealuseid õigusi, mis kehtivad kõigi isikuandmete puhul, mida tarbija on kauplajale esitanud või mida kauplaja on kogunud seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluva lepinguga, samuti siis, kui tarbija lõpetab lepingu vastavalt käesolevale direktiivile.
- (39) Õigus isikuandmete kustutamisele ja tarbija õigus isikuandmete töötlemiseks antud nõusolek tagasi võtta peaksid täies ulatuses kehtima ka käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingute puhul. Tarbija õigus lõpetada leping kooskõlas käesoleva direktiiviga ei tohiks piirata määrusest (EL) 2016/679 tulenevat tarbija õigust võtta nõusolek oma isikuandmete töötlemiseks tagasi.
- (40) Käesoleva direktiiviga ei tuleks reguleerida käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingutele tekkivaid tagajärgi, kui tarbija oma isikuandmete töötlemiseks antud nõusoleku tagasi võtab. Need tagajärjed tuleks sätestada liikmesriigi õiguses.
- (41) Kaupleja võib digisisu tarbijale üle anda või talle digiteenuseid osutada mitmel viisil. Otstarbekas on kehtestada lihtsad ja selged normid selle kohta, kuidas ja millal peab kauplaja kõnealuse üleandmiskohustuse või teenuse osutamise kohustuse täitma, mis on tema peamine lepinguline kohustus, ja mis täidetakse digisisu või digiteenuse tarbijale kättesaadavaks või juurdepääsetavaks tegemise kaudu. Digisisu või digiteenus tuleks lugeda tarbijale kättesaadavaks või juurdepääsetavaks, kui digisisu või digiteenus või sellele juurdepääsemiseks või selle allalaadimiseks sobiv vahend on jõudnud tarbijani ning kauplaja ei pea võtma täiendavaid meetmeid, et võimaldada tarbijal digisisu või digiteenust lepingu kohaselt kasutada. Arvestades, et põhimõtteliselt ei vastuta kauplaja sellise kolmanda isiku tegevuse või tegevusetuse eest, kes käitab füüsilist või virtuaalset süsteemi, näiteks elektroonilist platvormi või pilvsalvestuse süsteemi, mille tarbija on valinud digisisu või digiteenuse saamiseks või salvestamiseks, peaks piisama sellest, et kauplaja annab digisisu üle või osutab digiteenuse kõnealusele kolmandale isikule. Füüsilist või virtuaalset süsteemi ei saa siiski käsitada tarbija valituna, kui see on kauplaja kontrolli all või on lepinguliselt kauplajaga seotud või kui tarbija valis selle füüsilise või virtuaalse süsteemi digisisu või digiteenuse vastuvõtmiseks, kuid see oli ainus kauplaja pakutud võimalus digisisu või digiteenuse vastuvõtmiseks või sellele juurdepääsu saamiseks.

Kui füüsilist või virtuaalset süsteemi ei saa käsitada tarbija valituna, ei tohiks pidada kauplaja kohustust digisisu üle anda või digiteenust osutada täidetuks, kui digisisu või digiteenus antakse üle füüsilisele või virtuaalsele süsteemile, kuid tarbija ei saa digisisu või digiteenust kooskõlas käesoleva direktiiviga vastu võtta või ei pääse sellele juurde. Sellistel juhtudel peaksid tarbijal olema samad õiguskaitsevahendid nagu siis, kui kauplaja on jätnud digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata. Mis puudutab üleandmise või osutamise aega, siis tuleks turutavade ja tehniliste võimaluste kohaselt ning teatava paindlikkuse võimaldamiseks digisisu üle anda või digiteenus osutada põhjendamatu viivitusega, välja arvatud juhul, kui pooled otsustavad muude üleandmis- või osutamiseviiside võimaldamiseks leppida kokku teisiti.

- (42) Digisisu või digiteenus peaks vastama nõuetele, milles kauplaja ja tarbija on lepingus kokku leppinud. Eelkõige peaks see vastama lepingus kokkulepitud kirjeldusele, kogusele (nt ligipääsetavate muusikafailide arv), kvaliteedile (nt pildi resolutsioon), ning olema kokkulepitud keeles ja versioonis. Samuti peaksid sellel olema lepingu kohaselt nõutav turvalisus, funktsionaalsus, ühilduvus, koostalitlusvõime ja muud omadused. Lepingust tulenevad nõuded peaksid hõlmama nõudeid, mis tulenevad lepingueelsest teabest, mis on vastavalt direktiivile 2011/83/EL lepingu lahutamatu osa. Need nõuded võidakse ette näha ka teenustaseme kokkuleppes, kui sellist tüüpi kokkulepe on kohaldatava liikmesriigi õiguse kohaselt tarbija ja kauplaja vahelise lepingulise suhte osa.

- (43) Funktsionaalsuse mõistet peaks käsutama kui viidet viisidele, kuidas digisisu või digiteenuseid saab kasutada. Näiteks tehniliste piirangute puudumine või olemasolu, näiteks digitaalõiguste haldamine või piirkondade kodeerimine, võib mõjutada digisisu või digiteenuse võimekust täita kõiki oma ülesandeid, võttes arvesse selle eesmärki. Koostalitlusvõime mõiste seondub digisisu või digiteenuse võimega toimida koos sellise riist- või tarkvaraga, mis erineb nendest, millega koos sama liiki digisisu või digiteenust tavaliselt kasutatakse. Edukas toimimine võib hõlmata näiteks digisisu või digiteenuse võimet sellise muu tark- või riistvaraga teavet vahetada ja vahetatud teavet kasutada.
- (44) Võttes arvesse, et digisisu ja digiteenused arenevad pidevalt edasi, võivad kauplejad tarbijaga kokku leppida, et nad pakuvad uuendusi ja omadusi sedamööda, kuidas need kättesaadavaks muutuvad. Seega tuleks digisisu või digiteenuse nõuetele vastavust hinnata ka seoses sellega, kas digisisu või digiteenust uuendatakse vastavalt lepingule. Lepingus kokku lepitud uuenduste üleandmata jätmist tuleks käsitada digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavusena. Ka uuenduste puudulikkust või mittetäielikkust tuleks käsitada digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavusena, kuna see tähendaks, et uuendusi ei tehta lepingus ettenähtud viisil.
- (45) Nõuetele vastavuse tagamiseks ja tagamaks, et tarbijaid ei jäeta nende õigustest ilma, näiteks juhtudel, kui lepinguga kehtestatakse väga madalad standardid, ei peaks digisisu või digiteenus vastama mitte üksnes subjektiivsetele vastavusnõuetele, vaid ka käesolevas direktiivis sätestatud objektiivsetele vastavusnõuetele. Nõuetele vastavuse hindamisel tuleks muu hulgas arvesse võtta otstarvet, milleks sama liiki digisisu või digiteenust tavaliselt kasutatakse. Sellel peaksid olema ka sama liiki digisisu või digiteenuse tavapärased omadused ja toimivus, mida tarbija võib mõistlikult eeldada, arvestades digisisu või digiteenuse laadi ning kaupleja või tehinguahela varasemates etappides osalenud isikute poolt või nende nimel tehtud avalikke teadaandeid digisisu või digiteenuse konkreetsete omaduste kohta.
- (46) Mõistlikkus, mis on seotud käesoleva direktiivi viidetega sellele, mida isik võib mõistlikult eeldada, võttes arvesse digisisu või digiteenuse olemust ja eesmärki, juhtumi asjaolusid ning asjaosaliste kasutusviise ja tavasid, tuleks teha kindlaks objektiivselt. Eelkõige peaks olema objektiivselt kindlaks tehtav, millist ajavahemikku käsitleda mõistliku ajana digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimiseks, arvestades nõuetele mittevastavuse laadi.
- (47) Ajavahemiku jooksul, mida tarbija võib mõistlikult eeldada, peaks kaupleja pakkuma tarbijale uuendusi, sealhulgas turvauuendusi, et säilitada digisisu või digiteenuse nõuetele vastavus ja turvalisus. Näiteks digisisu või digiteenuse puhul, mille otstarve on ajaliselt piiratud, peaks uuenduste pakkumise kohustus piirduma kõnealuse ajaga, samas kui muude digisisu või digiteenuse liikide puhul võib ajavahemik, mille jooksul tuleks tarbijale uuendusi pakkuda, olla võrdne mittevastavuse eest vastutamise ajaga või, eelkõige turvauuenduste puhul, sellest pikem. Tarbijal peaks olema õigus otsustada, kas paigaldada pakutud uuendused või mitte. Kui tarbija otsustab uuendusi mitte paigaldada, ei peaks ta aga eeldama, et digisisu või digiteenus jääb nõuetele vastavaks. Kaupleja peaks tarbijat teavitama, et tarbija otsus mitte paigaldada uuendusi, mis on vajalikud digisisu või digiteenuse nõuetele vastavuse säilitamiseks, kaasa arvatud turvauuendused, mõjutab kaupleja vastutust nende digisisu või digiteenuse omaduste nõuetele vastavuse eest, mida asjaomased uuendused peaksid säilitama. Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada turvauuenduste pakkumise kohustusi, mis on sätestatud liidu või liikmesriikide õiguses.
- (48) Määrus (EL) 2016/679 või muu liidu andmekaitseõigus peaks täielikult kehtima isikuandmete töötlemise kohta seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate lepingutega. Ka ei tohiks käesoleva direktiiviga piirata määruses (EL) 2016/679 sätestatud õigusi, kohustusi ega lepinguväliseid õiguskaitsevahendeid. Asjaolusid, mis põhjustavad määruses (EL) 2016/679 sätestatud nõuete täitmata jätmist, sealhulgas sellised aluspõhimõtted nagu võimalikult väheste andmete kogumise nõuded ning lõimitud ja vaikumisi andmekaitse, võib olenevalt juhtumi asjaoludest samuti lugeda digisisu või digiteenuse mittevastavuseks käesolevas direktiivis sätestatud

subjektiivsetele või objektiivsetele vastavusnõuetele. Üheks näiteks võib olla olukord, kus kaupleja sõnaselgelt võtab endale lepinguga kohustuse või kui lepingut saab selliselt tõlgendada, ning sellega on seotud ka kaupleja kohustused, mis tulenevad määrusest (EL) 2016/679. Sellisel juhul võib kõnealune lepinguline kohustus muutuda subjektiivsete vastavusnõuete osaks. Teiseks näiteks võib olla olukord, kus määrusest (EL) 2016/679 tulenevate kohustuste täitmatajätmine võib samal ajal muuta digisisu või digiteenuse ettenähtud otstarbeks kõlbmatuks, mistõttu see ei vasta objektiivsetele vastavusnõuetele, mille kohaselt digisisu või digiteenus peab sobima otstarbeks, milleks sama liiki digisisu või digiteenust tavaliselt kasutatakse.

Nii oleks see näiteks juhul, kui andmekrüpteerimise tarkvaraga kaupleja ei rakenda asjakohaseid meetmeid, nagu on nõutud määruses (EL) 2016/679, tagamaks sisseprojekteeritult, et isikuandmeid ei avaldata volitamata kasutajatele, kuna see muudaks krüpteerimistarkvara kõlbmatuks selle sihtotstarbeks, mis on andmete turvaline edastamine tarbijalt ettenähtud saajale. Lõpetuseks, võib esineda juhtumeid, kus määrusest (EL) 2016/679 tulenevate kohustuste täitmata jätmine kaupleja poolt võib endast samuti kujutada digisisu või digiteenuse mittevastavust objektiivsetele vastavusnõuetele, mille kohaselt digisisul või digiteenusel peavad olema sama liiki digisisu või digiteenuse puhul tavapärased omadused, mida tarbija võib mõistlikult eeldada. Näiteks kui internetipõhise osturakenduse kaupleja jätab võtmata tarbija isikuandmete töötlemise turvalisuse tagamiseks määrusega (EL) 2016/679 ette nähtud meetmed ning tarbija krediitkaardiandmed satuvad selle tulemusel paha- või nuhkvara meeevalda, võib meetmete võtmata jätmine kujutada endast ka digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavust käesoleva direktiivi tähenduses, kuna tarbija võib mõistlikult eeldada, et seda liiki rakendusel on tavaliselt omadused, mis takistavad makseandmete avaldamist. Kui asjaolud, mis põhjustavad määruse (EL) 2016/679 kohaste nõuete täitmata jätmist, kujutavad endast ühtlasi digisisu või digiteenuse mittevastavust käesolevas direktiivis sätestatud subjektiivsetele või objektiivsetele vastavusnõuetele, peaks tarbijal olema õigus kasutada käesoleva direktiiviga mittevastavuse puhuks ette nähtud õiguskaitsevahendeid, välja arvatud juhul, kui leping on liikmesriigi õiguse kohaselt juba tühine või tühistatav.

- (49) Et tagada piisav paindlikkus, peaks pooltel olema võimalik objektiivsetest vastavusnõuetest kõrvale kalduda. Kõrvalekaldumine peaks olema võimalik üksnes siis, kui tarbijat sellest konkreetselt teavitatakse ning kui tarbija nõustub sellega teistest avaldustest või kokkulepetest eraldi aktiivse ja ühemõttelise käitumise teel. Mõlemad tingimused võivad olla täidetavad näiteks lahtri märgistamise, nupule vajutamise või muu sarnase funktsiooni aktiveerimisega.
- (50) Käesoleva direktiivi normide kohaldamisel peaksid kauplejad kohaldama standardeid, avatud tehnilisi kirjeldusi, häid tavasid ja käitumisjuhendeid, sealhulgas seoses üldkasutatava ja masinloetava andmevorminguga, mida kasutatakse sellise sisu, välja arvatud nende isikuandmete tagasisaamiseks, mille tarbija digisisu või digiteenust kasutades edastas või lõi, ja seoses teabesüsteemide ja digikeskkondade turvalisusega, olgu need kehtestatud rahvusvahelisel, liidu või konkreetse tööstussektori tasandil. Sellega seoses võib komisjon teha üleskutse kutseühingutele ja muudele esindusorganisatsioonidele töötada välja sellised rahvusvahelised ja liidu standardid ning koostada käitumisjuhendid, mille abil saab toetada käesoleva direktiivi ühetaolist rakendamist.
- (51) Mitut liiki digisisu või digiteenuseid saab teatava ajavahemiku jooksul pidevalt üle anda või osutada, näiteks juurdepääs pilveteenustele. Seega on vaja tagada, et digisisu või digiteenus vastaks nõuetele kogu lepingu kestuse jooksul. Digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lühiajalisi katkestusi tuleks käsitada nõuetele mittevastavuse juhtumitena, kui katkestused on suuremad kui tühised või korduvad. Veelgi enam, võttes arvesse, et digisisu ja digiteenuseid täiustatakse sageli eelkõige uuenduste kaudu, peaks tarbijale üle antava digisisu või osutatava digiteenuse versioon olema lepingu sõlmimise ajal viimane saadaolev versioon, välja arvatud juhul, kui pooled on kokku leppinud teisiti.
- (52) Nõuetekohaseks toimimiseks tuleb digisisu ja digiteenused õigesti integreerida tarbija riist- ja tarkvarasse. Digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavust, mis tuleneb ebaõigest integreerimisest, tuleks juhul, kui sisu või teenuse integreeris kaupleja ise või seda tehti tema vastutusel või seda tegi tarbija kaupleja integreerimisjuhendite järgi ning ebaõige integreerimine oli põhjustatud puudulikest integreerimisjuhenditest, nagu integreerimisjuhendite mittetäielikkus või ebaselgus, mis muudab nende juhendite kasutamise tavatarbijale raskeks, käsitada digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavusena.

- (53) Käesoleva direktiivi kohased piirangud digisisu või digiteenuse kasutamisele tarbija poolt võivad tuleneda intellektuaalomandi õiguste omaja poolt intellektuaalomandi õiguse kohaselt seatud piirangutest. Sellised piirangud võivad tuleneda lõppkasutaja litsentsilepingust, mille alusel digisisu antakse tarbijale üle või talle osutatakse digiteenust. Nii võib see olla näiteks siis, kui lõppkasutaja litsentsileping keelab tarbijal kasutada teatavaid omadusi, mis on seotud digisisu või digiteenuse funktsionaalsusega. Selline piirang võib viia digisisu või digiteenuse käesolevas direktiivis sätestatud objektiivsete vastavusnõuetega vastuollu, kui tegemist on sama liiki digisisu või digiteenuse tavaliste omadustega, mille olemasolu tarbija võib mõistlikult eeldada. Sellistel juhtudel peaks tarbijal olema võimalik kasutada käesoleva direktiiviga nõuetele mittevastavuse puhuks ette nähtud õiguskaitsevahendeid kaupleja vastu, kes digisisu üle andis või digiteenust osutas. Kauplejal peaks olema võimalik vastutusest vabaneda üksnes käesolevas direktiivis sätestatud objektiivsetest vastavusnõuetest erandi tegemise tingimuste täitmise korral, nimelt üksnes juhul, kui ta tarbijale enne lepingu sõlmimist eraldi teatab, et digisisu või digiteenuse teatav omadus kaldub kõrvale objektiivsetest vastavusnõuetest, ning kui tarbija on selle kõrvalekaldumisega sõnaselgelt ja eraldi nõustunud.
- (54) Õiguslikud puudused on eriti olulised sellise digisisu või selliste digiteenuste puhul, mis kuuluvad intellektuaalomandi õiguste alla. Käesoleva direktiivi kohased piirangud digisisu või digiteenuse kasutamisele tarbija poolt võivad tuleneda kolmanda isiku õiguste rikkumisest. Selline õiguste rikkumine võib takistada tarbijat digisisu või digiteenust või mõnda selle funktsiooni kasutamast, näiteks siis, kui tarbija ei pääse digisisule või digiteenusele üldse juurde või ei pääse sellele õiguspäraselt juurde. Põhjuseks võib olla see, et kolmas isik õigustatult kohustab kauplejat lõpetama tema õiguste rikkumise ning katkestama kõnealuse digisisu või digiteenuse pakkimise, või see, et tarbija ei saa digisisu või digiteenust kasutada ilma õigust rikkumata. Kui kolmanda isiku õigusi rikutakse, mistõttu tekib piirang, mis takistab või piirab digisisu või digiteenuse kasutamist vastavalt subjektiivsetele ja objektiivsetele vastavusnõuetele, peaks tarbijal olema õigus kasutada nõuetele mittevastavuse puhuks ette nähtud õiguskaitsevahendeid, välja arvatud juhul, kui liikmesriigi õigusega on ette nähtud lepingu tühisus või tühistatavus, näiteks siis, kui rikutakse seadusest tulenevat garantiid valduse kaotamise vastu.
- (55) Kaupleja peaks tarbija ees vastutama digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse eest ning digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata jätmise eest. Kuna digisisu või digiteenuseid võib tarbijale üle anda või osutada ühe või mitme üleandmis- või osutamistoiminguga või pidevalt mingi ajavahemiku jooksul, siis on asjakohane, et aeg digisisu ja digiteenuse nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks määratakse kindlaks lähtuvalt kõnealustest erinevatest sisu üleandmise ja teenuse osutamise liikidest.
- (56) Digisisu või digiteenuseid saab tarbijale üle anda või osutada ühe üleandmis- või osutamistoiminguga, näiteks juhul, kui tarbija laadib alla e-raamatu ja salvestab selle oma isiklikku seadmesse. Samuti võib üleandmine või osutamine toimuda selliste toimingute seeriana, näiteks kui tarbija saab igal nädalal lingi uue e-raamatu allalaadimiseks. Seda liiki digisisu või digiteenust eristav element on asjaolu, et seejärel on tarbijatel piiramatu võimalus digisisule või digiteenusele juurde pääseda ja seda kasutada. Neil juhtudel tuleks digisisu või digiteenuse nõuetele vastavust hinnata üleandmise või osutamise ajal ja seega peaks kaupleja vastutama üksnes sellise nõuetele mittevastavuse eest, mis esineb ajal, mil üks üleandmise või osutamise toiming või iga üksik üleandmise või osutamise toiming aset leiab. Õiguskindluse tagamiseks peaks kauplejal ja tarbijatel olema võimalik tugineda ühtlustatud vähimale ajavahemikule, mille jooksul kaupleja peaks nõuetele mittevastavuse eest vastutama. Seoses lepingutega, millega nähakse ette üks või mitu digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise toimingut, peaksid liikmesriigid tagama, et juhul kui kaupleja on nende õiguse kohaselt vastutav üksnes sellise nõuetele mittevastavuse eest, mis ilmneb teatava ajavahemiku jooksul pärast digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist, siis vastutab kaupleja vähemalt kaks aastat pärast digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist.
- (57) Digisisu saab tarbijale üle anda või digiteenust osutada ka pidevalt pikema aja jooksul. Pidev üleandmine või osutamine võib hõlmata juhtumeid, kus kaupleja teeb digiteenuse tarbijale kättesaadavaks kindlaksmääratud või määramata ajaks, näiteks kaheaastane pilvsalvestuse leping või sotsiaalmeedia platvormi liikmesus määramata ajaks. Selle liigi eripära on asjaolu, et digisisu või digiteenus on tarbijale kättesaadav või juurdepääsetav üksnes lepingu kindlaksmääratud kestuse jooksul või nii kaua, kuni tähtjatu leping kehtib. Seetõttu on põhjendatud, et kaupleja peaks sellistel juhtudel vastutama üksnes kõnealusel ajavahemikul ilmneva nõuetele mittevastavuse eest.

Pideva üleandmise või osutamise element ei peaks tingimata eeldama pikaajalist üleandmist või osutamist. Selliseid juhtumeid nagu videoklippide voogedastus tuleks käsitada pideva üleandmise või osutamise teatava ajavahemiku jooksul, sõltumata audiovisuaalse faili tegelikust kestusest. Juhtumeid, mil digisisu või digiteenuse konkreetsed elemendid tehakse kättesaadavaks perioodiliselt või mitmel korral lepingu kindlaksmääratud kestuse jooksul või kuni kehtib tähtajatu leping, tuleks samuti käsitada pideva üleandmise või osutamise teatava ajavahemiku jooksul, näiteks kui lepinguga nähakse ette, et viirustõrjetarkvara koopiit saab kasutada aasta jooksul ja seda uuendatakse automaatselt selle ajavahemiku iga kuu esimesel päeval või et kaupleja edastab uuendusi iga kord, kui muutuvad kättesaadavaks digimängu uued omadused, ja digisisu või digiteenus on tarbijale kättesaadav või juurdepääsetav üksnes lepingu kindlaksmääratud kestuse jooksul või kuni kehtib tähtajatu leping.

- (58) Liikmesriikidel peaks säilima õigus reguleerida riigisiseseid aegumistähtaegu. Sellised aegumistähtajad ei tohiks siiski takistada tarbijaid kasutamast oma õigusi kogu ajavahemiku jooksul, mille kestel kaupleja vastutab nõuetele mittevastavuse eest. Kuigi käesoleva direktiiviga ei tohiks seetõttu ühtlustada riigisiseste aegumistähtaegade kulgemise algust, tuleks sellega siiski tagada, et kõnealused tähtajad võimaldavad tarbijatel kasutada õiguskaitsevahendeid nõuetele mittevastavuse puhul, mis ilmneb vähemalt ajavahemiku jooksul, mil kaupleja vastutab nõuetele mittevastavuse eest.
- (59) Digisisu ja digiteenuste eripära ning suure keerukuse tõttu ja ka seetõttu, et kauplejal on sügavamad teadmised ja parem võimalus pääseda juurde oskusteabele, tehnilisele teabele ja kõrgtehnoloogilisele toele, on kaupleja võrreldes tarbijaga tõenäoliselt paremas olukorras, et teha kindlaks, miks digisisu üle ei anta või digiteenust ei osutata või miks see ei vasta nõuetele. Samuti saab kaupleja tõenäoliselt paremini hinnata, kas digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata jätmine või nõuetele mittevastavus tuleneb tarbija digikeskkonna ühildumatuses digisisu või digiteenuse tehniliste nõuetega. Seega peab vaidluse korral tarbija küll esitama tõendid digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse kohta, kuid ta ei peaks tõendama, et mittevastavus oli olemas digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise ajal või pideva üleandmise või osutamise korral lepingu kestuse jooksul.

Selle asemel peaks kaupleja tõendama, et digisisu või digiteenus vastas sel ajal või sel ajavahemikul nõuetele. Tõendamiskoormis peaks lasuma kauplejal sellise nõuetele mittevastavuse korral, mis ilmneb ühe aasta jooksul digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise ajast, kui lepinguga on ette nähtud üks või mitu üleandmise või teenuse osutamise toimingut, ja lepingu kestuse jooksul, kui lepinguga on ette nähtud pidev digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine teatava ajavahemiku jooksul. Kui kaupleja tõendab, et tarbija digikeskkond ei ühildu tehniliste nõuetega, millest ta tarbijat enne lepingu sõlmimist selgel ja arusaadaval viisil teavitab, peaks siiski tarbijal lasuma kohustus tõendada, et digisisu või digiteenus ei vastanud nõuetele digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise ajal, kui lepinguga on ette nähtud üks või mitu üleandmise või teenuse osutamise toimingut, või kui lepinguga on ette nähtud pidev üleandmine või osutamine teatava ajavahemiku jooksul, siis lepingu kestuse jooksul.

- (60) Ilma et see piiraks tarbija põhiõigust eraelu puutumatuse kaitsele, sealhulgas side konfidentsiaalsusele ning isikuandmete kaitsele, peaks tarbija tegema kauplejaga koostööd, et võimaldada kauplejal hinnata, kas nõuetele mittevastavuse põhjus tulenes tarbija digikeskkonnast, tehes seda tehniliselt kättesaadavate vahenditega, mis on tarbija jaoks kõige vähem sekkuvad. Sageli saab seda teha, edastades kauplejale näiteks automaatselt genereeritud intsidendiaruandeid või üksikasjalikke andmeid tarbija internetiühenduse kohta. Üksnes erandlikel ja põhjendatud juhtudel, kui kõiki muid vahendeid arvesse võttes ei ole muud võimalust, võib osutada vajalikuks, et tarbija lubaks virtuaalselt juurdepääsu oma digikeskkonnale. Kui aga tarbija ei tee kauplejaga koostööd ja tarbijat oli teavitatud koostööst keeldumise tagajärjedest, peaks tarbijal olema kohustus tõendada mitte üksnes seda, et digisisu või digiteenus ei vasta nõuetele, vaid ka seda, et digisisu või digiteenus ei vastanud nõuetele digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise ajal, kui lepinguga on ette nähtud üks või mitu üleandmise või teenuse osutamise toimingut, või juhul, kui lepinguga on ette nähtud pidev üleandmine või osutamine teatava ajavahemiku jooksul, siis lepingu kestuse jooksul.
- (61) Kui kaupleja on jätnud digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata, peaks tarbija nõudma kauplejalt digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist. Sellistel juhtudel peaks kaupleja tegutsema põhjendamatu viivitusega või täiendava ajavahemiku jooksul, milles pooled on sõnaselgelt kokku leppinud. Arvestades, et digisisu antakse üle

või digiteenust osutatakse digitaalsel kujul, ei tohiks üleandmine või osutamine enamikul juhtudel nõuda lisaaga, et digisisu või digiteenus tarbijale kättesaadavaks teha. Seetõttu tähendaks neil juhtudel kaupleja kohustus ilma põhjendamatu viivitusega digisisu üle anda või digiteenust osutada seda, et tal tuleb seda teha viivitamata. Kui kaupleja seejärel jätab digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata, peaks tarbijal olema õigus leping lõpetada. Teatavatel asjaoludel, näiteks kui on selge, et kaupleja ei anna digisisu üle või ei osuta digiteenust või kui tarbijale on konkreetne üleandmise või osutamise aeg väga oluline, peaks tarbijal olema õigus leping lõpetada, ilma et ta oleks kauplejalt eelnevalt nõudnud digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist.

- (62) Nõuetele mittevastavuse korral peaks tarbijatel olema õigus nõuda digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimist, saada proportsionaalset hinnaalandust või lõpetada leping.
- (63) Digisisu või digiteenuse tehnilistest omadustest olenevalt peaks kaupleja saama valida digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimiseks konkreetse viisi, näiteks andes välja uuendused või tehes tarbijale kättesaadavaks digisisu või digiteenuse uue koopia.
- (64) Arvestades digisisu ja digiteenuste mitmekesisust, ei ole asjakohane kehtestada digisisu või digiteenusega seotud õiguste kasutamiseks või kohustuste täitmiseks kindlat tähtaega. Sellised tähtajad ei pruugi mitmekesisusega arvestada ja võivad olla olenevalt juhtumist kas liiga lühikesed või liiga pikad. Seetõttu on asjakohasem nõuda, et digisisu või digiteenus viidaks nõuetega vastavusse mõistliku aja jooksul. See nõue ei tohiks takistada pooltel leppida kokku konkreetset ajavahemikku digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimiseks. Digisisu või digiteenus tuleks nõuetega vastavusse viia tasuta. Eelkõige ei peaks tarbija kandma digisisu või digiteenuse uuenduste väljatöötamisega seotud kulusid.
- (65) Kui digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimine ei ole õiguslikult või faktiliselt võimalik või kui kaupleja keeldub digisisu või digiteenust nõuetega vastavusse viimast seetõttu, et see põhjustaks kauplejale ebaproportsionaalseid kulusid, või kui kaupleja ei ole viinud digisisu või digiteenust nõuetega vastavusse mõistliku aja jooksul, tasuta ja tarbijale olulist ebamugavust põhjustamata, peaks tarbijal olema õigus kasutada õiguskaitsevahendina hinna alandamist või lepingu lõpetamist. Teatavates olukordades on põhjendatud, et tarbijal peaks olema õigus viivitamata hinna alandamisele või leping lõpetada, näiteks juhul, kui kaupleja ei ole eelnevalt digisisu või digiteenust edukalt nõuetega vastavusse viinud või kui tarbijalt ei saa eeldada usalduse säilitamist kaupleja võime vastu viia digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse, sest nõuetele mittevastavus on tõsist laadi. Näiteks peaks tarbijal olema õigus kohe nõuda hinna alandamist või lepingu lõpetamist, kui tarbijale on üle antud viirusetõrje tarkvara, mis on viirustega nakatunud ja kujutaks endast tõsist laadi nõuetele mittevastavust. Sama peaks kehtima juhul, kui on selge, et kaupleja ei vii digisisu või digiteenust nõuetega vastavusse mõistliku aja jooksul või tarbijale olulist ebamugavust põhjustamata.
- (66) Olukorras, kus tarbijal on õigus teatava ajavahemiku jooksul üle antud digisisu või osutatud digiteenuse eest tasutud hinna alandamisele, tuleks hinnaalanduse arvutamisel võtta arvesse digisisu või digiteenuse väärtuse vähenemist, mis on tingitud nii nõuetele mittevastavusest kui ka ajast, mille jooksul tarbija ei saanud nõuetele vastavat digisisu või digiteenust kasutada.
- (67) Kui digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse hinna eest, peaks tarbijal olema võimalik lõpetada leping üksnes juhul, kui nõuetele mittevastavus on oluline. Kui aga digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine ei toimu mitte hinna tasumise eest, vaid tarbija esitab isikuandmeid, peaks tarbijal olema võimalik lõpetada leping ka juhul, kui nõuetele mittevastavus on ebaoluline, sest tarbija ei saa kasutada õiguskaitsevahendina hinna alandamist. Kui tarbija tasub hinna ja esitab ka isikuandmeid, peaks tarbijal olema nõuetele mittevastavuse korral õigus kõikidele kasutada olevatele õiguskaitsevahenditele. Eelkõige peaks eeldusel, et kõik muud tingimused on täidetud, olema tarbijal õigus digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimisele, hinna alandamisele vastavalt digisisu või digiteenuse eest makstud rahasummale või lepingu lõpetamisele.

- (68) Kui tarbija lõpetab lepingu, peaks kaupleja tarbija tasutud hinna tagasi maksma. Samas tuleb saavutada tasakaal tarbijate ja kauplejate õigustatud huvide vahel juhul, kui digisisu antakse üle või digiteenus osutatakse teataval ajavahemikul ning digisisu või digiteenus on nõuetega vastavuses üksnes osal sellest ajavahemikust. Seetõttu peaks lepingu lõpetamise korral olema tarbijal õigus üksnes sellisele osale tasutud hinnast, mis vastab ajavahe- miku kestusele, mil digisisu või digiteenus ei olnud nõuetega vastavuses, ja on selle ajavahemikuga proportsio- naalne. Tarbijal peaks olema õigus saada tagasi ka see osa tasutud hinnast, mis oli ettemaksena tasutud aja eest, mil leping oleks kehtinud, kui seda ei oleks lõpetatud.
- (69) Kui tarbija esitab kauplejale isikuandmeid, peaks kaupleja järgima määruse (EL) 2016/679 kohaseid kohustusi. Neid kohustusi tuleks täita ka juhul, kui tarbija tasub hinna ja esitab isikuandmeid. Lepingu lõpetamisel peaks kaupleja loobuma ka mis tahes sisu, mis ei ole isikuandmed, kasutamisest, mille tarbija esitas või lõi kaupleja poolt üle antud digisisu või osutatud digiteenus kasutades. Selline sisu võib hõlmata digitaalseid kujutisi, video- ja audiofaile ning mobiilseadmetega loodud sisu. Kauplejal peaks aga olema õigus jätkata tarbija esitatud või loo- dud sisu kasutamist juhul, kui see ei ole väljaspool kaupleja üle antud digisisu või osutatud digiteenuse konteksti kasutatav, on seotud üksnes tarbija tegevusega, on kaupleja poolt muude andmetega liidetud ja ei ole eraldatav või on eraldatav üksnes ebaproportsionaalselt suure vaevaga või on loodud ühiselt tarbija ja teiste isikute poolt ning teised tarbijad saavad jätkata selle kasutamist.
- (70) Kui tarbijalt võetakse juurdepääs sisule, mis ei ole isikuandmed ja mille tarbija esitas või lõi digisisu või digitee- nuse kasutamisel, võib see tarbijat heidutada digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse korral õiguskaitse- vahendeid kasutamast. Selleks et tagada tarbijale lepingu lõpetamise õiguse osas tõhus kaitse, peaks kaupleja see- tõttu tarbija taotlusel tegema pärast lepingu lõpetamist selle sisu tarbijale kättesaadavaks.
- (71) Tarbijal peaks olema õigus saada sisu tagasi mõistliku aja jooksul, ilma kauplejapoolsete takistusteta, üldkasutata- vas masinloetavas vormingus ja tasuta, välja arvatud tarbija enda digikeskkonnast tulenevad kulud, näiteks inter- netiühenduse kulud, sest need ei ole sisu tagasisaamisega konkreetselt seotud. Kaupleja kohustust teha sisu kätte- saadavaks ei kohaldata aga juhul, kui sisu on kasutatav üksnes digisisu või digiteenuse kasutamise kontekstis või on seotud üksnes tarbija tegevusega digisisu või digiteenuse kasutamisel või on kaupleja poolt muude andmetega liidetud ja ei ole eraldatav või on eraldatav üksnes ebaproportsionaalselt suure vaevaga. Neil juhtudel ei ole kõne- alune sisu tarbija jaoks märkimisväärse praktilise kasutusväärtusega ega märkimisväärselt huvipakkuv, võttes samal ajal arvesse ka kaupleja huvisid. Lisaks ei peaks kaupleja kohustus teha lepingu lõpetamise korral tarbijale kättesaadavaks sisu, mis ei ole isikuandmed ning mille on esitanud või loonud tarbija, piirama kaupleja õigust mitte avaldada teatavat sisu kooskõlas kohaldatava õigusega.
- (72) Kui leping lõpetatakse, ei tuleks tarbijalt nõuda digisisu või digiteenuse kasutamise eest tasumist ajavahemiku eest, mil digisisu või digiteenus ei olnud nõuetega vastavuses, sest sellega jäetaks tarbija ilma tõhusast kaitsest. Ühtlasi peaks aga tarbija hoiduma digisisu või digiteenuse kasutamisest ja selle kolmandatele isikutele kättesaad- avaks tegemisest, näiteks digisisu või kasutatava koopia kustutamisega või digisisu või digiteenuse muul viisil juur- depäsematuks muutmisega.
- (73) Põhimõte, mille kohaselt on kauplejal kohustus hüvitada tekitatud kahju, on digisisu üleandmise või digiteenuste osutamise lepingute oluline osa. Seetõttu peaks tarbijal olema õigus nõuda kahju hüvitamist, kui kahju on põh- justatud digisisu või digiteenuse mittevastavusest nõuetele või digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata jätmisest. Hüvitis peaks asetama tarbijad võimalikult suurel määral sellisesse olukorda, milles nad oleksid olnud, kui digisisu oleks üle antud või digiteenus oleks osutatud nõuetekohaselt ja see oleks vastanud nõuetele. Kuna õigus nõuda kahju hüvitamist on juba tagatud kõikides liikmesriikides, ei tohiks käesolev direktiiv piirata selliste liikmesriigi õigusnormide kohaldamist, mis reguleerivad tarbijatele kõnealuste õigusnormide rikkumisega tekita- tud kahju hüvitamist.
- (74) Käesolevas direktiivis tuleks reguleerida ka tarbijale teatava ajavahemiku jooksul juurdepäasetavaks tehtava või üleantava digisisu või osutatava digiteenuse muutmist, näiteks uuendamist ja parendamist kaupleja poolt. Arves- tades, et digisisu ja digiteenused on oma olemuselt kiiresti arenevad, võivad uuendused, täiustamised või sarnased muudatused olla vajalikud ja need on sageli tarbijale kasulikud. Mõned muudatused, näiteks lepingus

uuendustena sätestatud muudatused, võivad moodustada lepinguliste kohustuste osa. Muud muudatused võivad olla vajalikud nende objektiivsete vastavusnõuete täitmiseks, mille eesmärk on tagada digisisu või digiteenuse nõuetele vastavus, nagu on sätestatud käesolevas direktiivis. Ülejäänud muudatusteks, mis kalduksid objektiivsetest vastavusnõuetest kõrvale ning mis on lepingu sõlmimise ajal prognoositavad, peaks tarbija andma lepingu sõlmimisel oma sõnaselge nõusoleku.

- (75) Lisaks muudatustele, mille eesmärk on nõuetele vastavuse tagamine, peaks kauplajal olema teatavatel tingimustel lubatud muuta digisisu või digiteenuste omadusi, tingimusel et lepingus on esitatud sellise muudatuse tegemise mõjuv põhjus. Mõjuvad põhjused võivad hõlmata juhtumeid, kus muudatused on vajalikud digisisu või digiteenuse kohandamiseks uue tehnilise keskkonnaga või suurema kasutajate arvuga või muudel olulistel toimimisega seotud põhjustel. Neid muudatusi tehakse sageli tarbijate kasuks, sest nendega parendatakse digisisu või digiteenust. Sellest tulenevalt peaks lepingupooltel olema võimalik lisada lepingusse vastavaid tingimusi, millega lubatakse kauplajal teha muudatusi. Selleks et tasakaalustada tarbijate ja ettevõtjate huvid, tuleks sellise kauplaja võimaluse kõrval näha ette tarbija õigus lõpetada leping juhul, kui need muudatused mõjutavad negatiivselt digisisu või digiteenuse kasutamist või juurdepääsu sellele rohkem kui üksnes vähesel määral. See, millises ulatuses muudatused mõjutavad negatiivselt digisisu või digiteenuse kasutamist tarbija poolt või tarbija juurdepääsu sellele, tuleks kindlaks teha objektiivselt, võttes arvesse digisisu või digiteenuse olemust ja eesmärki ning kvaliteeti, funktsionaalsust, ühilduvust ja muid peamisi omadusi, mis on sama liiki digisisu või digiteenuse puhul tavapärased. Käesolevas direktiivis sätestatud normid, milles käsitletakse sellist uuendamist, täiustamist või sarnaseid muudatusi, ei tohiks aga puudutada olukordi, kus pooled sõlmivad uue digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lepingu, näiteks digisisu või digiteenuse uue versiooni levitamise tagajärjel.
- (76) Tarbijat tuleks muudatustest teavitada selgelt ja arusaadavalt. Kui muudatus mõjutab digisisu või digiteenuse kasutamist tarbija poolt või tarbija juurdepääsu sellele negatiivselt rohkem kui vähesel määral, tuleks tarbijat teavitada viisil, mis võimaldab teabe salvestamist püsival andmekandjal. Püsiv andmekandja peaks võimaldama tarbijal salvestada teavet nii kaua, kui see on vajalik tarbija selliste huvide kaitsmiseks, mis tulenevad tarbija suhtest kauplajaga. Niisugused andmekandjad peaksid hõlmama eelkõige paberit, DVDsid, CDsid, USB-pulki, mälukaarte või kõvakettaid ning e-kirju.
- (77) Kui muudatus mõjutab digisisu või digiteenuse kasutamist tarbija poolt või tarbija juurdepääsu sellele negatiivselt rohkem kui vähesel määral, peaks tarbijal sellise muudatuse tagajärjel olema õigus leping tasuta lõpetada. Alternatiivina võib kauplaja otsustada võimaldada tarbijal säilitada digisisule või digiteenusele juurdepääs muudatust tegemata, lisakuludeta ja nõuetele vastavalt, kuid sellisel juhul ei tohiks tarbijal olla lepingu lõpetamise õigust. Kui aga digisisu või digiteenuse, mida kauplaja võimaldas tarbijal säilitada muudatust tegemata, ei vasta enam subjektiivsetele ja objektiivsetele vastavusnõuetele, peaks tarbijal olema võimalik kasutada käesolevas direktiivis ette nähtud õiguskaitsevahendeid, mida kasutatakse nõuetele mittevastavuse korral. Kui sellise muudatuse puhul ei ole täidetud käesolevas direktiivis sätestatud nõuded ja muudatus põhjustab nõuetele mittevastavuse, peaks tarbijal endiselt olema õigus digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimisele, hinna alandamisele või lepingu lõpetamisele, nagu on sätestatud käesolevas direktiivis. Sarnaselt peaks juhul, kui pärast muudatuse tegemist esineb digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavus, mis ei ole muudatusest tingitud, olema tarbijal jätkuvalt õigus kasutada sellise digisisu või digiteenusega seoses nõuetele mittevastavuse korral kasutatavaid õiguskaitsevahendeid, nagu on sätestatud käesolevas direktiivis.
- (78) Tarbijale üle antud digisisu või osutatud digiteenuse nõuetele mittevastavus on sageli põhjustatud mõnest toimingu tehinguahelas, mis jääb algse väljatöötaja ja lõppkauplaja vahele. Kuigi lõppkauplaja peaks vastutama tarbija ees nõuetele mittevastavuse eest, on oluline tagada, et kauplajal oleksid asjakohased õigused ka teiste tehinguahela liikmete suhtes, et ta saaks täita oma kohustusi tarbija ees. Need õigused peaksid piirduma äritehingutega ega tohiks seetõttu hõlmata olukordi, kus kauplaja vastutab tarbija ees sellise digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse eest, mis koosneb sellisest tarkvarast või on rajatud sellisele tarkvarale, mille andis vaba ja avatud lähtekoodiga litsentsi alusel tasuta üle tehinguahela eelmistes etappides osalenud isik. Need tehinguahela liikmed, kellele lõppkauplaja saaks nõude esitada, ning selliste nõuete esitamise tingimused peaks aga kindlaks määrama liikmesriigid oma kohaldatavas õiguses.

- (79) Isikutel ja organisatsioonidel, kellel on vastavalt liikmesriigi õigusele õigustatud huvi kaitsta tarbijate lepingulisi ja andmekaitsealaseid õigusi, peaks olema õigus algatada menetlusi, et tagada käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud liikmesriigi õigusnormide kohaldamine kas kohtus või haldusasutuses, kes on pädev kaebusi lahendada või asjakohast kohtumenetlust algatama.
- (80) Käesolev direktiiv ei piira rahvusvahelise eraõiguse normide, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 593/2008⁽¹⁴⁾ ja (EL) nr 1215/2012⁽¹⁵⁾ kohaldamist.
- (81) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2394⁽¹⁶⁾ lisa tuleks muuta, et lisada sellesse viide käesolevale direktiivile, eesmärgiga hõlbustada käesoleva direktiivi täitmise tagamisel piiriülest koostööd.
- (82) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/22/EÜ⁽¹⁷⁾ I lisa tuleks muuta, et lisada sellesse viide käesolevale direktiivile tagamaks, et käesolevas direktiivis sätestatud tarbijate kollektiivsed huvid on kaitstud.
- (83) Tarbijad peaksid saama kasutada käesoleva direktiivi kohaseid õigusi niipea, kui hakatakse kohaldama liikmesriigi ülevõtmismeetmeid. Seetõttu tuleks liikmesriigi ülevõtmismeetmeid kohaldada ka tähtajatute või tähtajaliste lepingute suhtes, mis sõlmiti enne kohaldamise alguskuupäeva ning milles on ette nähtud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine teatava ajavahemiku jooksul kas pidevalt või mitme üleandmise või osutamise toimingu, kuid üksnes seoses digisisu või digiteenusega, mis antakse üle või mida osutatakse alates liikmesriigi ülevõtmismeetmete kohaldamise alguskuupäevast. Tarbijate ja kauplejate õigustatud huvide tasakaalu tagamiseks tuleks aga liikmesriigi norme, millega võetakse liikmesriigi õigusesse üle käesoleva direktiivi sätteid, mis käsitlevad digisisu või digiteenuse muutmist ning õigust õiguskaitsvahenditele, kohaldada üksnes lepingute suhtes, mis on sõlmitud pärast käesoleva direktiivi kohast kohaldamise alguskuupäeva.
- (84) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta⁽¹⁸⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud.
- (85) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 45/2001⁽¹⁹⁾ ning ta esitas arvamuse 14. märtsil 2017⁽²⁰⁾.
- (86) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, tegeledes järjekindlal viisil lepinguõigusega seotud takistuste kaotamisega digisisu üleandmisel või digiteenuste osutamisel, ja vältida samal ajal õiguslikku killustatust, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid liikmesriikide õiguse üldise sidususe tagamise tõttu tänu lepinguõiguse ühtlustatud normidele, millega hõlbustatakse ka õigusaktide koordineeritud täitmise tagamise meetmeid, paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikult kaugemale.
- (87) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja -vabadusi ning järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, sealhulgas selle artiklites 16, 38 ja 47 tunnustatud põhimõtteid,

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma I“) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

⁽¹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1).

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2394 tarbijakaitsealaste õigusaktide täitmise tagamise eest vastutavate liikmesriigi asutuste vahelise koostöö kohta ja millega tunnustatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 345, 27.12.2017, lk 1).

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/22/EÜ tarbijate huve kaitsvate ettekirjutuste kohta (ELT L 110, 1.5.2009, lk 30).

⁽¹⁸⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽²⁰⁾ ELT C 200, 23.6.2017, lk 10.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimise ja eesmärk

Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ning tagada samal ajal tarbijakaitse kõrge tase, kehtestades ühised normid teatavate nõuete kohta, mida kohaldatakse kauplejate ja tarbijate vahelistele digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lepingutele, eelkõige normid järgmise kohta:

- digisisu või digiteenuse vastavus lepingule;
- õiguskaitsevahendid, mida saab kasutada sellise mittevastavuse korral või juhul, kui digisisu jäetakse üle andmata või digiteenus jäetakse osutamata, ja õiguskaitsevahendite kasutamise tingimused, ning
- digisisu ja digiteenuse muutmine.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „digisisu“ – andmed, mis on koostatud ja mis antakse üle digitaalsel kujul;
- 2) „digiteenus“ –
 - a) teenus, mis võimaldab tarbijal digitaalsel kujul andmeid luua, töödelda või salvestada või neile juurde pääseda, või
 - b) teenus, mis võimaldab tarbija või muude digiteenuse kasutajate üles laaditud või loodud digitaalsel kujul andmeid jagada või teha nendega muid toiminguid;
- 3) „digielementidega kaup“ – kehaline vallasasi, mis sisaldab digisisu või digiteenust või millega on ühendatud digisisu või digiteenus sellisel viisil, et digisisu või digiteenuse puudumise korral ei täidaks kaup oma otstarvet;
- 4) „integreerimine“ – digisisu või digiteenuse sidumine ja ühendamine tarbija digikeskkonna osadega, et asjaomast digisisu või digiteenust saaks kasutada käesolevas direktiivis sätestatud vastavusnõuete kohaselt;
- 5) „kaupleja“ – füüsiline või juriidiline isik, olenemata sellest, kas ta on era- või avalik-õiguslik, kes seoses käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingutega tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ameti- või kutsetegevusega, sealhulgas kõnealuse füüsilise või juriidilise isiku nimel või ülesandel tegutseva teise isiku kaudu;
- 6) „tarbija“ – füüsiline isik, kes seoses käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingutega tegutseb eesmärgil, mis ei ole seotud tema kaubandus-, majandus-, ameti- või kutsetegevusega;
- 7) „hind“ – rahasumma või digitaalsel kujul esitatud väärtus, mis tuleb tasuda digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise eest;
- 8) „isikuandmed“ – määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 1 määratletud isikuandmed;
- 9) „digikeskkond“ – riistvara, tarkvara ja võrguühendus, mida tarbija kasutab digisisule või digiteenusele juurdepääsuks või selle kasutamiseks;
- 10) „ühilduvus“ – digisisu või digiteenuse võime toimida koos sellise riist- või tarkvaraga, millega koos sama liiki digisisu või digiteenust tavaliselt kasutatakse, ilma et oleks vaja digisisu või digiteenust kohandada;

- 11) „funktsionaalsus“ – digisisu või digiteenuse võime toimida otstarbekohaselt;
- 12) „koostalitlusvõime“ – digisisu või digiteenuse võime toimida koos sellise riist- või tarkvaraga, mis erineb riist- või tarkvarast, millega koos sama liiki digisisu või digiteenust tavaliselt kasutatakse;
- 13) „püsiv andmekandja“ – vahend, mis võimaldab tarbijal või kauplajal säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on võimalik teabe otstarbe seisukohast piisava aja jooksul tulevikus ligi pääseda, ja mis võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada.

Artikkel 3

Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse lepingute suhtes, mille alusel kaupleja annab digisisu tarbijale üle või osutab tarbijale digiteenust või kohustub seda tegema, ning tarbija tasub selle eest hinna või kohustub seda tasuma.

Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka juhul, kui kaupleja annab digisisu tarbijale üle või osutab tarbijale digiteenust või kohustub seda tegema ning tarbija esitab kauplajale isikuandmeid või kohustub seda tegema, välja arvatud juhul, kui kaupleja töötleb tarbija esitatud isikuandmeid üksnes digisisu üleandmiseks või digiteenuse osutamiseks kooskõlas käesoleva direktiiviga, või selleks, et kaupleja saaks täita tema suhtes kohaldatavaid õigusaktidest tulenevaid nõudeid ega töötle kõnealuseid andmeid ühelgi muul eesmärgil.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka juhul, kui digisisu või digiteenus on välja töötatud tarbija esitatud kirjelduse kohaselt.

3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka kõikide füüsiliste andmekandjate suhtes, mis toimivad üksnes digisisu kandjana, välja arvatud artikleid 5 ja 13.

4. Käesolevat direktiivi ei kohaldata digisisu või digiteenuse suhtes, mis sisaldub kaubas või on sellega ühendatud artikli 2 punkti 3 tähenduses ning mis antakse üle koos kaubaga kõnealuse kauba müügilepingu alusel, olenemata sellest, kas digisisu üleandjaks või digiteenuse osutajaks on müüja või kolmas isik. Kahtluse korral, kas kaubas sisalduv või sellega ühendatud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine on müügilepingu osa, eeldatakse, et digisisu või digiteenus on müügilepinguga hõlmatud.

5. Käesolevat direktiivi ei kohaldata lepingute suhtes, milles käsitletakse järgmist:

- a) muude teenuste kui digiteenuste osutamine, sõltumata sellest, kas kaupleja kasutab teenuse tulemuse loomiseks või selle tarbijale üleandmiseks või edastamiseks digitaalseid vorme või vahendeid;
- b) direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 2 punktis 4 määratletud elektroonilise side teenused, välja arvatud nimetatud direktiivi artikli 2 punktis 7 määratletud numbrivaba isikutevahelise side teenused;
- c) direktiivi 2011/24/EL artikli 3 punktis a määratletud tervishoiuteenused;
- d) hasartmänguteenused, mis hõlmavad rahalise väärtusega panuse tegemist õnnemängudes, sealhulgas oskusi nõudvates õnnemängudes, nagu loteriid, kasiinomängud, pokker ja kihlveotehingud, ning mida osutatakse elektrooniliste vahendite või muude suhtlemist hõlbustavate tehnoloogiliste vahendite abil ja teenuse saaja isiklikul nõudel;
- e) direktiivi 2002/65/EÜ artikli 2 punktis b määratletud finantsteenused;
- f) tarkvara, mida kaupleja pakub vaba ja avatud lähtekoodiga litsentsi alusel, juhul kui tarbija ei maksa selle eest hinda ja kaupleja töötleb tarbija esitatud isikuandmeid üksnes konkreetse tarkvara turvalisuse, ühilduvuse või koostalitlusvõime parandamise eesmärgil;
- g) digisisu üleandmine, mille puhul digisisu on tehtud üldsusele kättesaadavaks muul viisil kui signaaliedastusega etteaste või sündmuse osana, näiteks kinematograafiliste kujutiste digitaalse esitamisega;

h) digisisu, mida pakuvad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/98/EÜ⁽²¹⁾ liikmesriikide avaliku sektori asutused.

6. Kui sama kaupleja ja sama tarbija vahel sõlmitud terviku moodustav leping hõlmab pakulina digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise elemente ja muu teenuse osutamise või muu kauba üleandmise elemente, kohaldatakse käesolevat direktiivi üksnes lepingu nende elementide suhtes, mis puudutavad digisisu või digiteenust, ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 4 kohaldamist.

Käesoleva direktiivi artiklit 19 ei kohaldata juhul, kui pakett direktiivi (EL) 2018/1972 tähenduses sisaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/2120⁽²²⁾ artikli 2 punktis 2 määratletud internetiühenduse teenuse või direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 2 punktis 6 määratletud numbripõhise isikutevahelise side teenuse elemente.

Mõju, mida pakettlepingu ühe elemendi lõpetamine võib avaldada pakettlepingu muudele elementidele, reguleeritakse liikmesriigi õigusega, ilma et see piiraks direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 107 lõike 2 kohaldamist.

7. Kui käesoleva direktiivi säte on vastuolus teatavat sektorit või reguleerimisest reguleeriva muu liidu õigusakti sätega, siis on kõnealuse muu liidu õigusakti säte käesoleva direktiivi suhtes ülimuslik.

8. Isikuandmete kaitset käsitlevat liidu õigust kohaldatakse kõigi isikuandmete suhtes, mida töödeldakse seoses lõikes 1 osutatud lepingutega.

Eelkõige ei piira käesolev direktiiv määruse (EL) 2016/679 ja direktiivi 2002/58/EÜ kohaldamist. Kui käesoleva direktiivi sätted on vastuolus isikuandmete kaitset käsitleva liidu õigusega, on viimasena nimetatud õigus ülimuslik.

9. Käesolev direktiiv ei piira autoriõigust ja sellega kaasnevat õigusi reguleeriva liidu ja liikmesriikide õiguse, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/29/EÜ⁽²³⁾ kohaldamist.

10. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide õigust reguleerida üldise lepinguõiguse aspekte, näiteks lepingu sõlmimist, kehtivust, tühisust või õiguslikke tagajärgi käsitlevaid õigusnorme, kaasa arvatud lepingu lõpetamise tagajärgi, nii-võrd kui neid ei reguleerita käesoleva direktiiviga, ning kahju hüvitamist.

Artikkel 4

Ühtlustamise tase

Liikmesriigid ei säilita ega kehtesta oma õiguses sätteid, mis erinevad käesoleva direktiiviga kehtestatutest, sealhulgas ei rangemaid ega leebemaid sätteid tarbijakaitse erineva taseme tagamiseks, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 5

Digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine

1. Kaupleja annab tarbijale digisisu üle või osutab talle digiteenust. Kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti, annab kaupleja digisisu üle või osutab digiteenust põhjendamatu viivitusega pärast lepingu sõlmimist.

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 90).

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2120, millega nähakse ette avatud internetiühendust käsitlevad meetmed ja reguleeritud ELi-sisese side jaehinnad, ning millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ ning määrust (EL) nr 531/2012 (ELT L 310, 26.11.2015, lk 1).

⁽²³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiiv 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (EÜT L 167, 22.6.2001, lk 10).

2. Kaupleja on täitnud üleandmiskohustuse või teenuse osutamise kohustuse, kui
 - a) digisisu või digisisule juurdepääsu saamiseks või selle allalaadimiseks sobiv vahend on tehtud tarbijale või tarbija poolt sel eesmärgil valitud füüsilisele või virtuaalsele süsteemile kättesaadavaks või juurdepääsetavaks;
 - b) digiteenus on tehtud tarbijale või tarbija poolt sel eesmärgil valitud füüsilisele või virtuaalsele süsteemile juurdepääsetavaks.

Artikkel 6

Digisisu või digiteenuse nõuetele vastavus

Kaupleja annab tarbijale üle digisisu või osutab talle digiteenust, mis vastab artiklites 7, 8 ja 9 sätestatud nõuetele, kui need nõuded on kohaldatavad, ilma et see piiraks artikli 10 kohaldamist.

Artikkel 7

Subjektiivsed vastavusnõuded

Digisisu või digiteenus loetakse lepingule vastavaks, kui see vastab asjakohasel juhul eelkõige järgmistele nõuetele:

- a) selle kirjeldus, kogus ja kvaliteet ning funktsionaalsus, ühilduvus, koostalitlusvõime ja muud omadused vastavad lepingutingimustele;
- b) see sobib kasutamiseks eriomasel otstarbel, milleks tarbija seda vajab ja mille ta on teinud kauplajale teatavaks hiljemalt lepingu sõlmimise ajal ning millega kaupleja on nõustunud;
- c) see antakse üle või seda osutatakse koos kõigi tarvikute ja juhenditega, sealhulgas paigaldamise kohta, ja klienditoega vastavalt lepingutingimustele, ning
- d) seda uuendatakse vastavalt lepingutingimustele.

Artikkel 8

Objektiivsed vastavusnõuded

1. Lisaks subjektiivsetele vastavusnõuetele peab digisisu või digiteenus vastama järgmistele nõuetele:
 - a) see sobib otstarbeks, milleks sama liiki digisisu või digiteenust tavaliselt kasutatakse, võttes asjakohasel juhul arvesse kehtivat liidu ja liikmesriigi õigust, tehnilisi standardeid või tehniliste standardite puudumise korral kohaldatavaid konkreetsel tegevusalal kehtivaid valdkondlikke tegevusjuhendeid;
 - b) see on sellises koguses ning kvaliteedi ning toimivusomadustega, sealhulgas funktsionaalsuse, ühilduvuse, juurdepääsetavuse, järjepidevuse ja turvalisuse poolest, mis on sama liiki digisisu või digiteenuse puhul tavapärane ja mida tarbija võib mõistlikult eeldada, arvestades digisisu või digiteenuse laadi ning võttes arvesse kaupleja enda või tema nimel või tehinguahela varasemates etappides osalenud muude isikute poolt eeskätt reklaamides või märgistusel esitatud avalikke teadaandeid, välja arvatud juhul, kui kaupleja tõendab, et
 - i) ta ei olnud ega saanud mõistlikult eeldades olla kõnealusel avalikust teadaandest teadlik;
 - ii) lepingu sõlmimise ajaks oli avalikku teadaannet parandatud samal või võrreldaval viisil, nagu see oli tehtud, või
 - iii) avalik teadaanne ei saanud mõjutada digisisu või digiteenuse omandamise otsust;
 - c) asjakohasel juhul antakse see üle või seda osutatakse koos tarvikute ja juhenditega, mille saamist võib tarbija mõistlikult eeldada, ning
 - d) see vastab kaupleja poolt enne lepingu sõlmimist kättesaadavaks tehtud digisisu või digiteenuse prooviversioonile või elvaatele.

2. Kaupleja tagab, et tarbijat teavitatakse uuendustest ja et talle antakse üle uuendused, kaasa arvatud turvauuendused, mis on vajalikud digisisu või digiteenuse nõuetele vastavuse tagamiseks ajavahemiku jooksul,
- a) mil toimub lepingu alusel digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine, kui lepingus on ette nähtud, et üleandmine või osutamine toimub teatava ajavahemiku jooksul pidevalt, või
- b) mida tarbija võib mõistlikult eeldada, võttes arvesse digisisu või digiteenuse liiki ja otstarvet ning lepingu asjaolusid ja laadi, kui lepingus on ette nähtud üks või mitu üleandmise või teenuse osutamise toimingut.
3. Kui tarbija ei paigalda lõike 2 kohaselt kaupleja üle antud uuendusi mõistliku aja jooksul, ei vastuta kaupleja nõuetele mittevastavuse eest, mis on tingitud üksnes asjaomase uuenduse puudumisest, kui
- a) kaupleja on tarbijat teavitanud uuenduse kättesaadavusest ja sellest, millised on tagajärjed, kui tarbija jätab selle paigaldamata, ning
- b) uuenduse tarbija poolt paigaldamata jätmise või ebaõige paigaldamine ei olnud tingitud kaupleja antud paigaldusjuhendite puudulikkusest.
4. Kui lepinguga nähakse ette, et digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine toimub teatava ajavahemiku jooksul pidevalt, peab digisisu või digiteenus olema nõuetele vastavuses kogu kõnealuse ajavahemiku jooksul.
5. Nõuetele mittevastavusega lõike 1 või 2 tähenduses ei ole tegemist juhul, kui lepingu sõlmimise ajal teavitati tarbijat konkreetselt sellest, et digisisu või digiteenuse teatav omadus kaldub kõrvale lõikes 1 või 2 sätestatud objektiivsetest vastavusnõuetest, ja kui tarbija on lepingu sõlmimise ajal sellise kõrvalekaldumisega sõnaselgelt ja eraldi nõustunud.
6. Kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti, antakse üle digisisu viimane versioon ja osutatakse digiteenuse viimast versiooni, mis oli lepingu sõlmimise ajal kättesaadav.

Artikkel 9

Digisisu või digiteenuse ebaõige integreerimine

Nõuetele mittevastavus, mis on tingitud digisisu või digiteenuse ebaõigest integreerimisest tarbija digikeskkonda, loetakse võrdseks digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavusega, kui:

- a) digisisu või digiteenuse integreeris kaupleja või seda tehti tema vastutusel või
- b) digisisu või digiteenuse pidi integreerima tarbija ning ebaõige integreerimine oli tingitud kaupleja antud puudulikest integreerimisjuhenditest.

Artikkel 10

Kolmanda isiku õigused

Kui kolmanda isiku õiguste, eelkõige intellektuaalomandi õiguste rikkumisest tulenev piirang takistab või piirab digisisu või digiteenuse kasutamist vastavalt artiklitele 7 ja 8, tagab liikmesriik, et tarbijal on õigus artiklis 14 sätestatud nõuetele mittevastavuse korral kasutatavatele õiguskaitsevahenditele, välja arvatud juhul, kui liikmesriigi õigusega on sellisel juhul ette nähtud digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lepingu tühisus või tühistatavus.

Artikkel 11

Kaupleja vastutus

1. Kaupleja vastutab artikli 5 kohase digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata jätmise eest.

2. Kui lepingus on ette nähtud üks või mitu üleandmise või teenuse osutamise toimingut, vastutab kaupleja digisisu või digiteenuse mittevastavuse eest artiklites 7, 8 ja 9 sätestatud nõuetele, mis esines üleandmise või teenuse osutamise ajal, ilma et see piiraks artikli 8 lõike 2 punkti b kohaldamist.

Kui liikmesriigi õiguse kohaselt vastutab kaupleja üksnes nõuetele mittevastavuse eest, mis ilmneb teatava aja jooksul pärast üleandmist või teenuse osutamist, ei tohi kõnealune ajavahemik olla lühem kui kaks aastat alates üleandmise või teenuse osutamise ajast, ilma et see piiraks artikli 8 lõike 2 punkti b kohaldamist.

Kui liikmesriigi õiguse kohaselt kehtib artiklis 14 sätestatud õiguste suhtes ka aegumistähtaeg või kõnealuste õiguste suhtes kehtib üksnes aegumistähtaeg, tagab liikmesriik, et aegumistähtaeg võimaldab tarbijal kasutada artiklis 14 sätestatud õiguskaitsevahendeid igasuguse nõuetele mittevastavuse korral, mis esineb esimeses lõigus osutatud ajal ning ilmneb teises lõigus osutatud ajavahemiku jooksul.

3. Kui lepingus on ette nähtud, et digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine toimub teatava ajavahemiku jooksul pidevalt, vastutab kaupleja mittevastavuse eest artiklites 7, 8 ja 9 sätestatud nõuetele, mis esineb või ilmneb selle ajavahemiku jooksul, mil digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine peab lepingu kohaselt toimuma.

Kui liikmesriigi õiguse kohaselt kehtib artiklis 14 sätestatud õiguste suhtes ka aegumistähtaeg või kõnealuste õiguste suhtes kehtib üksnes aegumistähtaeg, tagab liikmesriik, et aegumistähtaeg võimaldab tarbijal kasutada artiklis 14 sätestatud õiguskaitsevahendeid igasuguse nõuetele mittevastavuse korral, mis esineb või ilmneb esimeses lõigus osutatud ajavahemiku jooksul.

Artikkel 12

Tõendamiskoormis

1. Kauplejal lasub kohustus tõendada, et digisisu anti üle või digiteenus osutati kooskõlas artikliga 5.
2. Artikli 11 lõikes 2 osutatud juhtudel lasub kauplejal kohustus tõendada, et üleantud digisisu või osutatud digiteenus vastas üleandmise või osutamise ajal nõuetele, kui nõuetele mittevastavus ilmneb ühe aasta jooksul alates digisisu üleandmisest või digiteenuse osutamisest.
3. Artikli 11 lõikes 3 osutatud juhtudel lasub kauplejal kohustus tõendada, et digisisu või digiteenus vastas nõuetele selle ajavahemiku jooksul, mil digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine peab lepingu kohaselt toimuma, kui nõuetele mittevastavus ilmneb kõnealuse ajavahemiku jooksul.
4. Lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata juhul, kui kaupleja tõendab, et tarbija digikeskkond ei ühildu digisisu või digiteenuse tehniliste nõuetega, ja kui kaupleja oli tarbijat nendest nõuetest selgel ja arusaadaval viisil enne lepingu sõlmimist teavitanud.
5. Tarbija teeb kauplejaga koostööd nii palju kui mõistlikult võimalik ja vajalik, et teha kindlaks, kas artikli 11 lõikes 2 või 3 sätestatud ajal esinenud digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse põhjus on tingitud tarbija digikeskkonnast. Koostöö tegemise kohustus hõlmab üksnes selliseid tehniliselt kättesaadavaid vahendeid, mis on tarbija jaoks kõige vähem sekkuvad. Kui tarbija ei tee koostööd ning kui kaupleja teavitas tarbijat sellest nõudest selgel ja arusaadaval viisil enne lepingu sõlmimist, lasub tarbijal kohustus tõendada, et nõuetele mittevastavus esines artikli 11 lõikes 2 või 3 sätestatud ajal.

Artikkel 13

Õiguskaitsevahendid digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata jätmise korral

1. Kui kaupleja ei ole digisisu üle andnud või digiteenust osutanud vastavalt artiklile 5, nõuab tarbija kauplejalt digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist. Kui seejärel kaupleja ei anna digisisu üle või ei osuta digiteenust põhjendamatult viivitusega või poolte vahel sõnaselgelt kokku lepitud lisatähtaja jooksul, on tarbijal õigus leping lõpetada.

2. Lõiget 1 ei kohaldata ja tarbijal on õigus lõpetada leping viivitamata, kui
 - a) kaupleja on teatanud, et ta ei anna digisisu üle või ei osuta digiteenust, või see on asjaolude põhjal võrdselt selge;
 - b) tarbija ja kaupleja on kokku leppinud või on see lepingu sõlmimisega seotud asjaolude põhjal selge, et tarbija jaoks on oluline teatav üleandmise või teenuse osutamise aeg, kuid kaupleja ei anna digisisu üle või ei osuta digiteenust selleks ajaks või sellel ajal.
3. Kui tarbija lõpetab lepingu käesoleva artikli lõike 1 või 2 alusel, kohaldatakse olenevalt olukorrast artikleid 15–18.

Artikkel 14

Õiguskaitsevahendid nõuetele mittevastavuse korral

1. Nõuetele mittevastavuse korral on tarbijal õigus nõuda digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimist, saada proportsionaalset hinnaalandust või lõpetada leping käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Tarbijal on õigus nõuda digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimist, välja arvatud juhul, kui see oleks võimatu või kui see põhjustaks kauplejale ebaproportsionaalseid kulusid, võttes arvesse kõiki asjaolusid, sealhulgas järgmist:
 - a) väärtus, mis digisisul või digiteenusel oleks olnud juhul, kui nõuetele mittevastavust ei esineks, ja
 - b) nõuetele mittevastavuse olulisus.
3. Kaupleja viib digisisu või digiteenuse lõike 2 kohaselt nõuetega vastavusse mõistliku aja jooksul, arvates ajast, mil tal tarbija teavitas kauplejat mittevastavusest, ning teeb seda tasuta ja ilma et see põhjustaks tarbijale olulist ebamugavust, võttes arvesse digisisu või digiteenuse laadi ja otstarvet, milleks tarbija digisisu või digiteenust vajab.
4. Tarbijal on õigus proportsionaalsele hinna alandamisele kooskõlas lõikega 5, kui digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse hinna tasumise eest, või õigus leping lõpetada kooskõlas lõikega 6 kõikidel järgmistel juhtudel:
 - a) digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimine vastavalt lõikele 2 on õiguskaitsevahendina võimatu või ebaproportsionaalne;
 - b) kaupleja ei ole digisisu või digiteenust lõike 3 kohaselt nõuetega vastavusse viinud;
 - c) nõuetele mittevastavus ilmneb hoolimata kaupleja püüdlusest digisisu või digiteenus nõuetega vastavusse viia;
 - d) nõuetele mittevastavus on nii tõsine, et õigustab kohest hinna alandamist või lepingu lõpetamist, või
 - e) kaupleja on teatanud või asjaoludest nähtub selgelt, et ta ei vii digisisu või digiteenust nõuetega vastavusse mõistliku aja jooksul või tarbijale olulist ebamugavust põhjustamata.
5. Hinda alandatakse proportsionaalselt tarbijale üle antud digisisu või osutatud digiteenuse väärtuse vähenemisega, võttes võrdluse aluseks väärtuse, mis digisisul või digiteenusel oleks olnud, kui see oleks olnud nõuetega vastavuses.

Kui lepinguga on ette nähtud, et digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse teatava ajavahemiku jooksul hinna tasumise eest, kohaldatakse hinnaalandust selle ajavahemiku suhtes, mille jooksul digisisu või digiteenus ei olnud nõuetele vastav.

6. Kui digisisu anti üle või digiteenus osutati hinna tasumise eest, on tarbijal õigus leping lõpetada üksnes juhul, kui nõuetele mittevastavus on oluline. Kauplejal lasub kohustus tõendada, et nõuetele mittevastavus on ebaoluline.

Artikkel 15

Lepingu lõpetamise õiguse kasutamine

Lepingu lõpetamise õiguse kasutamiseks esitab tarbija kauplejale avalduse, milles ta väljendab otsust leping lõpetada.

Artikkel 16

Kaupleja kohustused lepingu lõpetamise korral

1. Lepingu lõpetamise korral maksab kaupleja tarbijale tagasi kõik lepingu alusel tasutud summad.

Kui lepingus nähakse aga ette digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine hinna tasumise eest ja teatava ajavahemiku jooksul ning digisisu või digiteenus oli lepingu lõpetamisele eelneva teatava ajavahemiku jooksul nõuetele vastav, maksab kaupleja tarbijale tagasi üksnes sellise proportsionaalse osa tasutud hinnast, mis vastab sellele ajavahemikule, mil digisisu või digiteenus ei olnud nõuetele vastav, ja selle osa tarbija tasutud hinnast, mille tarbija tasus ettemaksuna aja eest, mil leping oleks kehtinud, kui seda ei oleks lõpetatud.

2. Seoses tarbija isikuandmetega järgib kaupleja määrusest (EL) 2016/679 tulenevaid kohustusi.

3. Kaupleja hoidub kasutamast sellist sisu, mis ei ole isikuandmed, mille tarbija esitas või lõi kaupleja poolt üle antud digisisu või osutatud digiteenust kasutades, välja arvatud juhul, kui see sisu

a) ei ole väljaspool kaupleja üle antud digisisu või osutatud digiteenuse konteksti kasutatav;

b) on seotud üksnes tarbija tegevusega kaupleja poolt üle antud digisisu või osutatud digiteenuse kasutamisel;

c) on kaupleja poolt muude andmetega liidetud ja ei ole eraldatav või on eraldatav üksnes ebaoproportsionaalselt suure vaevaga või

d) on loodud ühiselt tarbija ja teiste isikute poolt ning teised tarbijad saavad jätkata sisu kasutamist.

4. Välja arvatud olukordades, millele on osutatud lõike 3 punktis a, b või c, teeb kaupleja tarbija taotluse alusel tarbijale kättesaadavaks sellise sisu, mis ei ole isikuandmed, mille tarbija esitas või lõi kaupleja poolt üle antud digisisu või osutatud digiteenust kasutades.

Tarbijal on õigus saada kõnealune digisisu tagasi tasuta, kauplejapoolsete takistusteta, mõistliku aja jooksul ning üldkasutatavas ja masinloetavas vormingus.

5. Kaupleja võib takistada tarbijat digisisu või digiteenust edaspidi kasutamast, eelkõige muutes digisisu või digiteenuse tarbija jaoks edaspidi juurdepääsematuks või desaktiveerides tarbija kasutajakonto, ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist.

Artikkel 17

Tarbija kohustused lepingu lõpetamise korral

1. Pärast lepingu lõpetamist hoidub tarbija digisisu või digiteenuse kasutamisest ja selle kolmandatele isikutele kättesaadavaks tegemisest.

2. Kui digisisu anti üle füüsilisel andmekandjal, tagastab tarbija kaupleja taotluse alusel ja kaupleja kulul füüsilise andmekandja kauplejale põhjendamatu viivitusega. Kui kaupleja otsustab taotleda füüsilise andmekandja tagastamist, tuleb taotlus esitada 14 päeva jooksul alates päevast, mil kauplejat teavitati tarbija otsusest leping lõpetada.
3. Tarbija ei ole kohustatud tasuma digisisu või digiteenuse kasutamise eest lepingu lõpetamisele eelneva ajavahemiku jooksul, mil digisisu või digiteenus ei olnud nõuetele vastav.

Artikkel 18

Kaupleja tagasimakse tegemise tähtajad ja viisid

1. Tagasimakse, mille kaupleja võlgneb tarbijale vastavalt artikli 14 lõigetele 4 ja 5 või artikli 16 lõikele 1 hinna alandamise või lepingu lõpetamise tõttu, tehakse põhjendamatu viivitusega ja igal juhul 14 päeva jooksul alates päevast, mil kauplejat teavitatakse tarbija otsusest kasutada õigust hinna alandamisele või lepingu lõpetada.
2. Kaupleja kasutab tagasimakse tegemiseks sama makseviisi, mida kasutas tarbija digisisu või digiteenuse eest maksmiseks, välja arvatud juhul, kui tarbija sõnaselgelt nõustub teistsuguse makseviisiga, ning tingimusel, et tarbija jaoks ei kaasne sellise tagasimaksega kohustust maksta tasu.
3. Kauplejal ei ole õigust nõuda tarbijalt tagasimaksega seoses tasu.

Artikkel 19

Digisisu või digiteenuse muutmise

1. Kui lepinguga nähakse ette, et digisisu tuleb üle anda või digiteenust tuleb osutada või need tuleb tarbijale kättesaadavaks teha teatava ajavahemiku jooksul, võib kaupleja muuta digisisu või digiteenuseid rohkem, kui on vajalik digisisu või digiteenuse nõuetele vastavuse säilitamiseks kooskõlas artiklitega 7 ja 8, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) muudatuse tegemine on lepingu kohaselt lubatud ja lepingus on esitatud selle tegemiseks mõjuv põhjus;
 - b) muudatus tehakse tarbijale lisakulusid põhjustamata;
 - c) tarbijat on muudatusest selgel ja arusaadaval viisil teavitatud ning
 - d) tarbijat on lõikes 2 osutatud juhtumite korral mõistliku aja jooksul eelnevalt ja püsival andmekandjal teavitatud muudatuse omadustest ja tegemise ajast ning õigusest lõpetada leping vastavalt lõikele 2 või õigusest säilitada digisisu või digiteenus ilma muudatusega vastavalt lõikele 4.
2. Tarbijal on õigus leping lõpetada, kui muudatus mõjutab negatiivselt digisisu või digiteenuse kasutamist tarbija poolt või tarbija juurdepääsu sellele, välja arvatud juhul, kui selline negatiivne mõju on ebaoluline. Sel juhul on tarbijal õigus leping tasuta lõpetada 30 päeva jooksul alates teavituse saamisest või kuupäevast, mil kaupleja digisisu või digiteenust muutis, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem.
3. Kui tarbija lõpetab lepingu vastavalt käesoleva artikli lõikele 2, kohaldatakse artikleid 15–18.
4. Käesoleva artikli lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata juhul, kui kaupleja on võimaldanud tarbijal lisakuludeta säilitada digisisu või digiteenuse ilma muudatusteta ning digisisu või digiteenus on jätkuvalt nõuetega vastavuses.

*Artikkel 20***Tagasinõudeõigus**

Kui kaupleja vastutab tarbija ees digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata jätmise või nõuetele mittevastavuse eest, mis tuleneb tehinguahela varasemates etappides osalenud isiku tegevusest või tegevusetusest, on kauplejal õigus kasutada äritehingute ahela vastutava isiku või vastutavate isikute vastu õiguskaitsevahendeid. Isik, kelle vastu kaupleja võib kasutada õiguskaitsevahendeid, asjakohane tegutsemisviis ja tingimused määratakse kindlaks liikmesriigi õiguses.

*Artikkel 21***Täitmise tagamine**

1. Liikmesriigid tagavad piisavad ja tõhusad vahendid, et tagada käesoleva direktiivi täitmine.
2. Lõikes 1 osutatud vahendite hulka kuuluvad õigusnormid, mille kohaselt üks või mitu järgmistest liikmesriigi õiguses määratud asutustest võivad kooskõlas liikmesriigi õigusega pöörduda kohtute või pädevate haldusasutuste poole, et tagada käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud liikmesriigi õigusnormide kohaldamine:
 - a) avalik-õiguslikud asutused või nende esindajad;
 - b) tarbijaorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi tarbijaid kaitsta;
 - c) kutseorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi meetmeid võtta;
 - d) mittetulunduslikud asutused, organisatsioonid või ühendused, kes tegutsevad andmesubjektide õiguste ja vabaduste kaitsmise valdkonnas, nagu on määratletud määruse (EL) 2016/679 artiklis 80.

*Artikkel 22***Sätete kohustuslikkus**

1. Kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti, ei ole tarbija jaoks siduv lepingutingimus, mis välistab tarbija kahjuks käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud liikmesriigi sätete kohaldamise, kaldub neist tarbija kahjuks kõrvale või muudab nende toimet tarbija kahjuks enne, kui tarbija on kauplejale teatanud digisisu üleandmata või digiteenuse osutamata jätmisest või nõuetele mittevastavusest, või enne, kui kaupleja on teatanud artikli 19 kohasest tarbijale digisisu või digiteenuse muutmisest.
2. Käesoleva direktiivi kohaldamine ei takista kauplejaid pakkumast tarbijatele lepingutingimusi, mille alusel pakutakse käesolevas direktiivis ettenähtust ulatuslikumat kaitset.

*Artikkel 23***Määruse (EL) 2017/2394 ja direktiivi 2009/22/EÜ muutmine**

1. Määruse (EL) 2017/2394 lisasse lisatakse järgmine punkt:

„28. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/770 digisisu üleandmise ja digiteenuste osutamise lepingute teatavate aspektide kohta (ELT L 136, 22.5.2019, lk 1)“.
2. Direktiivi 2009/22/EÜ I lisasse lisatakse järgmine punkt:

„17. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/770 digisisu üleandmise ja digiteenuste osutamise lepingute teatavate aspektide kohta (ELT L 136, 22.5.2019, lk 1)“.

*Artikkel 24***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud normid hiljemalt 1. juuliks 2021. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates 1. jaanuarist 2022.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud õigusnormide teksti.

2. Käesoleva direktiivi sätted kohalduvad sellise digisisu või digiteenuse suhtes, mis anti üle või osutati alates 1. jaanuarist 2022, välja arvatud artiklid 19 ja 20, mis kohalduvad üksnes sellest kuupäevast alates sõlmitud lepingute suhtes.

Artikkel 25

Läbivaatamine

Komisjon vaatab käesoleva direktiivi kohaldamise läbi hiljemalt 12. juuniks 2024 ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande. Aruandes uuritakse muu hulgas, kas on vaja ühtlustada õigusnorme, mida kohaldatakse lepingute suhtes, mis on sõlmitud sellise digisisu üleandmiseks või digiteenuse osutamiseks, mida käesolev direktiiv ei hõlma, sealhulgas üleandmine või osutamine, mida tehakse reklaami eest.

Artikkel 26

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 27

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. mai 2019

Euroopa Parlamendi nimel

president

A. TAJANI

Nõukogu nimel

eesistuja

G. CIAMBA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2019/771,**20. mai 2019,****kaupade müügilepingute teatavate aspektide kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ja direktiivi 2009/22/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/44/EÜ****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et säilitada konkurentsivõime ülemaailmsel turgudel, tuleb liidul parandada siseturu toimimist ja tulemuslikult lahendada mitmed probleemid, mis kaasnevad üha enam tehnoloogiapõhiseks muutuva majandusega. Digitaalse ühtse turu strateegiaga on ette nähtud terviklik raamistik, mis hõlbustab digitaalse mõõtme integreerimist siseturgu. Digitaalse ühtse turu strateegia esimene samm tegeleb killustatusega ELi-siseses kaubanduses, pöörates tähelepanu peamistele takistustele, mis ei lase areneda piiriülel e-kaubandusel, mis moodustab ettevõtjate ja tarbijate vahelistest piiriüledest kaupade müügilepingutest kõige olulisema osa.
- (2) Euroopa Liidu toimimise lepingu („ELi toimimise leping“) artikli 26 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud, et liit võtab meetmeid, mille eesmärk on luua siseturg, mis hõlmab sisepiirideta ala, mille ulatuses on tagatud kaupade ja teenuste vaba liikumine, või tagada siseturu toimimine. ELi toimimise lepingu artikli 169 lõikes 1 ja lõike 2 punktis a on sätestatud, et liit aitab kaasa kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamisele meetmetega, mis on võetud ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel seoses siseturu väljakujundamisega. Käesoleva direktiivi eesmärk on saavutada õige tasakaal kõrgetasemelise tarbijakaitse ja ettevõtete konkurentsivõime edendamise vahel, tagades samal ajal subsidiaarsuse põhimõtte järgimise.
- (3) Tuleks ühtlustada kaupade müügilepingute teatavad aspektid, võttes aluseks tarbijakaitse kõrge taseme, et saavutada tõeline digitaalne ühtne turg, suurendada õiguskindlust ja vähendada tehingukulusid, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) jaoks.
- (4) E-kaubandus on siseturul peamine majanduskasvu mootor. Siiski ei ole selle potentsiaali kaugeltki täielikult ära kasutatud. Liidu konkurentsivõime tugevdamiseks ja majanduskasvu edendamiseks peab liit tegutsema kiiresti ja julgustama ettevõtjaid kasutama ära kõiki siseturu pakutavaid võimalusi. Siseturu kogu potentsiaali saab ära kasutada ainult siis, kui kõik turuosalisel saavad hõlpsalt osaleda kaupade piiriülel müügis, sealhulgas e-kaubanduse tehingutes. Lepinguõiguse normid, mille alusel turuosalisel teevad tehinguid, on ühed peamised tegurid, mille alusel ettevõtjad otsustavad, kas hakata kaupu piiriülel pakkuma. Need normid mõjutavad ka tarbijate valmidust sellist poodlemisviisi omaks võtta ja usaldada.
- (5) Tehnoloogia areng on suurendanud turgu kaupade jaoks, mis sisaldavad digisisu või digiteenuseid või on nendega ühendatud. Kuna selliste seadmete arv suureneb ja tarbijad võtavad neid kiirelt üha enam kasutusele, tuleb liidu tasandil võtta meetmeid, et tagada kõrgel tasemel tarbijakaitse ja suurendada õiguskindlust seoses normidega, mida kohaldatakse selliste kaupade müügilepingute suhtes. Suurem õiguskindlus aitaks parandada tarbijate ja müüjate usaldust.

⁽¹⁾ ELT C 264, 20.7.2016, lk 57.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 15. aprilli 2019. aasta otsus.

- (6) Kaupade müügi suhtes kohaldatavad liidu normid on endiselt killustatud, kuigi kättetoimetamise tingimusi käsitlevad normid, samuti kauglepingute ja väljaspool ärruume sõlmitavate lepingute lepingueelse teabe nõuded ning taganemisõiguse normid on juba täielikult ühtlustatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2011/83/EL⁽³⁾. Muud olulised lepingulised aspektid, nagu nõuetele vastavuse kriteeriumid, õiguskaitsevahendid lepingutingimustele mittevastavuse korral ning nende kasutamise peamised tingimused, on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 1999/44/EÜ⁽⁴⁾ praegu ühtlustatud minimaalsel tasemel. Liikmesriikidel on olnud lubatud minna kaugemale liidu standarditest ning võtta vastu või jätta kehtima norme, mis tagavad tarbijakaitse veelgi kõrgema taseme. Seda õigust on nad kasutanud eri aspektide suhtes ja erinevas ulatuses. Selle tagajärjel erinevad praegu direktiivi 1999/44/EÜ ülevõtavad liikmesriikide õigusnormid märkimisväärselt olulistest aspektides, milleks on näiteks õiguskaitsevahendite hierarhia olemasolu või puudumine.
- (7) Olemasolevad erinevused võivad ettevõtjaid ja tarbijaid kahjustada. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 593/2008⁽⁵⁾ peavad ettevõtjad, kes suunavad tegevuse teiste liikmesriikide tarbijatele, võtma arvesse tarbijalepinguõigust käsitlevaid kohustuslikke norme riigis, mis on tarbija harilik viibimiskoht. Nende normide erinevus liikmesriikides võib tekitada ettevõtjale täiendavaid kulusid. Seega võivad paljud ettevõtjad eelistada jätkata kauplemist kodumaal või eksportida vaid ühte või kahte liikmesriiki. Selline viis kulude ja piiriülese kaubandusega seotud riskide minimeerimiseks vähendab äritegevuse laiendamise võimalusi ja mastaabisäästu. Eriti mõjutab see VKEsid.
- (8) Kuigi määruse (EÜ) nr 593/2008 kohaldamise tulemusena on välismaalt ostmisel tarbijatele tagatud kõrgetasemeline tarbijakaitse, mõjub õiguslik killustatus halvasti ka tarbijate usaldusele piiriüleste tehingute vastu. Kuigi usaldamatuse põhjuseid on mitmeid, on tarbijate suurimaks mureks ebakindlus peamistes lepingulistes õigustes. Selline ebakindlus valitseb sõltumata sellest, kas tarbijad on või ei ole kaitstud oma liikmesriigi tarbijalepinguõiguse kohustuslike normidega, kui müüja suunab oma piiriülese tegevuse neile, või kas tarbijad sõlmivad või ei sõlmi piiriüleseid lepinguid müüjaga, ilma et asjaomane müüja tegeleks kaubandustegevusega tarbijate liikmesriigis.
- (9) Kuigi kaupade müük interneti teel moodustab ülekaalukalt suurema osa piiriülesest müügist liidus, mõjutavad erinevused liikmesriikide lepinguõiguses võrdselt nii jaemüüjaid, kes kasutavad kaugmüügi kanaleid, kui ka jaemüüjaid, kes tegelevad tavamüügiga, ning takistavad nende tegevuse laiendamist teistesse riikidesse. Käesolev direktiiv peaks hõlmama kõiki müügikanaleid, et luua võrdsed võimalused kõigile ettevõtjatele, kes tarbijatele kaupu müüvad. Kehtestades kõigi müügikanalite kohta ühtsed normid, peaks käesolev direktiiv ära hoidma erinevuste tekke, mis tekitaks ebaproportsionaalselt suure koormuse kõiki müügikanaleid kasutavatele jaemüüjatele liidus, kelle arv pidevalt kasvab. Komisjoni 29. mail 2017. aastal avaldatud tarbija- ja turundusõiguse toimivuskontroll, mis hõlmas ka direktiivi 1999/44/EÜ, kinnitas kõigi müügikanalite puhul vajadust jätta kehtima sidusad normid, mis reguleerivad müüki ja garantiisid.
- (10) Käesolev direktiiv peaks hõlmama kaupade, sealhulgas digielementidega kaupade müügi suhtes kohaldatavaid norme, mis käsitlevad ainult peamisi lepingulisi aspekte, mis on vajalikud lepinguõigusega seotud tõkete kaotamiseks siseturul. Selleks tuleks täielikult ühtlustada nõuetele vastavuse normid, õiguskaitsevahendid, mida tarbijatel on võimalik kasutada kauba lepingutingimustele mittevastavuse korral, ja nende kasutamise peamised tingimused ning tõsta tarbijakaitse taset võrreldes direktiiviga 1999/44/EÜ. Normide täielik ühtlustamine tarbijalepinguõiguse mõnes olulises aspektis hõlbustaks ettevõtjatel, eelkõige VKEdel, oma kauba pakkumist teistes liikmesriikides. Peamiste normide täielik ühtlustamine tagaks kõrgetasemelise tarbijakaitse ja suurendaks heaolu.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta direktiiv 1999/44/EÜ tarbekaupade müügi ja nendega seotud garantiide teatavate aspektide kohta (EÜT L 171, 7.7.1999, lk 12).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma I) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

- (11) Käesolev direktiiv täiendab direktiivi 2011/83/EL. Kui direktiiv 2011/83/EL sisaldab peamiselt sätteid, mis käsitlevad lepinguelseid teavitamisnõudeid, õigust taganeda kauglepingutest ja väljaspool ärruume sõlmitud lepingutest, ning kauba kättetoimetamist ja riisiko üleminekut reguleerivaid norme, siis käesolevas direktiivis sätestatakse normid, mis reguleerivad kauba nõuetele vastavust, õiguskaitsevahendite nõuetele mittevastavuse korral ja õiguskaitsevahendite kasutamise tingimusi.
- (12) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada üksnes kehaliste vallasasjade suhtes, mis kujutavad endast kaupu käesoleva direktiivi tähenduses. Seetõttu peaks liikmesriikidele jääma õigus reguleerida müügilepinguid, mille esemeks on kinnisasjad, näiteks elamud, ja kinnisasjade olulised osad, mis moodustavad suure osa kinnisasjadest.
- (13) Käesolev direktiiv ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/770⁽⁶⁾ peaksid teineteist täiendama. Kui direktiiviga (EL) 2019/770 sätestatakse normid teatud nõuete kohta seoses digisisu üleandmise või digiteenuste osutamise lepingutega, siis käesolevas direktiivis sätestatakse normid teatud nõuete kohta seoses kaupade müügilepingutega. Seetõttu, et vastata tarbijate ootustele ning tagada digisisuga kauplejatele selge ja lihtne õigusraamistik, tuleks direktiivi (EL) 2019/770 kohaldada ka digisisu ja digiteenuste suhtes, sealhulgas digisisu suhtes, mis antakse üle füüsilisel andmekandjal, näiteks DVDdel, CDdel, mälupulkadel ja mälukaartidel, samuti füüsilisele andmekandjale endale, tingimusel et füüsiline andmekandja toimib üksnes digisisu kandjana. Käesolevat direktiivi tuleks aga kohaldada kaupade müügilepingute suhtes, mis hõlmavad selliseid digielementidega kaupu, mille otsuste täitmiseks on vajalik digisisu või digiteenuse olemasolu.
- (14) Käesolevas direktiivis määratletud mõistet „kaubad“ tuleks mõista selliselt, et see hõlmab ka „digielementidega kaupu“ ning seetõttu viitab ka kaupadele, mis sisaldavad digisisu või digiteenust või millega on ühendatud digisisu või digiteenus sellisel viisil, et selle digisisu või digiteenuse puudumise korral ei täidaks kaup oma otstarvet. Kaubas sisalduvaks või sellega ühendatud digisisuks võivad olla kõik andmed, mis on koostatud ja antakse üle digitaalsel kujul, näiteks operatsioonisüsteemid, rakendused ja igasugune muu tarkvara. Digisisu võib müügilepingu sõlmimise hetkel olla eelpaigaldatud või saab seda paigaldada hiljem, kui lepinguga on nii ette nähtud. Kaubaga ühendatud digiteenused võivad hõlmata teenuseid, mis võimaldavad andmeid digitaalsel kujul luua, töödelda, salvestada või saada neile juurdepääsu, näiteks pilvandmetöötluse keskkonnas teenusena pakutav tarkvara, liiklusandmete pidev edastamine navigatsioonisüsteemis või individuaalselt kohandatud treeningkavade pidev edastamine nutikella puhul.
- (15) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada kaupade (sh digielementidega kaupade) müügilepingute suhtes, kui kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu või digiteenuse puudumise korral ei täidaks kaup oma otstarvet ning kui digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse koos kaubaga kõnealuse kauba müügilepingu alusel. See, kas kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine on osa müüjaga sõlmitavast müügilepingust, peaks sõltuma kõnealuse lepingu sisust. See peaks hõlmama kaubas sisalduvat või sellega ühendatud digisisu või digiteenuseid, mille üleandmine või osutamine on lepingus sõnaselgelt ette nähtud. Samuti peaks see hõlmama müügilepinguid, mida saab käsitada nii, et need hõlmavad spetsiifilise digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist, kuna need on sama liiki kauba puhul tavalised ja tarbija võib nende olemasolu mõistlikult eeldada, tulenevalt kauba laadist ning võttes arvesse müüja või muude isikute, sealhulgas tootja poolt tehinguahela varasemates etappides tehtud või nende nimel tehtud avalikke teadaandeid. Näiteks kui nutiteleri reklaamis oli öeldud, et see sisaldab konkreetset videorakendust, loetakse videorakendus müügilepingu osaks. See peaks kehtima hoolimata sellest, kas digisisu või digiteenus on kaupa endasse eelpaigaldatud või tuleb see teise seadmesse alla laadida ning on kaubaga üksnes ühendatud. Näiteks nutitelefonil võib olla standardne eelpaigaldatud rakendus, mis antakse üle müügilepingu alusel, näiteks äratuskell või kaamerarakendus. Teine näide on nutikell. Sellisel juhul peetakse kella ennast digielementidega kaubaks, mis saab täita oma otstarvet üksnes rakenduse abil, mis antakse üle müügilepingu alusel, kuid mille tarbija peab nutitelefonile alla laadima; seega kujutaks rakendus endast ühendatud digielementi. See peaks kehtima ka juhul, kui kaubas sisalduvat või sellega ühendatud digisisu ei anna üle või digiteenust ei osuta müüja ise, vaid seda teeb müügilepingu kohaselt kolmas isik. Et mitte põhjustada kauplejatele ega tarbijatele ebakindlust, tuleks kahtluse korral, kas digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine on müügilepingu osa, kohaldada käesolevat direktiivi. Lisaks ei tohiks müüja ja tarbija vahelise sellise

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/770 digisisu üleandmise ja digiteenuste osutamise lepingute teatavate aspektide kohta (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1).

lepingulise suhte määratlemist, mille osaks on kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine, mõjutada pelk asjaolu, et tarbija peab digisisu või digiteenuse kasutamiseks nõustuma kolmanda isikuga sõlmitava litsentsilepinguga.

- (16) Seevastu juhul, kui kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu või digiteenuse puudumine ei takista kaubal oma otstarvet täitmast, või kui tarbija sõlmib lepingu sellise digisisu üleandmiseks või digiteenuse osutamiseks, mis ei ole digielementidega kauba müügilepingu osa, tuleks kauba müügilepingut pidada eraldiseisvaks lepinguks, isegi kui müüja tegutseb kolmandast isikust kauplejaga sõlmitava lepingu vahendajana, ning see võib kuuluda direktiivi (EL) 2019/770 kohaldamisalasse, kui kõnealuse direktiivi tingimused on täidetud. Näiteks kui tarbija laadib rakendustepoest oma nutitelefonile mängurakenduse, on mängurakenduse üleandmise leping nutitelefonile enda müügilepingust eraldiseisev leping. Seetõttu tuleks käesolevat direktiivi kohaldada üksnes nutitelefonile müügilepingu suhtes, samas kui mängurakenduse üleandmine peaks kuuluma direktiivi (EL) 2019/770 kohaldamisalasse, kui kõnealuses direktiivis sätestatud tingimused on täidetud. Veel üks näide on juhtum, kus sõnaselgelt lepatakse kokku, et tarbija ostab nutitelefonile ilma konkreetse operatsioonisüsteemita ning tarbija sõlmib seejärel operatsioonisüsteemi üleandmise lepingu kolmanda isikuga. Sellisel juhul ei oleks eraldi ostetud operatsioonisüsteem müügilepingu osa ning seega ei kuuluks see mitte käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, vaid võib kuuluda direktiivi (EL) 2019/770 kohaldamisalasse, kui kõnealuses direktiivis sätestatud tingimused on täidetud.
- (17) Õiguselguse huvides tuleks käesolevas direktiivis sätestada müügilepingu mõiste ja ühtlasi määratleda selgelt selle kohaldamisala. Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse peaksid kuuluma ka lepingud, mille esemeks on kaubad, mida alles toodetakse või valmistatakse, sealhulgas tarbija esitatud kirjelduste kohaselt. Lisaks võib käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluda kaupade paigaldamine, kui paigaldamine on müügilepingu osa ning seda peab tegema müüja või seda tehakse müüja vastutusel. Kui leping sisaldab nii kaupade müügi kui ka teenuste osutamise aspekte, tuleks liikmesriigi õiguse kohaselt kindlaks teha, kas kogu lepingut saab käsitada müügilepinguna käesoleva direktiivi tähenduses.
- (18) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriigi õigust küsimustes, mida käesoleva direktiiviga ei reguleerita, eeskätt puudutab see kaupade seaduslikkust, kahju hüvitamist ning selliseid üldise lepinguõiguse küsimusi nagu lepingu sõlmimine, kehtivus, tühisus ja õiguslikud tagajärjed. Sama peaks kehtima lepingu lõpetamise tagajärgede ning parandamise ja asendamise teatud aspektide suhtes, mida käesoleva direktiiviga ei reguleerita. Kui liikmesriigid reguleerivad poolte õigusi hoiduda oma kohustuste või nende mõne osa täitmisest seni, kuni teine pool täidab oma kohustusi, peaks neil säilima õigus reguleerida tingimusi, mille kohaselt tarbijal on õigus hoiduda hinna maksimisest. Liikmesriikidele peaks ka jääma õigus reguleerida tarbija õigust kahju hüvitamisele, kui kahju põhjustas käesoleva direktiivi rikkumine müüja poolt. Käesolev direktiiv ei tohiks samuti mõjutada liikmesriigi norme, mis ei käsitle üksnes tarbijalepinguid ning millega nähakse ette spetsiifilised õiguskaitsevahendid teatavat liiki puuduste korral, mis ei olnud müügilepingu sõlmimise ajal ilmsed, nimelt liikmesriigi õigusnorme, mis võivad kätkeada erisätteid müüja vastutuse kohta varjatud puuduste korral. Käesolev direktiiv ei tohiks ka mõjutada liikmesriigi õigust, milles sätestatakse kaupade nõuetele mittevastavuse puhuks tarbija lepinguvälised õiguskaitsevahendid, mida ta võib kasutada tehinguahela varasemates etappides osalenud isikute (nt tootjate) või teiste nende kohustusi täitvate isikute vastu.
- (19) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriikide õigust lubada tarbijatel valida konkreetne õiguskaitsevahend, kui kaupade nõuetele mittevastavus ilmneb peatselt pärast üleandmist, nimelt liikmesriikide norme, millega nähakse ette tarbija õigus loobuda puudustega kaubast ja käsitada olukorda lepingust taganemisena või paluda kaup viivitamata asendada, tehes seda pärast kauba üleandmist konkreetse lühikese ajavahemiku jooksul, mis ei tohiks ületada 30 päeva.
- (20) Liikmesriikidele peaks jääma õigus reguleerida müüja teavitamiskohustusi seoses lepingu sõlmimisega ja müüja hoiatamiskohustusi, näiteks kohustust hoiatada tarbijat kauba teatud omaduste, tarbija antud materjalide sobivuse või tarbija esitatud konkreetsete soovide võimalike negatiivsete tagajärgede eest, näiteks tarbija soovi korral kasutada ballikleidi õmblemiseks konkreetset kangast.
- (21) Liikmesriikidele peaks jääma õigus laiendada käesoleva direktiivi õigusnormide kohaldamist lepingutele, mis ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, või reguleerida selliseid lepinguid muul viisil. Näiteks peaks liikmesriikidele jääma õigus laiendada käesoleva direktiiviga tarbijatele pakutavat kaitset ka füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes ei ole käesoleva direktiivi tähenduses tarbijad, nagu valitsusvälised organisatsioonid, iduettevõtjad või VKEd.

- (22) Tarbija määratlus peaks hõlmama füüsilisi isikuid, kes tegutsevad väljaspool oma kaubandus-, majandus-, ameti- või kutsetegevust. Siiski peaks liikmesriikidele jääma õigus otsustada kahesuguse eesmärgiga lepingute puhul, mis on osaliselt seotud isiku kaubandustegevusega ning mille kaubanduslik eesmärk on nii piiratud, et see ei ole lepingu üldises kontekstis ülekaalus, kas ja millistel tingimustel tuleks kõnealust isikut lugeda ka tarbijaks.
- (23) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada lepingute suhtes, mille alusel müüja annab või kohustub andma tarbijale üle kauba omandiõiguse. Platvormiteenuse pakkujaid võib käsitada müüjatena käesoleva direktiivi tähenduses, kui nad tegutsevad oma majandustegevusega seotud eesmärkidel tarbija otsese lepingupartnerina kaupade müümiseks. Liikmesriikidele peaks jääma õigus laiendada käesoleva direktiivi kohaldamist platvormiteenuse pakkujatele, kes ei vasta nõuetele, mis võimaldaksid neid käsitada müüjatena käesoleva direktiivi tähenduses.
- (24) Selleks et tasakaalustada vajadust õiguskindluse järele õigusnormide sobiva paindlikkusega, tuleks iga viidet käesolevas direktiivis sellele, mida saab isikult eeldada, mõista viitena sellele, mida saab mõistlikult eeldada. Mõistlikkus tuleks kindlaks teha objektiivselt, võttes arvesse lepingu olemust ja eesmärki, konkreetseid asjaolusid ning asjaomaste poolte tavasid ja praktikat.
- (25) Et tagada selgus selles, mida tarbija võib kaubalt oodata ja mille eest vastutab müüja, kui ootusi ei täideta, on oluline ühtlustada õigusnormid, mille alusel tehakse kindlaks, kas kaup on nõuetele vastav. Kõiki käesolevas direktiivi viiteid nõuetele vastavusele tuleks käsitada viidetena kaupade vastavusele müügilepingu tingimustele. Müügilepingu mõlema poole õigustatud huvide kaitsmiseks tuleks nõuetele vastavust hinnata nii subjektiivsete kui ka objektiivsete vastavusnõuete alusel.
- (26) Seetõttu peaksid kaubad vastama nõuetele, milles müüja ja tarbija on müügilepingus kokku leppinud. Sellised nõuded võivad muu hulgas hõlmata kaupade kogust, kvaliteeti, liiki ja kirjeldust, nende sobivust konkreetseks otstarbeks ning kaupade üleandmist koos kokkulepitud tarvikute ja juhenditega. Müügilepingust tulenevad nõuded peaksid hõlmama nõudeid, mis tulenevad lepingueelsest teabest, mis on vastavalt direktiivile 2011/83/EL müügilepingu lahutamatu osa.
- (27) Funktsionaalsuse mõistet peaks käsitama kui viidet viisidele, kuidas kaup saab oma funktsioone täita, arvestades selle otstarvet. Koostalitlusvõime mõiste seondub kauba võimega toimida koos sellise riist- või tarkvaraga, mis erineb nendest, millega koos sama liiki kaupa tavaliselt kasutatakse. Edukas toimimine võib hõlmata näiteks kauba võimet sellise muu tark- või riistvaraga teavet vahetada ja vahetatud teavet kasutada.
- (28) Võttes arvesse, et kaupades sisalduv või nendega ühendatud digisisu või digiteenused arenevad pidevalt edasi, võivad müüjad leppida tarbijatega kokku kaupadele uuenduste pakkuumises. Müügilepingus kokkulepitud uuendused võivad parandada ja tõhustada kaupade digisisu või digiteenuse elementi, laiendada nende funktsioone, kohandada neid tehnika arenguga, kaitsta neid uute turvaohutude eest või täita muud eesmärki. Seega tuleks kaupade, milles sisalduv või millega on ühendatud digisisu või digiteenus, nõuetele vastavust hinnata ka seoses sellega, kas nende kaupade digisisu või digiteenuse elementi uuendatakse vastavalt müügilepingule. Müügilepingus kokkulepitud uuenduste üleandmata jätmist tuleks käsitada kaupade nõuetele mittevastavusena. Ka uuenduste puudulikkust või mittetäielikkust tuleks käsitada kaupade nõuetele mittevastavusena, kui uuendusi ei tehta müügilepingus ette nähtud viisil.
- (29) Nõuetele vastamiseks ei peaks kaubad vastama mitte üksnes subjektiivsetele vastavusnõuetele, vaid ka käesolevas direktiivis sätestatud objektiivsetele vastavusnõuetele. Nõuetele vastavuse hindamisel tuleks muu hulgas arvesse võtta otstarvet, milleks sama liiki kaupa tavaliselt kasutatakse, seda, kas kaup antakse üle koos tarvikute ja juhenditega, mille saamist tarbija võib mõistlikult eeldada, või seda, kas kaubad vastavad näidisele või mudelile, mille müüja tegi tarbijale kättesaadavaks. Kaupadel peaks samuti olema kvaliteet ja omadused, mis on sama liiki kaupade puhul tavapärased ning mida tarbija võib mõistlikult eeldada, arvestades kauba laadi ning tehinguahela varasemates etappides müüja või muude isikute poolt või nende nimel tehtud avalikku teadaannet.

- (30) Lisaks lepingus kokkulepitud uuendustele peaks müüja pakkuma ka uuendusi, sealhulgas turvauuendusi, millega tagatakse, et digielementidega kaubad on jätkuvalt nõuetega vastavuses. Müüja kohustus peaks piirduma selliste uuendustega, mis on vajalikud, et kaubad oleksid jätkuvalt vastavuses käesolevas direktiivis sätestatud objektiivsete ja subjektiivsete vastavusnõuetega. Kui pooled ei ole lepingus kokku leppinud teisiti, ei peaks müüja olema kohustatud pakkuma kaupade digisisu või digiteenuse ajakohastatud versioone ega parandama või laiendama kaupade funktsioone rohkem, kui vastavusnõuetega on ette nähtud. Kui müüja või kolmanda isiku, kes müügilepingu alusel digisisu üle annab või digiteenust osutab, pakutud uuendus põhjustab digielementidega kauba nõuetele mittevastavuse, peaks müüja vastutama kauba nõuetele vastavuse taastamise eest. Tarbijale peaks jääma õigus otsustada, kas paigaldada pakutud uuendused või mitte. Kui tarbija otsustab digielementidega kauba nõuetele vastavuse püsimiseks vajalikke uuendusi mitte paigaldada, ei peaks ta aga eeldama, et sellised kaubad jäävad nõuetele vastavaks. Müüja peaks tarbijat teavitama, et tarbija otsus mitte paigaldada uuendusi, mis on vajalikud digielementidega kauba nõuetele vastavuse säilitamiseks, kaasa arvatud turvauuendused, mõjutab müüja vastutust nende digielementidega kauba omaduste nõuetele vastavuse eest, mida asjaomased uuendused peaksid säilitama. Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada turvauuenduste pakkumise kohustusi, mis on sätestatud muus liidu või liikmesriigi õiguses.
- (31) Digielementidega kaupade puhul, kui kaupades sisalduv või nendega ühendatud digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse ühe üleandmistoimingu kaudu, peaks müüja vastutama üksnes üleandmise ajal esineva nõuetele mittevastavuse eest. Uuenduste pakkumise kohustuse puhul tuleks siiski arvestada asjaoluga, et kaupade digikeskkond muutub pidevalt. Seetõttu on uuendused vajalik vahend, et tagada kaupade toimimine samal viisil nagu üleandmise ajal. Lisaks, erinevalt traditsioonilistest kaupadest ei ole digielementidega kaubad müüja mõjusfäärist täielikult eraldatud, kuna müüja või kolmas isik, kes müügilepingu alusel digisisu üle annab või digiteenust osutab, saab kaupu uuendada distantsilt, tavaliselt interneti kaudu. Seetõttu, kui digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse ühe üleandmistoimingu kaudu, peaks müüja olema kohustatud pakkuma uuendusi, mis on vajalikud, et digielementidega kaubad oleksid nõuetega vastavuses ajavahemiku jooksul, mida tarbija võib mõistlikult eeldada, seda isegi juhul, kui kaubad olid üleandmise ajal nõuetega vastavuses. Ajavahemikku, mille kestel tarbija võib põhjendatult eeldada uuenduste saamist, tuleks hinnata kauba ja digielementide liigi ja otstarbe põhjal ning võttes arvesse müügilepingu asjaolusid ja laadi. Tavaliselt eeldab tarbija uuenduste saamist vähemalt sellel ajavahemikul, mil müüja vastutab nõuetele mittevastavuse eest, ning mõnel juhul võivad tarbija põhjendatud ootused seda ajavahemikku ületada, eriti seoses turvauuendustega. Muudel juhtudel, näiteks digielementidega kaupade puhul, mis on ajaliselt piiratud, oleks müüjal tavaliselt kohustus pakkuda uuendusi üksnes kõnealusel ajal.
- (32) Kaupade pikema vastupidavuse tagamine on oluline jätkusuutlikumate tarbimisharjumuste kujunemiseks ja ringmajanduseni jõudmiseks. Samuti on usalduse suurendamiseks siseturu toimimise vastu väga tähtis hoida nõuetele mittevastavad tooted liidu turult eemal, tugevdades turujärelevalvet ja pakkudes ettevõtjatele õigeid stiimuleid. Seetõttu on tootepõhine liidu õigusakt kõige kohasem viis eri tooterühmadele ja -liikidele vastupidavusega ja muude toodetega seotud nõuete kehtestamiseks, kasutades selle eesmärgi järgi kohandatud kriteeriume. Seega peaks käesolev direktiiv täiendama tootepõhistes liidu õigusaktides taotletavaid eesmärke ning sisaldama kaupade nõuetele vastavuse hindamise objektiivse kriteeriumina vastupidavust. Käesolevas direktiivis peaks vastupidavus viitama kaupade võimele säilitada tavapärase kasutamise korral oma nõutavad funktsioonid ja toimivus. Selleks et kaubad oleksid nõuetega vastavuses, peaks neil olema vastupidavus, mis on sama liiki kaupade puhul tavapärane ning mida tarbija võib mõistlikult eeldada, võttes arvesse konkreetsete kaupade laadi, sh võimalikku vajadust mõistliku hoolduse järele (nt filtrite regulaarne kontrollimine ja vahetamine autode puhul), ja iga tehinguahelas osaleva isiku poolt või tema nimel tehtud avalikku teadaannet. Hindamisel tuleks samuti võtta arvesse kõiki teisi asjakohaseid asjaolusid, nagu kaupade hind ning tarbija poolt kaupade kasutamise intensiivsus või sagedus. Lisaks, kui lepingueelses teabes, mis on müügilepingu osa, on märgitud konkreetne teave vastupidavuse kohta, peaks tarbijal olema võimalik toetuda sellele subjektiivsete vastavusnõuete raames.
- (33) Käesoleva direktiivi kohaselt peaks müüja olema kohustatud andma tarbijale üle kaubad, mis on üleandmise ajal nõuetele vastavuses. Müüjad võivad kasutada varuosasid, et täita oma kohustus kaubad parandada, kui nõuetele

mittevastavus esines kauba üleandmise ajal. Kuigi käesoleva direktiiviga ei tuleks müüjatele seada kohustust tagada objektiivse vastavusnõudena teatud ajavahemiku jooksul varuosade kättesaadavus, ei tohiks käesolev direktiiv mõjutada liikmesriikide õigusaktide teisi sätteid, millega kohustatakse müüjat, tootjat või teisi isikuid tehinguahelas tagama varuosade kättesaadavus või tarbijaid varuosade kättesaadavusest teavitama.

- (34) Suur hulk kaupu tuleb enne paigaldada, kui tarbija saab neid tõhusalt kasutada. Lisaks on digielementidega kaupade puhul digisisu või digiteenuse paigaldamine tavaliselt vajalik, et tarbija saaks neid kaupu kasutada vastavalt nende ettenähtud otstarbele. Seetõttu tuleks igasugust mittevastavust, mis tuleneb kaupade ebaõigest paigaldamisest, sealhulgas kaupades sisalduva või nendega ühendatud digisisu või digiteenuse ebaõigest paigaldamisest, käsitada nõuetele mittevastavusena, kui paigaldamise viis läbi müüja või kui see toimus müüja kontrolli all. Kui kaupad peaks paigaldama tarbija, tuleks ebaõigest paigaldamisest tulenevat mittevastavust käsitada kaupade nõuetele mittevastavusena, hoolimata sellest, kas paigaldamise viis läbi tarbija või kolmas isik tarbija vastutusel, kui ebaõige paigaldamise oli põhjustatud puudulikest paigaldusjuhenditest, nagu paigaldusjuhendite mittetäielikkus või ebaselgus, mis muudab nende juhendite kasutamise tavatarbijale raskeks.
- (35) Nõuetele vastavus peaks hõlmama nii materiaalseid kui ka õiguslikke puudusi. Kolmanda isiku õiguste, eelkõige intellektuaalomandi õiguste, rikkumisest tulenevad piirangud võivad takistada või piirata kaupade lepingukohast kasutamist. Liikmesriigid peaksid tagama, et sellistel juhtudel on tarbijal õigus kasutada käesolevas direktiivis nõuetele mittevastavuse puhuks ette nähtud õiguskaitsevahendeid, välja arvatud siis, kui liikmesriigi õigusega on sel juhul ette nähtud lepingu tühisus või tühistatavus.
- (36) Õigusnormide piisava paindlikkuse tagamiseks, näiteks kasutatud kaupade müügi korral, peaks pooltel olema võimalik käesolevas direktiivis sätestatud objektiivsetest vastavusnõuetest kõrvale kalduda. Kõrvalekaldumine peaks olema võimalik üksnes siis, kui tarbijat sellest konkreetselt teavitatakse ning kui tarbija nõustub sellega teistest avaldustest või kokkulepetest eraldi aktiivse ja ühemõttelise käitumise teel.
- (37) Õiguskindluse suurendamine nii tarbijate kui ka müüjate jaoks eeldab, et selgelt määratletakse aeg, millal kaupade nõuetele vastavust tuleks hinnata. Asjakohane aeg kaupade nõuetele vastavuse hindamiseks peaks olema kaupade üleandmise aeg. See peaks kehtima ka digisisu või digiteenust sisaldavate või nendega ühendatud kaupades suhtes, mida antakse üle ühe üleandmistoimingu kaudu. Kui kaupades sisalduv või nendega ühendatud digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse pidevalt teatud ajavahemiku jooksul, ei peaks digisisu või digiteenuse elemendi nõuetele vastavuse kindlakstegemise aeg siiski olema mitte ajahetk, vaid ajavahemik, mis hakkab kulgema üleandmisest. Õiguskindluse huvides peaks see ajavahemik olema võrdne ajavahemikuga, mille jooksul müüja vastutab nõuetele mittevastavuse eest.
- (38) Käesoleva direktiiviga ei tuleks reguleerida üleandmise mõistet, seda tuleks reguleerida liikmesriigi õiguses; eelkõige puudutab see küsimust, mida müüja peab tegema, et täita oma kohustus kaubad üle anda. Lisaks ei tohiks käesoleva direktiivi viited üleandmise ajale piirata nende normide kohaldamist, mis käsitlevad direktiivi 2011/83/EL kohast riisiko üleminekut ja mis on vastavalt rakendatud liikmesriikide õiguses.
- (39) Digielementidega kaupad tuleks lugeda tarbijale üleantuks, kui üle on antud kauba füüsiline komponent ning digisisu või digiteenuse puhul on teostatud üks üleandmistoiming või kui digisisu või digiteenuse pidev üleandmine teatud ajavahemiku jooksul on alanud. See tähendab, et müüja peaks tegema ka digisisu või digiteenuse tarbijale kättesaadavaks või juurdepääsetavaks sellisel viisil, et digisisu või digiteenus või vahendid selle allalaadimiseks või sellele juurdepääsu saamiseks on jõudnud tarbijani ning müüja ei pea võtma täiendavaid meetmeid, et tarbija saaks digisisu või digiteenust lepingu kohaselt kasutada, näiteks esitama lingi või allalaadimise võimaluse. Seetõttu peaks asjakohane hetk nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks olema digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise aeg, kui füüsiline komponent anti üle varem. Sel viisil tagatakse, et müüja vastutuse tähtajal on ühelt

poolt füüsilise komponendi ja teiselt poolt digielemendi puhul üks alguspunkt. Lisaks ei saa tarbija paljudel juhtudel märgata füüsilise komponendi puudust enne, kui digisisu on üle antud või digiteenus osutatud.

- (40) Kui kaupade puhul on vajalik müüja poolne paigaldamine, ei pruugi tarbija mõnikord enne paigaldamise lõpuleviimist saada kaupa kasutada või puudust märgata. Seetõttu, kui müügilepingu alusel peab kaubad paigaldama müüja või see toimub müüja vastutusel, tuleks kaubad lugeda tarbijale üleantuks alates paigaldamise lõpuleviimisest.
- (41) Müüjate õiguskindluse ja tarbijate üldise usalduse tagamiseks piiriüleste ostude puhul tuleb näha ette ajavahemik, mille jooksul on tarbijal õigus kasutada õiguskaitsevahendeid nõuetele mittevastavuse korral, mis asjaomasel nõuetele vastavuse kindlakstegemise ajal esineb. Arvestades, et suur osa liikmesriike on direktiivi 1999/44/EÜ rakendamisel ette näinud kaheaastase ajavahemiku ja praktikas peavad turuosalised seda mõistlikuks, tuleks see ajavahemik säilitada. Sama ajavahemik peaks kehtima digielementidega kaupade puhul. Kui aga lepinguga nähakse ette pidev üleandmine pikemal ajavahemikul kui kaks aastat, peaks tarbijal olema õigus kasutada õiguskaitsevahendeid digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse korral, mis esineb või ilmneb ajavahemiku jooksul, mil digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine peab lepingu kohaselt toimuma. Et tagada liikmesriikidele paindlikkus tarbijakaitse taseme tõstmisel oma õiguses, peaks neil olema õigus kehtestada müüja vastutusele käesolevas direktiivis ettenähtust pikemaid tähtaegu.
- (42) Selleks et tagada sidusus liikmesriikide kehtivate õigussüsteemidega, peaks liikmesriikidel olema õigus ette näha, et müüja vastutab nõuetele mittevastavuse eest, mis ilmneb teatava ajavahemiku jooksul ja millele lisaks võib kehtida aegumistähtaeg, või et tarbija õiguskaitsevahenditele kohaldub üksnes aegumistähtaeg. Esimesel juhul peaksid liikmesriigid tagama, et müüja vastutuse tähtajast ei saa kõrvale kalduda tarbija õiguskaitsevahenditele kohaldatava aegumistähtaja tõttu. Kuigi käesoleva direktiiviga ei tohiks seetõttu ühtlustada riigisiseste aegumistähtaegade algust, tuleks sellega tagada, et need tähtajad ei piira tarbijate õigust kasutada õiguskaitsevahendeid nõuetele mittevastavuse puhul ajavahemiku jooksul, mil müüja on mittevastavuse eest vastutav. Teisel juhul peaks liikmesriikidel olema võimalik jätta kehtima või kehtestada üksnes tarbija õiguskaitsevahenditele kohaldatav aegumistähtaeg, jättes kehtestamata kindla ajavahemiku, mille jooksul peab nõuetele mittevastavus ilmnema, et müüja oleks vastutav. Et tagada ka sellistel juhtudel tarbijatele võrdne kaitse, peaksid liikmesriigid tagama, et kui tarbija õiguskaitsevahenditele kohaldatakse üksnes aegumistähtaega, peaks see siiski võimaldama tarbijatel kasutada õiguskaitsevahendeid nõuetele mittevastavuse ilmnemise korral vähemalt ajavahemikul, mis on käesolevas direktiivis sätestatud müüja vastutuse tähtaeg.
- (43) Teatavates aspektides võib olla õigustatud kasutatud kauba erinev kohtlemine. Ehkki kahe või enama aasta pikkune müüja vastutuse või aegumistähtaeg vastab üldjuhul nii müüja kui ka tarbija huvidele, ei pruugi see kehtida kasutatud kauba puhul. Seepärast peaks liikmesriikidel olema võimalik lubada pooltel leppida sellise kauba jaoks kokku lühem müüja vastutuse või aegumistähtaeg. Selle küsimuse lahendamise poolte vahelise lepingulise kokkuleppega suurendab lepinguvabadust ning tagab tarbija teavitamise nii kauba liigitumisest kasutatud kaubaks kui ka lühemast müüja vastutuse või aegumistähtajast. Siiski ei tohiks selline lepinguga kokku lepitud tähtaeg olla lühem kui üks aasta.
- (44) Käesoleva direktiiviga ei reguleerita seda, millistel tingimustel on võimalik käesolevas direktiivis sätestatud müüja vastutuse tähtaja või aegumistähtaja kulgemine peatada või katkestada. Seega peaks liikmesriikidel olema võimalik näha ette müüja vastutuse või aegumistähtaja kulgemise peatamine või katkestamine, näiteks kauba parandamise või asendamise korral või kui müüja ja tarbija peavad läbirääkimisi vastastikusele kokkuleppele jõudmiseks.
- (45) Ühe aasta jooksul, või kahe aasta jooksul, kui liikmesriigid otsustavad kohaldada kaheaastast tähtaega, peaks tarbija tõendama üksnes kauba nõuetele mittevastavust, ilma et tal oleks vaja tõendada ka seda, et mittevastavus esines nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks ette nähtud ajal. Tarbija väite ümberlükkamiseks peaks müüja tõendama, et sel ajal mittevastavust ei esinenud. Eeldus, et asjaomasel nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks ette nähtud ajal esines mittevastavus, võib lisaks olla mõnel juhul vastuolus kauba või mittevastavuse olemusega. Seda võib näiteks esineda selliste olemuslikult halvenevate kaupade nagu riknevate toodete (näiteks lilled) või üksnes

ühekordesteks kasutamiseks mõeldud kaupade puhul. Näide viimase kohta võib olla mittevastavus, mis saab olla tekkinud üksnes tarbija tegevuse või ilmselge välismõju tulemusel pärast kauba üleandmist tarbijale. Kui digielementidega kaupu käsitleva lepinguga nähakse ette pidev digisisu üleandmine või digiteenus osutamine, ei peaks tarbija tõendama, et digisisu või digiteenus oli nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks ette nähtud ajavahemikul mittevastav. Tarbija väite ümberlukkamiseks peaks müüja tõendama, et digisisu või digiteenus oli kõnealusel ajavahemikul nõuetega vastavuses.

- (46) Liikmesriikidel peaks olema lubatud jätta kehtima või kehtestada sätted, mille kohaselt peab tarbija oma õiguste kasutamiseks teavitama müüjat nõuetele mittevastavusest ajavahemiku vältel, mis ei ole lühem kui kaks kuud alates kuupäevast, mil tarbija mittevastavuse avastas. Liikmesriikidel peaks olema võimalik tagada tarbijakaitse kõrgem tase, jättes sellise kohustuse kehtestamata.
- (47) Selleks et suurendada õiguskindlust ja kõrvaldada üks peamisi siseturgu pärssivatest takistustest, tuleks käesoleva direktiiviga täielikult ühtlustada tarbijale kauba nõuetele mittevastavuse korral kättesaadavad õiguskaitsevahendid ning nende kasutamise tingimused. Nõuetele mittevastavuse korral peaks tarbijal olema eelkõige õigus nõuda kauba nõuetega vastavusse viimist või saada proportsionaalset hinnaalandust või lõpetada leping.
- (48) Kauba nõuetega vastavusse viimisega seoses peaks tarbijal olema võimalik valida parandamise ja asendamise vahel. Tarbijatele parandamise nõudmise võimaldamine peaks soodustama säästvat tarbimist ja võib aidata kaasa toodete paremale vastupidavusele. Tarbija valikut parandamise ja asendamise vahel tuleks piirata ainult siis, kui valitud võimalus oleks õiguslikult või faktiliselt võimatu või põhjustaks teise võimaliku valikuga võrreldes müüjale ebamõistlikult suuri kulusid. Näiteks võib olla ebamõistlik nõuda kauba asendamist väikese kriimustuse korral, kui asendamine põhjustaks olulisi kulusid, samas kui kriimustuse saab kergesti parandada.
- (49) Müüjal peaks olema lubatud keelduda kauba nõuetega vastavusse viimisest, kui kaupa ei ole võimalik ei parandada ega asendada või kui see põhjustaks müüjale ebamõistlikult suuri kulusid. Sama peaks kehtima juhul, kui kaupa ei ole võimalik kas parandada või asendada ning alternatiivne võimalus põhjustaks müüjale ebamõistlikult suuri kulusid. Näiteks juhul, kui kaup asub mujal kui esialgses üleandmise kohas, võivad posti- ja saatekulud olla müüja jaoks ebamõistlikult suured.
- (50) Nõuetele mittevastavuse ilmnemisel peaks tarbija müüjat sellest teavitama, et anda talle võimalus kaup nõuetega vastavusse viia. Müüja peaks seda tegema mõistliku aja jooksul. Seega ei peaks tarbijal olema reeglina kohe õigust hinna alandamisele või leping lõpetada, vaid ta peaks andma müüjale mõistliku aja nõuetele mittevastava kauba parandamiseks või asendamiseks. Kui müüja ei ole kaupa mõistliku aja jooksul parandanud või asendanud, peaks tarbijal olema õigus ilma edasise viivituseeta nõuda ja saada hinna alandamist või leping lõpetada.
- (51) Kui parandamise või asendamisega ei ole nõuetele mittevastavust tarbija jaoks nõuetekohaselt heastatud, peaks tarbijal olema õigus hinna alandamisele või leping lõpetada. Eriti peaks see kehtima juhul, kui müüja ei ole kauba parandamist või asendamist lõpule viinud või kui asjaoludest nähtub selgelt, et ta ei tee seda, või kui müüja on keeldunud kauba nõuetega vastavusse viimisest põhjusel, et seda ei ole võimalik ei parandada ega asendada või see põhjustaks talle ebamõistlikult suuri kulusid.
- (52) Teatavatel juhtudel võib olla põhjendatud, et tarbijal on õigus kohe hinna alandamisele või leping lõpetada. Kui müüja on võtnud meetmeid kauba nõuetega vastavusse viimiseks, kuid pärast seda ilmneb mittevastavus, tuleks objektiivselt hinnata, kas tarbija peaks müüja edasiste kauba nõuetega vastavusse viimise katsetega nõustuma, võttes arvesse juhtumi kõiki asjaolusid, nagu kauba liik ja väärtus ning mittevastavuse olemus ja ulatus. Eelkõige kalli või keeruka kauba puhul võib olla õigustatud lubada müüjal veel kord proovida kaup nõuetega vastavusse viia. Ühtlasi tuleks arvesse võtta ka seda, kui tarbijalt ei saa eeldada usalduse säilitamist müüja võime vastu kaup

nõuetega vastavusse viia, näiteks kui sama probleem ilmneb teist korda. Samuti võib mittevastavus olla teatavates olukordades nii tõsist laadi, et tarbijal on võimatu säilitada usaldus müüja võime vastu kaup nõuetega vastavusse viia, näiteks juhul, kui mittevastavus mõjutab oluliselt tarbija võimalust kaupa tavapäraselt kasutada ning kui tarbijalt ei saa eeldada usaldust, et müüja suudaks parandamise või asendamisega probleemi lahendada.

- (53) Et tagada lepingupoolte õiguste ja kohustuste tasakaal, peaks tarbijal olema õigus leping lõpetada üksnes juhul, kui mittevastavus on oluline.
- (54) Liikmesriikidel peaks olema võimalik reguleerida tingimusi, mille alusel võib võlgniku kohustusi täita teine isik, näiteks tingimused, mille korral müüja kohustust kaup parandada võib täita tarbija või kolmas isik müüja kulul.
- (55) Et kaitsta tarbijaid pikkade viivituste eest, tuleks parandamine või asendamine mõistliku aja jooksul edukalt lõpule viia. Parandamise või asendamise lõpuleviimise mõistlik aeg peaks vastama lühimale võimalikule ajale, mis on parandamise või asendamise lõpuleviimiseks vajalik. Seda aega tuleks objektiivselt hinnata, võttes arvesse kauba laadi ja keerukust, mittevastavuse laadi ja tõsidust ning parandamiseks või asendamiseks vajalikku jõupingutust. Käesoleva direktiivi rakendamisel peaksid liikmesriigid saama tõlgendada küsimust, milline on mõistlik parandamise või asendamise lõpuleviimise aeg, sätestades kindlad ajavahemikud, mida võiks üldiselt parandamiseks või asendamiseks mõistlikuks pidada, eelkõige teatavate tooteliikide puhul.
- (56) Käesoleva direktiiviga ei reguleerita võlgniku kohustuste täitmise kohta. Seepärast ei tuleks käesolevas direktiivis täpsustada ei üleandmiskohta ega näha ette parandamis- või asendamiskohta, neid küsimusi tuleks reguleerida liikmesriikide õiguses.
- (57) Kui müüja viib kauba nõuetega vastavusse asendamise teel, ei tohiks tarbijat kohustada maksma kauba tavapärase kasutamise eest kuni selle asendamiseni. Kauba tavapäraseks kasutamiseks tuleks pidada kauba laadile ja otstarbele vastavat kasutamist.
- (58) Et muuta lepingu lõpetamise õigus tarbijate jaoks tulemuslikuks, peaks tarbijal olema olukorras, kus ta ostab mitu kaupa, millest nõuetele mittevastavus puudutab üksnes mõnda lepingu alusel üle antud kaupa, õigus lõpetada leping ka mittevastavate kaupadega koos ostetud muude kaupade osas, isegi kui viimased vastavad nõuetele, kui tarbijalt ei saa mõistlikult eeldada üksnes vastavuses olevate kaupade alleshoidmist.
- (59) Kui tarbija lõpetab lepingu nõuetele mittevastavuse tõttu, peaks käesolev direktiiv sätestama normid üksnes lepingu lõpetamise õiguse peamiste tagajärgede ja tingimuste kohta, eelkõige sätestama poolte kohustuse saadu tagastada. Seega peaks müüja olema kohustatud tarbija tasunud hinna tagasi maksma ja tarbija peaks olema kohustatud kauba tagastama.
- (60) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide õigust reguleerida muid kui käesolevas direktiivis sätestatud lepingu lõpetamise tagajärgi, nagu kauba väärtuse langemise, kauba hävimise või kadumisega seotud tagajärjed. Samuti peaks liikmesriikidel olema lubatud reguleerida tasunud hinna tarbijale tagasimaksmise tingimusi, näiteks tagasimaksmise viisiga seotud tingimusi või sellega kaasneva võivaid kulusid ja tasusid. Näiteks võiks liikmesriikidel olla õigus näha ette ka teatavad hinna tagasimaksmise või kauba tagastamise tähtajad.
- (61) Põhimõte, et müüjal vastutab tekitatud kahju eest, on müügilepingute oluline osa. Seetõttu peaks tarbijal olema õigus nõuda müüjalt käesoleva direktiivi rikkumise tõttu, sealhulgas nõuetele mittevastavuse tõttu tekkinud kahju hüvitamist. Hüvitis peaks asetama tarbijad võimalikult suurel määral sellisesse olukorda, milles nad oleksid olnud, kui kaup oleks vastanud nõuetele. Kuna sellise kahju hüvitamise õigus on juba tagatud kõikides liikmesriikides, ei tohiks käesolev direktiiv piirata liikmesriikide õigusnorme käesoleva direktiivi õigusnormide rikkumisest tarbijale tuleneva kahju hüvitamise kohta. Liikmesriikidel peaks olema ka õigus reguleerida tarbija õigust hüvitisele juhul, kui parandamine või asendamine põhjustas olulist ebamugavust või hilines.

- (62) Läbipaistvuse tagamiseks tuleks sätestada müügarantiile teatavad nõuded, mida kohaldatakse koos lepingueelse teabe nõuetega müügarantii olemasolu ja tingimuste kohta, mis on sätestatud direktiivis 2011/83/EL. Lisaks tuleks käesoleva direktiiviga sätestada õiguskindluse parandamiseks ja tarbijate eksitamise vältimiseks nõue, et juhul, kui seotud reklaamis sisalduvad müügarantii tingimused on tarbijale soodsamad kui need, mis sisalduvad garantiilubaduses, peaksid kehtima soodsamad tingimused. Samuti tuleks käesoleva direktiiviga sätestada normid, mis reguleerivad garantiilubaduse sisu ja seda, kuidas garantiilubadus tarbijatele kättesaadavaks tehakse. Näiteks peaks garantiilubadus sisaldama müügarantii tingimusi ning selles tuleks märkida, et müügarantii ei mõjuta müüja seadusest tulenevat vastutust, märkides sõnaselgelt, et müügarantii tingimused täiendavad müüja seadusest tulenevat vastutust. Liikmesriikidel peaks olema õigus kehtestada norme, mis reguleerivad müügarantiide käesoleva direktiiviga reguleerimata muid aspekte, näiteks võimalust siduda müügarantiiga muid võlgnikke kui garantii andja, tingimusel, et need normid ei vähenda kaitset, mida tarbijatele pakuvad käesoleva direktiivi täielikult ühtlustatud sätted müügarantiide kohta. Ehkki liikmesriikidele peaks jääma õigus sätestada, et müügarantiid antakse tasuta, peaksid nad tagama, et müüja või tootja kohustus, mis kuulub käesolevas direktiivis sätestatud müügarantii määratluse alla, on kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud ühtlustatud normidega.
- (63) Arvestades, et müüja vastutab tarbija ees müüja või kolmanda isiku tegevusest või tegevusetusest tuleneva kauba nõuetele mittevastavuse eest, peaks müüjal olema võimalik kasutada õiguskaitsevahendeid isiku suhtes, kes vastutab tehinguahela varasemas etapis. Õiguskaitsevahendid peaksid hõlmama nõuetele mittevastavuse kõrvaldamist, mis tuleneb uuenduste (sh turvauuenduste) tegematajätmisest, mis oleksid olnud vajalikud digielementidega kauba nõuetele vastavuse säilitamiseks. Käesolev direktiiv ei tohiks aga mõjutada lepinguvabaduse põhimõtet müüja ja teiste tehinguahelas osalejate vahel. Üksikasjad selle õiguse kasutamise, eriti selle kohta, kelle vastu ja kuidas selliseid õiguskaitsevahendeid kasutada ning kas õiguskaitsevahendid on kohustuslikku laadi, peaksid kehtestama liikmesriigid. Käesoleva direktiiviga ei reguleerita küsimust, kas ka tarbija võib esitada nõude otse tehinguahela varasemas etapis osaleva isiku suhtes, välja arvatud juhul, kui tootja pakub tarbijale kauba suhtes müügarantiid.
- (64) Isikutel ja organisatsioonidel, kellel on vastavalt liikmesriigi õigusele õigustatud huvi kaitsta tarbijate lepingulisi õigusi, peaks olema õigus algatada menetlusi kas kohtus või haldusasutuses, kes on pädev kaebusi lahendama või asjakohast kohtumenetlust algatama.
- (65) Käesolev direktiiv ei piira rahvusvahelise eraõiguse normide, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 593/2008 ja (EL) nr 1215/2012⁽⁷⁾ kohaldamist.
- (66) Direktiiv 1999/44/EÜ tuleks kehtetuks tunnistada. Kehtetuks tunnistamise kuupäev peaks vastama käesoleva direktiivi ülevõtmise tähtpäevale. Et tagada liikmesriikide poolt käesoleva direktiivi järgimiseks kehtestatud õigus- ja haldusnormide ühetaoline kohaldamine alates ülevõtmise tähtpäevast sõlmitud lepingute suhtes, ei tohiks käesolevat direktiivi kohaldada enne selle ülevõtmise tähtpäeva sõlmitud lepingute suhtes.
- (67) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2394⁽⁸⁾ lisa tuleks muuta, et lisada sellesse viide käesolevale direktiivile, eesmärgiga hõlbustada käesoleva direktiivi täitmise tagamisel piiriülest koostööd.
- (68) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/22/EÜ⁽⁹⁾ I lisa tuleks muuta, et lisada sellesse viide käesolevale direktiivile tagamaks, et käesolevas direktiivis sätestatud tarbijate kollektiivsed huvid on kaitstud.
- (69) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta⁽¹⁰⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeesmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide edastamine on põhjendatud.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnistamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2394 tarbijakaitsealaste õigusaktide täitmise tagamise eest vastutavate liikmesriigi asutuste vahelise koostöö kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 345, 27.12.2017, lk 1).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/22/EÜ tarbijate huve kaitsvate ettekirjutuste kohta (ELT L 110, 1.5.2009, lk 30).

⁽¹⁰⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

- (70) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, tegeledes järjekindlal viisil lepinguõigusega seotud takistuste kaotamisega kaupade piiriülesest müügist liidus, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, kuna ükski liikmesriik eraldi võttes ei ole võimeline kõrvaldama kehtivat õiguslikku killustatust, tagades oma õiguse sidususe teiste liikmesriikide õigusega, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, kõrvaldades lepinguõigusega seotud peamised tõkked täieliku ühtlustamise teel, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (71) Komisjonil on asjakohane vaadata käesoleva direktiivi kohaldamine läbi viis aastat pärast selle jõustumist, sealhulgas eelkõige sätteid, mis käsitlevad õiguskaitsevahendeid ja tõendamiskoormist, pidades silmas ka kasutatud ja avalikel enampakkumistel müüdavaid kaupu ning tootja müügigarantiid seoses vastupidavusega. Komisjon peaks ühtlasi hindama, kas käesoleva direktiivi ja direktiivi (EL) 2019/770 kohaldamine tagab järjepideva ja ühetaolise raamistiku siseturu nõuetekohaseks toimimiseks seoses digisisu üleandmise, digiteenuste osutamise ning digielementidega kaupade üleandmisega.
- (72) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja -vabadusi ning järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, sealhulgas selle artiklites 16, 38 ja 47 tunnustatud põhimõtteid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimise eesmärk

Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ning tagada samal ajal tarbijakaitse kõrge tase, kehtestades ühised normid teatavate nõuete kohta, mida kohaldatakse müüjate ja tarbijate vahel sõlmitud müügilepingutele, eelkõige normid, mis käsitlevad kaupade vastavust lepingule, õiguskaitsevahendeid, mida saab kasutada lepingule mittevastavuse korral, õiguskaitsevahendite kasutamise tingimusi ning müügigarantiisid.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „müügileping“ – leping, mille kohaselt müüja annab tarbijale üle või kohustub talle üle andma kauba omandiõiguse, ning tarbija tasub või kohustub tasuma ostuhinna;
- 2) „tarbija“ – füüsiline isik, kes seoses käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingutega tegutseb eesmärgil, mis ei ole seotud tema kaubandus-, majandus-, ameti- või kutsetegevusega;
- 3) „müüja“ – füüsiline või juriidiline isik, olenemata sellest, kas ta on era- või avalik-õiguslik, kes seoses käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingutega tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ameti- või kutsetegevusega, sealhulgas kõnealuse füüsilise või juriidilise isiku nimel või ülesandel tegutseva teise isiku kaudu;
- 4) „tootja“ – kauba valmistaja, kauba liitu importija või isik, kes on pannud kaubale oma nime, kaubamärgi või muu tunnusemärgi ja esineb selle tootjana;
- 5) „kaup“ –
 - a) kehaline vallaasi; vesi, gaas ja elekter loetakse käesoleva direktiivi tähenduses kaubaks, kui need pannakse müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses;
 - b) kehaline vallasasi, mis sisaldab digisisu või digiteenust või millega on ühendatud digisisu või digiteenus sellisel viisil, et digisisu või digiteenuse puudumise korral ei täidaks kaup oma otstarvet („digielementidega kaup“);
- 6) „digisisu“ – andmed, mis on koostatud ja mis antakse üle digitaalsel kujul;

- 7) „digiteenus“ –
- a) teenus, mis võimaldab tarbijal digitaalsel kujul andmeid luua, töödelda või salvestada või neile juurde pääseda, või
 - b) teenus, mis võimaldab tarbija või muude digiteenuse kasutajate üles laaditud või loodud digitaalsel kujul andmeid jagada või teha nendega muid toiminguid;
- 8) „ühilduvus“ – kauba võime toimida koos sellise riist- või tarkvaraga, millega koos sama liiki kaupa tavaliselt kasutatakse, ilma et oleks vaja kaupa, riist- või tarkvara kohandada;
- 9) „funktsionaalsus“ – kauba võime toimida otstarbekohaselt;
- 10) „koostalitlusvõime“ – kauba võime toimida koos sellise riist- või tarkvaraga, mis erineb riist- või tarkvarast, millega koos sama liiki kaupa tavaliselt kasutatakse;
- 11) „püsiv andmekandja“ – vahend, mis võimaldab tarbijal või müüjal säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on võimalik teabe otstarbe seisukohast piisava aja jooksul tulevikus ligi pääseda, ja mis võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada;
- 12) „müügigarantii“ – müüja või tootja (garantii andja) poolt tarbija ees võetud kohustus, lisaks müüja seadusest tulenevale kohustusele tagada kauba vastavus nõuetele, maksta tagasi kauba eest tasutud hind või asendada või parandada kaup või hooldada seda mis tahes moel, kui kaubal puuduvad garantiilubaduses esitatud omadused või see ei vasta muudele garantiilubaduses ettenähtud nõuetele, mis ei seondu lepingutingimustele vastavusega, või kui kaubal ei ole müügilepingu sõlmimise ajal või enne seda avaldatud reklaamis lubatud omadusi;
- 13) „vastupidavus“ – kauba võime säilitada tavapärase kasutamise korral oma funktsioonid ja toimivus;
- 14) „tasuta“ – ilma kauba nõuetega vastavusse viimiseks vajalike kuludeta, eelkõige posti-, veo-, töö- või materjalikuludeta;
- 15) „avalik enampakkumine“ – müügimeetod, mille puhul müüja pakub enampakkumise korraldaja poolt läbiviidava läbipaistva võistupakkumise korras kaupa või teenust tarbijatele, kes viibivad isiklikult enampakkumise juures või kellele on antud võimalus seal viibida, ning kus edukas pakkumise tegija on kohustatud kauba või teenuse ostma.

Artikkel 3

Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse tarbija ja müüja vaheliste müügilepingute suhtes.
2. Käesoleva direktiivi tähenduses on müügilepingud ka sellised tarbija ja müüja vahelised lepingud, milles käsitletakse sellise kauba üleandmist, mis tuleb alles toota või valmistada.
3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata digisisu üleandmise või digiteenuste osutamise lepingute suhtes. Käesolevat direktiivi kohaldatakse siiski digisisu või digiteenuse suhtes, mis sisaldub kaubas või on sellega ühendatud artikli 2 punkti 5 alapunkti b tähenduses ning mis antakse üle koos kaubaga müügilepingu alusel, olenemata sellest, kas digisisu üleandjaks või digiteenuse osutajaks on müüja või kolmas isik. Kahtluse korral, kas kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine on müügilepingu osa, eeldatakse, et digisisu või digiteenus on müügilepinguga hõlmatud.
4. Käesolevat direktiivi ei kohaldata
 - a) füüsilise andmekandja suhtes, mida kasutatakse üksnes digisisu kandjana, või
 - b) kauba suhtes, mida müüakse sundkorras või muul õigusaktist tuleneval viisil.

5. Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta müügilepingud, mille ese on

- a) avalikul enampakkumisel müüdadavad kasutatud kaubad ja
- b) elusloomad.

Punktis a osutatud juhul tehakse tarbijatele kergesti kättesaadavaks selge ja põhjalik teave selle kohta, et käesolevast direktiivist tulenevaid õigusi ei kohaldata.

6. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide õigust reguleerida üldise lepinguõiguse aspekte, näiteks lepingu sõlmimist, kehtivust, tühisust või õiguslikke tagajärgi käsitlevaid õigusnorme, kaasa arvatud lepingu lõpetamise tagajärgi, nii-võrd kui neid ei reguleerita käesoleva direktiiviga, ning kahju hüvitamist.

7. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide õigust lubada tarbijatel valida teatav õiguskaitsevahend, kui kaupade nõuetele mittevastavus ilmneb ajal jooksul, mis ei ületa 30 päeva kauba üleandmisest. Käesolev direktiiv ei mõjuta ka liikmesriigi õigusnorme, mis ei ole tarbijalepinguid reguleerivad erinormid, ning millega nähakse ette teatavad õiguskaitsevahendid teatud liiki puuduste korral, mis ei olnud müügilepingu sõlmimise ajal ilmsed.

Artikkel 4

Ühtlustamise tase

Liikmesriigid ei jäta kehtima ega kehtesta oma õiguses sätteid, mis erinevad käesoleva direktiiviga kehtestatutest, sealhulgas ei rangemaid ega leebemaid sätteid tarbijakaitse erineva taseme saavutamiseks, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 5

Kaupade nõuetele vastavus

Müüja annab tarbijale üle kauba, mis vastab artiklites 6, 7 ja 8 esitatud nõuetele, kui need nõuded on kohaldatavad, ilma et see piiraks artikli 9 kohaldamist.

Artikkel 6

Subjektiivsed vastavusnõuded

Kaup loetakse müügilepingule vastavaks, kui see vastab asjakohasel juhul eelkõige järgmistele nõuetele:

- a) kauba kirjeldus, liik, kogus ja kvaliteet ning funktsionaalsus, ühilduvus, koostalitlusvõime ja muud omadused vastavad müügilepingu tingimustele;
- b) kaup sobib kasutamiseks eriomasel otstarbel, milleks tarbija seda vajab ja mille tarbija tegi müüjale teatavaks hiljemalt lepingu sõlmimise ajal ning millega müüja on nõustunud;
- c) kaup antakse üle koos kõigi tarvikute ja juhenditega, sealhulgas paigaldamise kohta, vastavalt müügilepingu tingimustele, ning
- d) kaubale tehakse uuendusi vastavalt müügilepingu tingimustele.

Artikkel 7

Objektiivsed vastavusnõuded

1. Lisaks subjektiivsetele vastavusnõuetele peab kaup vastama ka järgmistele nõuetele:

- a) kaup sobib otstarbeks, milleks sama liiki kaupa tavaliselt kasutatakse, võttes asjakohasel juhul arvesse kehtivat liidu ja liikmesriigi õigust, tehnilisi standardeid või selliste tehniliste standardite puudumise korral kohaldatavaid konkreetsel tegevusalal kehtivaid valdkondlikke tegevusjuhendeid;
- b) kauba kvaliteet ja kirjeldus vastavad näidise või mudeli kvaliteedile ja kirjeldusele, mille müüja on enne lepingu sõlmimist tarbijale kättesaadavaks teinud;

- c) kaup on üle antud, kui see on asjakohane, koos selliste tarvikutega, sealhulgas pakendid, paigaldusjuhendid või muud juhendid, mille saamist tarbija võib mõistlikult eeldada, ning
- d) kaup on sellises koguses ning kvaliteedi ja toimimisomadustega, sealhulgas vastupidavuse, funktsionaalsuse, ühilduvuse ja turvalisuse poolest, mis on sama liiki kauba puhul tavapärane ning mida tarbija võib mõistlikult eeldada, arvestades kauba laadi ning võttes arvesse müüja enda või tema nimel või tehinguahela varasemates etappides osalenud muude isikute (kaasa arvatud tootja) poolt eeskätt reklaamides või märgistusel tehtud avalikke teadaandeid.
2. Lõike 1 punktis d osutatud avalikud teadaanded ei ole müüja suhtes siduvad, kui müüja tõendab, et
- a) ta ei olnud ega saanud mõistlikult eeldades olla kõnealusel avalikust teadaandest teadlik;
- b) lepingu sõlmimise ajaks oli avalikku teadaannet parandatud samal või võrreldaval viisil, nagu see oli tehtud, või
- c) avalik teadaanne ei saanud mõjutada kauba ostmise otsust.
3. Digielementidega kauba puhul tagab müüja, et tarbijat teavitatakse uuendustest ja et talle antakse üle uuendused, kaasa arvatud turvauuendused, mis on vajalikud kõnealusel kauba nõuetele vastavuse tagamiseks ajavahemiku jooksul,
- a) mida tarbija võib mõistlikult eeldada, võttes arvesse kauba ja digielementide liiki ja otstarvet ning lepingu asjaolusid ja laadi, kui lepingus on ette nähtud üks digisisu üleandmise või digiteenuste osutamise toiming, või
- b) millele on osutatud artikli 10 lõikes 2 või 5, kui müügilepingus on ette nähtud, et digisisu üleandmine või digiteenuste osutamine toimub teatava ajavahemiku jooksul pidevalt.
4. Kui tarbija ei paigalda lõike 3 kohaselt üle antud uuendusi mõistliku aja jooksul, ei vastuta kaupleja nõuetele mittevastavuse eest, mis on tingitud üksnes asjaomase uuenduse puudumisest, kui
- a) müüja on tarbijat teavitanud uuenduse kättesaadavusest ja sellest, millised on tagajärjed, kui tarbija jätab selle paigaldamata, ning
- b) uuenduse tarbija poolt paigaldamata jätmise või ebaõige paigaldamine ei olnud tingitud tarbijale antud paigaldusjuhendite puudulikkusest.
5. Nõuetele mittevastavusega lõike 1 või 3 tähenduses ei ole tegemist juhul, kui müügilepingu sõlmimise ajal teavitati tarbijat konkreetselt sellest, et kauba teatav omadus kaldub kõrvale lõikes 1 või 3 sätestatud objektiivsetest vastavusnõuetest, ja kui tarbija on müügilepingu sõlmimise ajal sellise kõrvalekalldumisega sõnaselgelt ja eraldi nõustunud.

Artikkel 8

Kauba ebaõige paigaldamine

Kauba ebaõigest paigaldamisest tulenev mittevastavus loetakse võrdseks kauba nõuetele mittevastavusega, kui

- a) paigaldus on müügilepingu osa ning kauba paigaldas müüja või seda tehti tema vastutusel või
- b) tarbija poolt tegemiseks ette nähtud paigalduse tegi tarbija ning ebaõige paigaldamine tulenes puudustest müüja antud paigaldusjuhendites või, kui tegemist on digielementidega kaubaga, puudustest müüja, digisisu üleandja või digiteenuse osutaja antud paigaldusjuhendites.

*Artikkel 9***Kolmanda isiku õigused**

Kui kolmanda isiku õiguste, eelkõige intellektuaalomandi õiguste rikkumisest tulenev piirang takistab või piirab kauba kasutamist vastavalt artiklitele 6 ja 7, tagab liikmesriik, et tarbijal on õigus artiklis 13 sätestatud nõuetele mittevastavuse korral kasutatavatele õiguskaitsevahenditele, välja arvatud juhul, kui liikmesriigi õigusega on sellisel juhul ette nähtud müügilepingu tühisus või tühistatavus.

*Artikkel 10***Müüja vastutus**

1. Müüja vastutab tarbija ees mittevastavuse eest, mis oli olemas ajal, mil kaup üle anti ja mis ilmneb kahe aasta jooksul pärast kauba üleandmist. Ilma et see piiraks artikli 7 lõike 3 kohaldamist, kohaldatakse käesolevat lõiget ka digielementidega kaupade suhtes.
2. Digielementidega kauba puhul vastutab müüja juhul, kui lepingus on ette nähtud, et digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine toimub teatud ajavahemiku jooksul pidevalt, ka digisisu või digiteenuse mittevastavuse eest, mis esineb või ilmneb kahe aasta jooksul alates digielementidega kauba üleandmisest. Kui lepingus on ette nähtud enam kui kaks aastat kestev pidev üleandmine, vastutab müüja digisisu või digiteenuse mittevastavuse eest, mis esineb või ilmneb ajavahemiku jooksul, mil digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine peab müügilepingu kohaselt toimuma.
3. Liikmesriigid võivad jätta kehtima või kehtestada pikemad tähtajad kui need, millele on osutatud lõigetes 1 ja 2.
4. Kui liikmesriigi õiguse kohaselt kehtib artiklis 13 sätestatud õiguskaitsevahendite suhtes ka aegumistähtaeg, tagab liikmesriik, et aegumistähtaeg võimaldab tarbijal kasutada artiklis 13 sätestatud õiguskaitsevahendeid igasuguse nõuetele mittevastavuse korral, mille eest vastutab käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaselt müüja ja mis ilmneb nimetatud lõigetes osutatud ajavahemiku jooksul.
5. Olenemata käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 võib liikmesriik jätta kehtima või kehtestada artiklis 13 sätestatud õiguskaitsevahendite suhtes üksnes aegumistähtaja. Liikmesriik tagab, et aegumistähtaeg võimaldab tarbijal kasutada artiklis 13 sätestatud õiguskaitsevahendeid igasuguse nõuetele mittevastavuse korral, mille eest käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaselt vastutab müüja ja mis ilmneb nimetatud lõigetes osutatud ajavahemiku jooksul.
6. Liikmesriigid võivad sätestada, et kasutatud kauba puhul võivad müüja ja tarbija kokku leppida lepingutingimustes, mis näevad ette lõigetes 1, 2 ja 5 osutatutest lühema vastutuse tähtaja või aegumistähtaja, tingimusel et kõnealune tähtaeg ei ole lühem kui üks aasta.

*Artikkel 11***Tõendamiskoormis**

1. Eeldatakse, et nõuetele mittevastavus, mis ilmneb ühe aasta jooksul alates kauba üleandmisest, oli kauba üleandmise ajal olemas, välja arvatud juhul, kui tõestatakse vastupidist või kui see eeldus on vastuolus kauba või mittevastavuse olemusega. Käesolevat lõiget kohaldatakse ka digielementidega kaupade suhtes.
2. Lõikes 1 sätestatud üheaastase ajavahemiku asemel võib liikmesriik jätta kehtima või kehtestada kaheaastase ajavahemiku alates kauba üleandmisest.
3. Digielementidega kauba puhul, kui müügilepingus on ette nähtud pidev digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine teatava ajavahemiku jooksul, lasub müüjal kohustus tõendada, et digisisu või digiteenus vastas artikli 10 lõikes 2 osutatud ajavahemiku jooksul nõuetele, kui mittevastavus ilmneb kõnealuses artiklis osutatud ajavahemiku jooksul.

*Artikkel 12***Teavitamiskohustus**

Liikmesriigid võivad jätta kehtima või kehtestada sätted, mille kohaselt tarbija peab oma õiguste kasutamiseks teavitama müüjat mittevastavusest vähemalt kahe kuu jooksul alates kuupäevast, mil tarbija mittevastavuse avastas.

*Artikkel 13***Õiguskaitsevahendid nõuetele mittevastavuse korral**

1. Nõuetele mittevastavuse korral on tarbijal õigus nõuda kauba nõuetega vastavusse viimist või saada proportsionaalset hinnaalandust või lõpetada leping käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Kauba nõuetega vastavusse viimiseks võib tarbija valida parandamise ja asendamise vahel, välja arvatud juhul, kui valitud õiguskaitsevahendi kasutamine on võimatu või see on teise õiguskaitsevahendiga võrreldes müüjale ebamõistlikult kulukas, võttes arvesse kõiki asjaolusid, sealhulgas järgmist:
 - a) väärtus, mis kaubal oleks olnud juhul, kui nõuetele mittevastavust ei esineks;
 - b) nõuetele mittevastavuse olulisus ning
 - c) võimalus kasutada alternatiivset õiguskaitsevahendit ilma märkimisväärse ebamugavuseta tarbijale.
3. Müüja võib keelduda kauba nõuetega vastavusse viimisest, kui kaupa ei ole võimalik parandada või asendada või kui see põhjustaks müüjale ebamõistlikult suuri kulusid, võttes arvesse kõiki asjaolusid, kaasa arvatud lõike 2 punktides a ja b loetletud asjaolusid.
4. Tarbijal on õigus kas proportsionaalsele hinna alandamisele kooskõlas artikliga 15 või müügileping lõpetada kooskõlas artikliga 16 kõikidel järgmistel juhtudel:
 - a) müüja ei ole kaupa parandanud või asendanud või, kui see on asjakohane, kauba parandamist või asendamist lõpule viinud vastavalt artikli 14 lõigetele 2 ja 3, või müüja on keeldunud kauba nõuetega vastavusse viimisest kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3;
 - b) nõuetele mittevastavus ilmneb hoolimata müüja püüdlusest kaup nõuetega vastavusse viia;
 - c) nõuetele mittevastavus on nii tõsine, et õigustab kohest hinna alandamist või müügilepingu lõpetamist, või
 - d) müüja on teatanud või asjaoludest nähtub selgelt, et ta ei vii kaupa nõuetega vastavusse mõistliku aja jooksul või tarbijale olulist ebamugavust põhjustamata.
5. Tarbijal ei ole õigust lepingut lõpetada, kui nõuetele mittevastavus on üksnes ebaoluline. Kauplejal lasub kohustus tõendada, et nõuetele mittevastavus on ebaoluline.
6. Tarbijal on õigus viivitada maksmata hinna või selle osa tasumisega, kuni müüja on täitnud oma käesolevast direktiivist tulenevad kohustused. Liikmesriik võib kindlaks määrata tingimused, mille alusel tarbijal on õigus tasumisega viivitada.
7. Liikmesriigid võivad reguleerida seda, kas ja millises ulatuses mõjutab asjaolu, et tarbija tegevus on nõuetele mittevastavuse tekkimisele kaasa aidanud, tema õigust kasutada õiguskaitsevahendeid.

*Artikkel 14***Kauba parandamine või asendamine**

1. Parandamine või asendamine toimub
 - a) tasuta;
 - b) mõistliku ajavahemiku jooksul alates hetkest, mil tarbija teavitas müüjat nõuetele mittevastavusest, ning
 - c) ilma olulise ebamugavuseta tarbijale, võttes arvesse kauba laadi ja otstarvet, milleks tarbija kaupa vajas.

2. Kui nõuetele mittevastavus tuleb kõrvaldada kauba parandamise või asendamise teel, teeb tarbija kauba müüjale kättesaadavaks. Müüja võtab asendatud kauba tagasi müüja kulul.
3. Kui parandamiseks on vajalik selle kauba eemaldamine, mis oli paigaldatud kooskõlas oma laadi ja otstarbega enne mittevastavuse ilmnemist, või kui selline kaup tuleb asendada, hõlmab kauba parandamise või asendamise kohustus nõuetele mittevastava kauba eemaldamist ja asenduskauba või parandatud kauba paigaldamist või vastavate kulude kandmist.
4. Tarbija ei pea maksma kauba tavapärase kasutamise eest selle asendamisele eelneva aja jooksul.

Artikkel 15

Hinna alandamine

Hinda alandatakse proportsionaalselt tarbija saadud kauba väärtuse vähenemisega võrreldes nõuetele vastava kauba väärtusega.

Artikkel 16

Müügilepingu lõpetamine

1. Tarbijal on õigus müügileping lõpetada, esitades selleks müüjale avalduse, milles ta väljendab otsust müügileping lõpetada.
2. Kui mittevastavus on seotud üksnes mõne müügilepingu alusel üleantud kaubaga ja kui vastavalt artiklile 13 on alust müügileping lõpetada, võib tarbija müügilepingu lõpetada üksnes nende kaupade osas ja muude kaupade osas, mille tarbija soetas koos mittevastavuses oleva kaubaga, kui tarbijalt ei saa mõistlikult eeldada üksnes vastavuses olevate kaupade alleshoidmist.
3. Kui tarbija lõpetab müügilepingu tervikuna või mõne lepingu alusel üleantud kauba osas kooskõlas lõikega 2,
 - a) tagastab tarbija müüja kulul müüjale kauba ja
 - b) müüja maksab tarbijale kauba eest tagasi tasutud hinna, kui ta on kauba kätte saanud või kui ta on saanud tarbijalt tõendi selle kohta, et tarbija on kauba tagasi saatnud.

Käesoleva lõike kohaldamisel võivad liikmesriigid kindlaks määrata tagastamise ja tagasimaksmise tingimused.

Artikkel 17

Müügigarantiid

1. Müügigarantii on garantii andjale siduv tingimustel, mis on esitatud garantiilubaduses ning lepingu sõlmimise ajal või enne seda avaldatud müügigarantiiga seotud reklaamis. Käesolevas artiklis sätestatud tingimustel ja ilma et see piiraks liidu või liikmesriigi õiguse muude kohaldatavate sätete kohaldamist, vastutab tootja, kui ta pakub tarbijale teatava aja jooksul vastupidavusega seotud müügigarantiid teatavatele kaupadele, kogu müügigarantii kehtivusaja jooksul tarbija ees otseselt kaupade parandamise või asendamise eest vastavalt artiklile 14. Tootja võib pakkuda tarbijale vastupidavusega seotud müügigarantiis soodsamaid tingimusi.

Kui garantiilubaduses sisalduvad tingimused on tarbija jaoks vähem soodsad kui müügigarantiiga seotud reklaamis esitatud tingimused, on müügigarantii siduv tingimustel, mis on ette nähtud müügigarantiiga seotud reklaamis, välja arvatud juhul, kui enne lepingu sõlmimist oli müügigarantiiga seotud reklaami parandatud samal või võrreldaval viisil, nagu see oli tehtud.

2. Garantiilubadus antakse tarbijale üle püsival andmekandjal hiljemalt kauba üleandmise ajal. Garantiilubadus koostatakse lihtsas ja arusaadavas keeles. See peab sisaldama järgmist:

- a) selge kinnitus selle kohta, et tarbijal on õigus kauba mittevastavuse korral tasuta kasutada seadusest tulenevaid õiguskaitsevahendeid müüja vastu ning et müügarantii ei mõjuta seda õigust;
- b) garantii andja nimi ja aadress;
- c) kord, mida tarbija peab müügarantii kasutamiseks järgima;
- d) nende kaupade loetelu, mille suhtes müügarantii kehtib, ning
- e) müügarantii tingimused.

3. Mittevastavus lõikele 2 ei mõjuta müügarantii siduvust garantii andja jaoks.

4. Liikmesriigid võivad kehtestada norme, mis reguleerivad müügarantiide käesoleva artikliga reguleerimata aspekte, kaasa arvatud norme, mis käsitlevad seda, mis keeles või keeltes tuleb garantiilubadus tarbijale kättesaadavaks teha.

Artikkel 18

Tagasinõudeõigus

Kui müüja vastutab tarbija ees kauba nõuetele mittevastavuse eest, mis tuleneb tehinguahela varasemates etappides osalenud isiku tegevusest või tegevusetusest, sealhulgas artikli 7 lõikes 3 sätestatud digielementidega kaupade uuenduste üle andmata jätmisest, on müüjal õigus kasutada tehinguahelas vastutava isiku või vastutavate isikute vastu õiguskaitsevahendeid. Isik, kelle vastu müüja võib kasutada õiguskaitsevahendeid, asjaomane tegutsemisviis ja tingimused määratakse kindlaks liikmesriigi õiguses.

Artikkel 19

Täitmise tagamine

1. Liikmesriigid tagavad piisavad ja tõhusad vahendid, et tagada käesoleva direktiivi täitmine.

2. Lõikes 1 osutatud vahendite hulka kuuluvad õigusnormid, mille kohaselt üks või mitu järgmistest liikmesriigi õigusega määratud asutustest võivad kooskõlas liikmesriigi õigusega pöörduda kohtute või pädevate haldusasutuste poole, et tagada käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud liikmesriigi õigusnormide kohaldamine:

- a) avalik-õiguslikud asutused või nende esindajad;
- b) tarbijaorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi tarbijaid kaitsta;
- c) kutseorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi meetmeid võtta.

Artikkel 20

Tarbijate teavitamine

Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed tagamaks, et tarbijatele on kättesaadav teave käesolevast direktiivist tulenevate tarbijate õiguste kohta ja nende õiguste täitmise tagamise vahendite kohta.

Artikkel 21

Sätete kohustuslikkus

1. Kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti, ei ole tarbija jaoks siduv lepingutingimus, mis välistab tarbija kahjuks käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud liikmesriigi sätete kohaldamise, kaldub neist tarbija kahjuks kõrvale või muudab nende toimet tarbija kahjuks enne, kui tarbija on müüjale teatanud kauba nõuetele mittevastavusest.

2. Käesoleva direktiivi kohaldamine ei takista müüjat pakkumast tarbijale lepingutingimusi, mille alusel pakutakse käesolevas direktiivis sätestatud ulatuslikumat kaitset.

Artikkel 22

Määruse (EL) 2017/2394 ja direktiivi 2009/22/EÜ muutmine

1) Määruse (EL) 2017/2394 lisas asendatakse punkt 3 järgmisega:

„3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/771 kaupade müügilepingute teatavate aspektide kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ja direktiivi 2009/22/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/44/EÜ (ELT L 136, 22.5.2019, lk 28).“

2) Direktiivi 2009/22/EÜ I lisas asendatakse punkt 7 järgmisega:

„7. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/771 kaupade müügilepingute teatavate aspektide kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ja direktiivi 2009/22/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/44/EÜ (ELT L 136, 22.5.2019, lk 28).“

Artikkel 23

Direktiivi 1999/44/EÜ kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 1999/44/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2022.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 24

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud normid hiljemalt 1. juuliks 2021. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. jaanuarist 2022.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud õigusnormide teksti.

2. Käesoleva direktiivi sätteid ei kohaldata lepingute suhtes, mis on sõlmitud enne 1. jaanuari 2022.

Artikkel 25

Läbivaatamine

Hiljemalt 12. juunil 2024 vaatab komisjon läbi käesoleva direktiivi kohaldamise, kaasa arvatud selle sätted õiguskaitsevahendite ja töendamiskoormise kohta, sealhulgas seoses kasutatud kaupade ja avalikel enampakkumistel müüdavate kaupadega, ja tootja antud vastupidavusega seotud müügigarantii kohta, ning esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande. Eelkõige hinnatakse aruandes, kas käesoleva direktiivi ja direktiivi (EL) 2019/770 kohaldamine tagab järjepideva ja ühetaolise raamistiku siseturu nõuetekohaseks toimimiseks seoses digisisu üleandmise, digiteenuste osutamise ning digielementidega kaupade üleandmisega vastavalt liidu poliitika põhimõtetele. Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlikud ettepanekud.

Artikkel 26

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artiklit 22 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.

*Artikkel 27***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. mai 2019

Euroopa Parlamendi nimel

president

A. TAJANI

Nõukogu nimel

eesistuja

G. CIAMBA

LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 1999/44/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 1 lõige 1	Artikkel 1
Artikli 1 lõike 2 punkt a	Artikli 2 punkt 2
Artikli 1 lõike 2 punkti b esimene taane	Artikli 3 lõike 4 punkt b
Artikli 1 lõike 2 punkti b teine ja kolmas taane	Artikli 2 punkti 5 alapunkt a
Artikli 1 lõike 2 punkt c	Artikli 2 punkt 3
Artikli 1 lõike 2 punkt d	Artikli 2 punkt 4
Artikli 1 lõike 2 punkt e	Artikli 2 punkt 12
Artikli 1 lõige 3	Artikli 2 punkt 15 ja artikli 3 lõike 5 punkt a
Artikli 1 lõige 4	Artikli 3 lõige 2
Artikli 2 lõige 1	Artikkel 5
Artikli 2 lõike 2 punkt a	Artikli 6 punkt a ja artikli 7 lõike 1 punkt b
Artikli 2 lõike 2 punkt b	Artikli 6 punkt b
Artikli 2 lõike 2 punkt c	Artikli 7 lõike 1 punkt a
Artikli 2 lõike 2 punkt d	Artikli 7 lõike 1 punkt d
Artikli 2 lõige 3	Artikli 7 lõige 5
Artikli 2 lõige 4	Artikli 7 lõige 2
Artikli 2 lõige 5	Artikkel 8
Artikli 3 lõige 1	Artikli 10 lõige 1
Artikli 3 lõige 2	Artikli 13 lõige 1
Artikli 3 lõike 3 esimene lõik	Artikli 13 lõige 2 ja artikli 14 lõike 1 punkt a
Artikli 3 lõike 3 teine lõik	Artikli 13 lõige 2
Artikli 3 lõike 3 kolmas lõik	Artikli 14 lõike 1 punktid b ja c
Artikli 3 lõige 4	Artikli 2 punkt 14
Artikli 3 lõige 5	Artikli 13 lõige 4
Artikli 3 lõige 6	Artikli 13 lõige 5
Artikkel 4	Artikkel 18
Artikli 5 lõige 1	Artikli 10 lõiked 1, 2, 3, 4 ja 5
Artikli 5 lõige 2	Artikkel 12
Artikli 5 lõige 3	Artikkel 11
Artikli 6 lõige 1	Artikli 17 lõige 1

Direktiiv 1999/44/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 6 lõige 2	Artikli 17 lõige 2
Artikli 6 lõige 3	Artikli 17 lõige 2
Artikli 6 lõige 4	Artikli 17 lõige 4
Artikli 6 lõige 5	Artikli 17 lõige 3
Artikli 7 lõike 1 esimene lõik	Artikli 21 lõige 1
Artikli 7 lõike 1 teine lõik	Artikli 10 lõige 6
Artikli 7 lõige 2	—
Artikli 8 lõige 1	Artikli 3 lõiked 6 ja 7
Artikli 8 lõige 2	Artikkel 4
Artikkel 9	Artiklid 19 ja 20
Artikkel 10	Artikkel 22
Artikli 11 lõike 1 esimene lõik	Artikli 24 lõike 1 esimene lõik
Artikli 11 lõike 1 teine lõik	Artikli 24 lõike 1 kolmas lõik
Artikli 11 lõige 2	Artikli 24 lõike 1 neljas lõik
Artikkel 12	Artikkel 25
Artikkel 13	Artikkel 26
Artikkel 14	Artikkel 27

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET